

Jašubeg en Jered

Novice iz Drugotnosti

36

fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti ◊ ISSN 1855-6434 ◊ letnik VIII ◊ sept. 2015

We Will Always Be Dreamers On The Other Side II
Jon Jaylo (olje na platno)

Kratke zgodbe:

TANNHÄUSER NA DIZLU – Marko Vitas, Slovenija

GRDAVŽI – Bojan Ekselenski, Slovenija

OTROŠKA NAPAKA – Bojan Ekselenski, Slovenija

DVAJSET BESED-NICE – Bojan Ekselenski, Slovenija

OBLAČNI MOŽ – Andrej Ivanuša, Slovenija

LOVCI – Martin Vavpotič, Slovenija

VSILJIVEC IZ HANNIBALA – Tihomir Jovanović - Tika, Srbija

NOVOPEČENI

■ Kje ste novi avtorji?

Verjamem, da je v Sloveniji precej ljubiteljev in ljubiteljic fantazije, znanstvene fantastike in hororja, ki imajo tudi ustvarjalno energijo. Žal nimamo nobenega periodičnega glasila, ki bi redno objavljalo in s svetovanjem pomagalo avtorjem pri njihovih prvih korakih v svet ustvarjalnosti. Prav Jašubeg en Jered torej orje ledino.

■ Kaj lahko pričakujete?

Vsako delo bo šlo skozi nekaj rok. Prvo sito je pravopisno, torej skladnja in pomenoslovje. Nadalje gre skozi vsebinsko pretresanje. Ne bomo iskali napak, temveč kvaliteto. Objavili bomo dve ali tri najkvalitetnejše zgodbe. Objavili bomo zgoščeno oceno vsakega prispelega dela, pri čemer bomo avtorjem svetovali, kako naprej.

■ Kam poslati umetnine?

Svoje umetnine pošljite na e-naslov:
bojan.ekselenski@gmail.com

V tej obilni številki (68 strani!) pričenjamo z Uvodnim modrovanjem, nato sledijo spekulativne novice O vesolju, življenju in sploh vsem (hvala Douglas Adams!) ter ščepec planeta Humorja.

⇒ ***Več na straneh od 3 do 9.***

Bili smo aktivno udeleženi na enajstem Grossmannovem festivalu groze v Ljutomeru za katerega pri Moviemaker Magazine menijo, da je eden od petih naj-kul festivalov na svetu.

⇒ ***Več na straneh od 10 do 13.***

Naredili smo tudi dva intervjuja. Prvega z Urošem Topičem, drugega pa z Jedi mojstrom Yodo.

⇒ ***Več na straneh od 14 do 21.***

Malo pogleda v stran (kdo je Yoda?) in izobraževanja (kaj je ePub3?) ne škodi.

⇒ ***Več na straneh od 22 do 27.***

Potem pa se lahko lotite branja napetih ZF&F&H zgodb. Avtorji so Marko Vitas, Bojan Ekselenski, Andrej Ivanuša in Martin Vavpotič iz Slovenije ter Jovan Jovanović-Tika iz Srbije.

⇒ ***Več na straneh od 28 do 67.***

Na zadnji strani vas obveščamo, da smo razpis za natečaj Zvezdni prah 3 podaljšali do konca tega leta. Torej, pridno tipkovnico pod prste in nam čim prej pošljite kakšno »noro« dobro zgodbo.

Jašubeg en Jered - novice iz Drugotnosti

ISSN 1855 - 6434 Fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti

Izdajatelj in urednik: **Bojan Ekselenski**, Ljubljanska cesta 5A, 3000 Celje /BOE/
+386 40 642 356 / bojan.ekselenski@gmail.com / pisatelj.net

Sourednik in oblikovanje: **Andrej Ivanuša**, Borštnikova 33, 2000 Maribor /ANI/
+386 41 732 342 / andrej@andros.si / www.andros.si

Naslovna slika: **JON JAYLO** - *We Will Always Be Dreamers On The Other Side II*

Copyright © 2015 društvo Zvezdni prah, Borštnikova 33, 2000 Maribor, www.zvezdni-prah.si
Vse pravice pridržane. Besedila, slike in oblikovne rešitve je prepovedano kopirati na kakršenkoli način brez dovoljenja izdajatelja.

NEHAJMO STOKATI!

Modroval Andrej Ivanuša

Marsikdo pravi, da se pri nas, v Sloveniji, na področju fantazije in znanstvene fantastike ne dogaja prav nič. Jašubeg en Jered pa prav to trditev pobija. Res nas je malo zanesenjakov, ki brskamo in iščemo informacije. »Resnih« novinarjev, razen morda pri reviji Joker, ki bi iskali tovrstne informacije, resnično ne poznamo. Zato v dnevnem tisku kaj težko pridemo v »soje žarometov javnosti«.

Vendar pa očitno ni dovolj, da se pripravljajo nova konvencija Na meji nevidnega v Ljubljani, da imamo enega najboljših horror festivalov na svetu, da JEJ izhaja že osem let in bo še nekaj časa, da je vsaj kakšnih 30 avtorjev in avtoric, ki pišejo tovrstno literaturo, da je vsaj 3000 oseb v Sloveniji, ki takšne zgodbe želijo brati, da so založbe, ki izdajajo knjige domačih avtorjev, da ... Naprej nadaljujte sami!

Imam prijatelja iz tujine, ki mi pravi, da smo Slovenci neverjetni in podjetni. Edino kar ga res zelo moti, je naše večno jamranje in pesimizem. Pravi:

»Imate najlepšo deželo, odlično zemljo, kjer raste vse, dobre in podjetne delavce ter najlepše ženske na svetu, pa

še vedno stokate, kako ste ubogi, kako je vlada zanič in birokracija nemogoča! Kako ni mogoče ničesar narediti. Tega res ne razumem!«

Odkrito povedano, tudi sam to ne razumem. Potoval sem kar po nekaj deželah, ki Sloveniji ne sežejo niti do pasu, in ob vrnitvi vedno zadovoljno opazoval svojo deželo. Res smo nekaj posebnega! Ponosni smo lahko! Vendar je potrebno nehati stokati in se lotiti dela, z elanom, podjetno in odločno.

V kolikor bomo tako naredili, bo prišel tudi »denar«, ki ga menda primanjkuje in nam ga »zlobna« vlada noče dati. Včasih se mi zdi, da smo kakor mladi in mladenke, ki pričakujejo, da jim bodo starci dali denar, ki bi si ga z resnim delom itak lahko sami zaslužili. Samo, tako je zagotovo bolj udobno!

V tej številki smo uspeli zbrati zgodbo za celih 40 strani obsega fanzina. Vse skupaj pa smo nabrali gradiva za 68 strani zanimivega branja. Upam, da vam bodo vsebine ustrezale. V pripravi je Zvezdni prah 2, ki bo imel 384 strani.

Pošljite kakšen e-mail s pohvalo ali z grajo, s predlogom ali idejo. Nekaj se bo znašlo tudi na teh straneh.

Slika na prvi strani:

We Will Always Be Dreamers On The Other Side II

Jon Jaylo (olje na platno)

Jon Jaylo se je rodil julija 1975 na Filipinih. Je sodoben filipinski nadrealistični slikar z nadimkom »The Enigma«. To je zaradi njegovih neverjetnih umetnin polnih novih zamisli in idej. Večinoma so to slike s steampunk ozadjem. Motive črpa iz svojih sanj, dnevnih dogodkov, neposrednih izkušenj in iz zgodb, ki mu jih pripovedujejo prijatelji. Za modele uporablja svoje bližnje, predvsem pa svojega sina.

SOBOTA 3. OKTOBER 2015

športna dvorana Tabor, Ljubljana

NA MEJI NEVIDNEGA

konvencija fantazije in znanstvene fantastike

Vabimo vas, da se udeležite letošnje enodnevne konvencije fantazije in znanstvene fantastike **NA MEJI NEVIDNEGA** ali na kratko NMN, ki bo **v soboto, 3. oktobra 2015** v športni dvorani društva Tabor **v Ljubljani**, Tabor 13.

Dvorana se že s svojim izgledom na fotografijah zdi fantazijska. Upajmo, da bo takšna tudi konvencija.

Pravzaprav se je prireditev že začela z javnim pozivom za udeležbo na natečaju za kratko zgodbo, ki jo je bilo potrebno poslati najkasneje do 12. julija 2015. Prispevki so objavljeni na njihovi internetni strani <http://namejinevidnega.si/> in v reviji NMN.

Organizator obljublja turnirje in delavnice, predavanja, cosplay, namizne igre, predstavitve, naše in tuje gosti ter druženje v totalnem geekovskem vzdušju!

Organizator NMN je KUD Šmaug, Vrhovčeva 13, Ljubljana. /Pripravil ANI/

(ZNANSTVENO)FANTASTIČNA PROZA

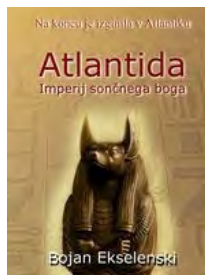
Po COBISSU je do konca septembra v Sloveniji izšlo 42 knjig s takšno oznako. Nekaj je med njimi novitet, nekaj pa je tudi ponatisov knjig, ki so že nekaj časa na slovenskem trgu, kot je na primer Douglas Adams s svojim Štoparskim vodnikom po Galaksiji. Preostanek pa so knjige, ki so uradno še v tisku. Poskusil sem pregledati, kako so se pri različnih založbah odrezali slovenski avtorji in avtorice.

- Višnovc, Boris: Lovci na sanje
- Cundrič, Magdalena: Alioth ali Rep velikega medveda
- Petančič, Samo: Anor Kath, Doba razdora
- Godec, Kristina: Vampiriska kri
- Kum, Erika: Varuh moj
- Maj, Nika: Tian in Naja
- Vrhovec, Iztok: Svitove neverjetne dogodivščine
- Lainšček, Feri: Velecirkus Argo
- Ekselenski, Bojan: Atlantida - imperij sončnega boga
- Night, Annalight: Uslužbenka smrti; Uslužbenka

O ŽIVLJENJU, VESOLJU IN SPLOH VSEM

- Merc, Dušan: Življenje sintagmatov
- Vaupotič, Katarina: Bele vrtnice
- Meserko, Bojan: Dobrodošli na planet Zemlja (še v tisku)

To bi bilo dejansko menda vse, kar je na področju SF&F izšlo v Sloveniji v letošnjem letu. Skupaj z Meserkovo knjigo v tisku je to 12 naslovov. /Pripravil ANI/

ESFS - European Science Fiction Society

Ja, ja! Tudi Evropejci imamo mednarodno društvo ljubiteljev in ustvarjalcev znanstvene fantastike. ESFS ima upravni odbor, ki se voli na dve leti. Sedanji je bil izvoljen na konvenciji v Kijevu v Ukrajini leta 2013. Torej nas na naslednji konvenciji, ki bo med 4. in 6. novembrom 2016 v Barceloni v Španiji, čakajo nove volitve.

Sedanji odbor sestavljajo:

- Predsednica: **Carolina Gómez Lagerlöf**, Švedska
- Podpredsednik: **Saija Kyllönen**, Finska
- Zakladnica: **Vanja Kranjčević**, Hrvaška
- Tajnik: **Gareth Kavanagh**, Irska
- Administratorica za nagrade: **Bridget Wilkinson**, Velika Britanija

Tudi v bivši Jugoslaviji (beri Sloveniji) smo gostili eno konvencijo; ta je bila leta 1983 v Ljubljani. Prav tako se lahko pohvalimo z nagrajenimi avtorji. Tistega leta so nagradili **Draga Bajta** za eseje o znanstveni fantastiki **Ljudje, zvezde, svetovi, vesolja (1982)** in za najboljšega založnika izbrali **Tehniško založbo Slovenije**. Leta 2012 so v Zagrebu nagradili **Aleša Oblaka** za knjigo **Hiša dobrih gospodov**. Leto kasneje pa so v Kijevu nagradili **Martina Vavpotiča** za knjigo **Clockworks Warrior**. /ANI/

EUROPA SF

THE EUROPEAN SPECULATIVE FICTION PORTAL

PREDVIDENE KONFENCIJE SF&F V EVROPI V 2015

- **Irish Discworld Convention**; Cork, Irska; 02. 10. 2015 (4 dni)
- **BuchmesseCon**; Dreieich, Nemčija; 17. 10. 2015 (1 dan)
- **WynterCon**; Eastbourne, Anglija; 31. 10. 2015 (2 dni)

/Vir: <http://scifiportal.eu/events-calendar/> - Pripravil ANI/

V SPOMIN

Sir Christopher Frank Carandini Lee (* 27. maj 1922 — † 7. junij 2015)

Sir Christopher Frank Carandini Lee je bil nosilec dveh pomembnih priznanj britanskega imperija – Commander of the Most Excellent Order of the British Empire (CBE) in Commander of the Order of St John (CStJ). Bil je angleški igravec, pevec, avtor in veteran druge svetovne vojne. Njegova igralska kariera je presegla 70 let dolgo obdobje in poznamo ga v mnogih nepozabnih vlogah. V svoji bogati karieri si je prislužil naslov igralca z največ posnetimi filmi in zapis v Guinnessovo knjigo rekordov.

Najbolj znan je bil kot grof Drakula v več filmih, kot Franco Scaramanga v bondijadi *The Man with the Golden Gun* (1974), kot Saruman v filmskih trilogijah *The Lord of the Rings* (2001–2003) ter *The Hobbit* (2012–2014) in kot grof Dooku v zadnjih dveh filmih serije *Star Wars* (2002 in 2005).

Sodeloval je z mnogimi režiserji – John Huston, Raoul Walsh, Joseph Losey, George Marshall, Orson Welles, Nicholas Ray, Mario Bava, Michael Powell, Edward Molinaro, Jerome Savary, Billy Wilder, Steven

Spielberg, Joe Dante, Peter Jackson, Tim Burton, John Landis, Alejandro Jodorowsky in Andrej Končalovski.

Ob državnih odlikovanjih je prejel številna filmska in gledališka priznanja za svojo igro (BAFTA 2011, BFI 2013).

Veljal je za igralca z globokim in močnim glasom. Kot pevec je posnel nekaj opernih del in muzikalov. Ob tem se je lotil še heavy-metal simfonije, ki jo je slišati na albumu *Charlemagne: By the Sword and the Cross* (2010). Sodeloval je z nekaj heavy-metal skupinami in leta 2013 izdal še drugi album *Charlemagne: The Omens of Death*. Kolegi so se mu oddolžili s priznanjem "Spirit of Metal", ki ga je prejel leta 2013 na Metal Hammer Golden God awards ceremony.

Leta 2011 je bil častni gost Grossmannovega festivala v Ljutomeru in prejel hudega mačka za življenjsko delo.

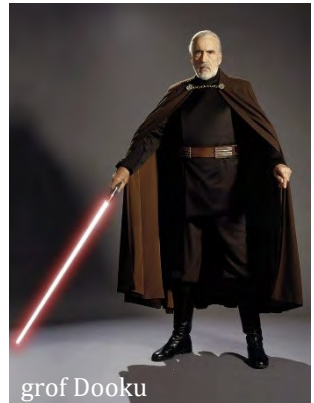
Leta 1961 je spoznal dansko slikarko in fotomodel Birgit "Gitte" Krøncke in se z njo poročil. Leta 1963 se jima je rodila hčerka Christina Erika Carandini Lee. V življenju je imel največjo težavo zaradi svoje višine (1,95 m), kar je komaj obvladoval. Mnogi so verjeli, da ima doma velikansko knjižnico okultnih knjig, a Lee je trdil, da jih je mogoče največ pet. /ANI/

Drakula

Saruman

grof Dooku

NA MARSU JE VODA ... SLANA VODA

Teškoča voda je na Marsu prisotna še danes. Prav tako je mogoče, da obstaja marsovsko življenje. To so izjavili znanstveniki iz N.A.S.A. konec septembra 2015. Vodja raziskav Lujedra Ojha iz Georgia Institute of Technology v Atlanti v ZDA je poudaril, da vse to odpira nove možnosti, da življenje na Marsu obstaja še danes. Jasno je že bilo, da je nekoč na odpri marsovski površini nekoč tekla voda, ki je ustvarila geološke značilnosti kot so rečna korita, jezerske kotanje, ipd.

Seveda do tega trenutka še niso dokazali, da dejansko obstaja marsovska biosfera. Ob tem pa odkritje tekoče slane vode na Marsu povečuje možnosti za človeško odpravo na Marsu. Kljub razvoju tehnologije v tem trenutku nimamo možnosti, da bi samo s pomočjo robotov preverili ali življenje na Marsu obstaja ali ne. Še vedno je potrebna neposredna človekova prisotnost za to.

Na sliki spodaj, ki jo je posnelo avtonomno vozilo Mars Reconnaissance Orbiter (MRO) leta 2011, so vidne temne, ozke 100 metrov dolge brazde. Po temel-

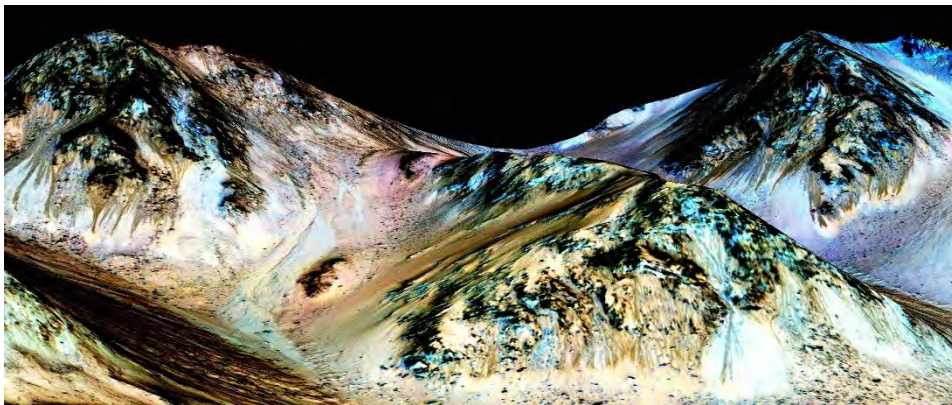
jitem preučevanju so znanstveniki prišli do zaključka, da so bile narejene pred kratkim. Glede na analizo tal je jasno, da jih je naredila tekoča voda, ki vsebuje velike količine različnih soli. Modrikasta kamnina je mineral piroksen. Podatki so bili pridobljeni s spektralno analizo naprave CRISM na MRO.

Brazde so široke od pol metra do pet metrov. Pojavijo se med toplim obdobjem. Ko se temperature spustijo, pa počasi izginejo. Prav visoka vsebnost perkloratnih soli omogoča solnici, da je tekoča tudi pri minus 70°C. Na Marsu je najvišja poletna temperatura na ekvatorju 20°C, ponoči se spusti na okrog minus 60°C, kar je sicer povprečna marsovska temperatura. Sicer pa se lahko spusti tudi do minus 130°C.

Na Zemlji ni organizma, ki bi zmožil živeti v tako slani vodi. Na Marsu pa so se mogoče razvili mikrobi, ki bi bili sposobni kaj takega. V začetku je namreč Mars imel veliko vode. Zaradi neaktivne sredične planeta brez magnetnega polja pa se ni razvila atmosfera in voda je v veliki meri izparela.

Kljub vsemu, tudi tako slana voda pomeni prednost za potovanje na Mars.

/Vir: <http://www.space.com> - Pripravil ANI/

SRČKASTI PLANET

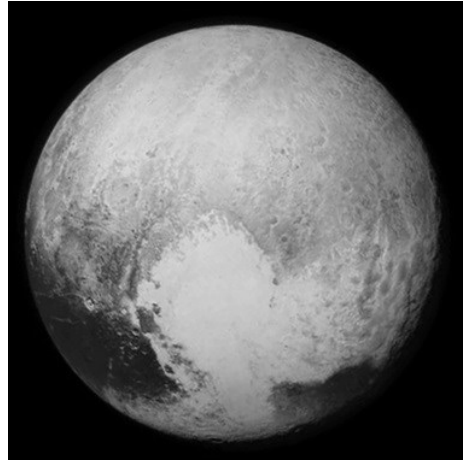
Novica leta je vsekakor mimolet sonde New Horizons mimo Plutona (Pluto), ki se je odvijal 14. julija 2015 s hitrostjo 4 km/s (14.000 km/h) na višini 12.500 kilometrov nad površjem Plutona. Vsekakor je najbolj neverjetno dejstvo, da so raketni inženirji uspeli 'zadeti' tarčo z majhno sondo, težko 487 kilogramov, ki so jo izstrelili januarja 2006.

Ko je pričela sonda pošiljati prve slike, so te presenetile vse geologe, ki se ukvarjajo s planetnimi sestavi. Pluton se je pokazal čisto v drugačni luči kot so jo pričakovali. Najbolj nenavadna je srčkasta geološka formacija ob ekvatorju planeta, ki se razteza 1.600 km daleč. Začasno so jo poimenovali Tombaugh Regio po odkritelju Plutona Clydeu Tombaughu. Ta je Pluton prvi odkril na fotografskih ploščah leta 1930.

Na bližnjih posnetkih je videti, da so na njej gorovja, ki sežejo tudi več kakor 3.500 metrov visoko. John Spencer, vodja misije pravi:

»Od prej vemo, da je njegovo površje pokrito z dušikovim, metanskim in ogljikodioksidnim ledom. Vendar s tem materialom ne moreš ustvariti gorovij. Te gore so lahko narejene le iz vode! Pravzaprav je to led, globoko zamrznjen led blizu absolutne ničle. To mu daje čvrstino, da se lahko tvorijo tako visoke gore.«

Vendar to ni najbolj presenetljivo odkritje. Znanstvenike je planet presenetil, ker njegovo površje ni razbrzdano z meteoritskimi kraterji. To je t.i. 'mlado površje', kar pomeni, da se njegovo površje kar naprej spreminja in preoblikuje. Za to pa je potrebna neka notranja temperatura, ki poganja spremembe na površini ter geološko spreminja sestavo tal.

V bližini ni nobenega večjega telesa, ki bi gnetlo Pluton. Haron, planet dvojček ali velika luna –strokovnjaki se še niso odločili–, je za to premajhen. Spencer pravi:

»Spoznali smo, da ni potrebno gravitacijsko gnetenje, da bi se neprekinjeno ustvarjala notranja toplota planeta. Ledeni svetovi to zmorejo na energijsko nižjem nivoju kar sami. To je resnično najpomembnejše odkritje do sedaj.«

V bližnji bodočnosti pa bodo na tapeti še Haron in drugi planeti Kuiperjevega pasu, če bo to dopuščala tehnika. Ta dobro služi znanstvenikom že devet let. To pa je poseben dosežek človeške tehnologije.

/ANI/

BREZ BESED

»... 'Ne skrbi,' si rekel. 'Zaupaj mi, vem kaj delam,' si rekel. 'Stoprocentno sva na pravi vlečnici,' si rekel ...«

Kako naj te mučim danes? Te dam na natezalnico? Bi se mogoče okopal v vrelem olju? Ali pa ti raje pokličem računalniški podporni in servisni center!

ZONBIJI PO CELEN LOTMERKI

V soboto, 18. julija 2015, so bili znova 'zonbiji po celen Lotmerki', kot bi rekli domačini. To je bil ponovno klasičen zaključek festivala Grossmann, ki je bil že enajsti po vrsti. Med tem, ko so se krvavo-gobčne kreature guncale po ulicah Ljutomera, sva sourednika JEJ, Bojan in moja malenkost, na varnem v atriju mestne hiše razpravljala o težavah in grozi slovenske spekulativne fikcije. No, resnici na ljubo, moderator je

imel šest sogovornikov. A vendar najprej pogledjmo, kako je potekal festival.

Otvoritveni film ob otvoritveni vinu je bil hrvaški film Številka 55 režiserja Kristijana Milića. Za hudega mačka (festivalsko nagrado) se je letos prvič potegovala tudi slovenska grozljivka Idila režiserja Tomaža Gorkiča.

V petih dneh festivala so prikazali 30 celovečernih filmov, ki so jih morali selektorji izbrati izmed več kakor 200 prispelih izdelkov, kar je resnično izredna številka tudi v svetovnem merilu. Ob tem so prikazali še 28 kratkih, 8 dokumentarnih celovečernih in 9 glasbenih dokumentarnih filmov. Vse te gibljive slike so nastale v 24 državah. Vau! Ne pravijo zaman pri Moviemaker Magazine, da je Grossmannov festival eden od petih najkukul festivalov na svetu.

Spremljevalnih prireditev je veliko. Tako so v programu Retrospektiva prikazali pet filmov režiserja Richarda Stanleya, slavili so 30-letnico filmske kariere skladatelja filmske glasbe Simona Boswella. Ta je nekatere dele svojih skladb zaigral tudi v živo na festivalu in ob tem sodeloval še na javnem pogovoru v četrtek, tretji dan festivala.

V Grossmann Grindhouse so vrteli novejšje filme in v kategoriji ŠokDok prikazali dokumentarce o snemanju filmov. Med njimi je morda najbolj zanimiv dokumentarec Izgubljena duša, ki

opisuje Stanleyjevo neuspešno snemanje Otoka doktorja Moreauja, ki bi moral biti njegov tretji celovečerni film, a so ga po štirih težavnih dnevih neslavno odslovili s snemanja.

A to še ni vse, saj so ob festivalu pripravili glasbene dogodke, filmske delavnice in razstave ter pogovore. Na koncu pa seveda ni mogla izostati sedaj že klasična parada zombijev.

Letos so prvič pripravili dvodnevni uvodni znanstveni simpozij Slovenski film v sliki, glasbi in besedi, ki ga je organizirala gimnazija Franca Miklošiča iz Ljutomera v sodelovanju s Filozofsko fakulteto univerze v Mariboru. Gimnazija je letos dobila filmski oddelek, ob tem je minilo 110 let od nastanka prvih filmskih posnetkov na slovenskih tleh, ki jih je naredil Karol Grossmann. Po njem so tudi poimenovali festival na začetku. Društvo KTD Festival Ljutomer je izdalo zbornik Na filmskem vrtu – filmsko stoletje v Ljutomeru, ki so ga tudi predstavili na festivalu.

VINO JE BOLJŠE KOT KRI

Ne smemo zanemariti niti druge komponente festivala – vina. Za hudega mačka se je letos potegovalo šest vin. Najboljšo oceno je prejelo vino Revolution Turistične kmetije Hlebec.

Že od vsega začetka so organizatorji festivala razmišljali, kaj naj naredijo, da bi se ta razlikoval od drugih. Takoj je padla ideja o vinu, saj je to najboljšo, kar lahko mesto in okolica ponudita obiskovalcem. Priznati je treba, da je ta poteza naletela na velike simpatije pri tujih obiskovalcih in tako so organizatorji lažje pridobili pomembne goste.

To dejstvo in pa, da je bilo letos še več obiskovalcev, je povzročilo veliko zadovoljstvo pri programskem vodji festivala

Tomažu Horvatu. Z njim se je strinjal letošnji veliki gost, nemški igralec Udo Kier, ki je postal Grossmannov nagrajenec za življenjsko delo. O festivalu se je izrazil zelo pohvalno in zanj je to posrečena kombinacija filma in vina. Tako lahko vidi filme, ki jih ni še nikoli videl in ob njih uživa ob odlični vinski kapljici.

Na festivalu je bilo več kakor 40 častnih gostov, od tega okrog 15 iz Slovenije. Od tujih bi izpostavil tri. To so: Udo Kier (Nemčija), igralec – častni gost in dobitnik nagrade za življenjsko delo; Richard Stanley (JAR/Francija), režiser in scenarist – častni gost in predsednik žirije za hudega mačka; Simon Boswell (Velika Britanija), komponist filmske glasbe – častni gost.

V preteklosti pa je bil mogoče najbolj znan častni gost Sir Christopher Frank Carandini Lee, angleški igralec in glasbenik, ki je umrl 7. junija letos.

Okrogla miza o slovenski fantastijski literaturi je potekala v soboto, 18. 7. 2015 od 21.30 ure naprej. Na njej so sodelovali (od leve): **Martin Vavpotič**, avtor v angleščini spisane steam-punk novele *Clockworks Warrior*, za katero je prejel ESFS Encouragement Award 2013; **Andrej Ivanuša**, predsednik društva ustvarjalcev spekulativne fikcije *Zvezdni prah* in avtor romana *Svetodrev*; **Aljoša Harlamov**, literarni kritik in glavni urednik revije *Mentor*, član *Zavoda Itadakimasu*, urednik literarne zbirke *Poetoviona*; **Rebeka Žerovnik**, članica odbora slovenskega Tolkienovega društva *Gil-galad* in soorganizatorica konvencije *fantazije in znanstvene-fantastike Na meji nevidnega (NMN)*; **Bojan Ekselenski**, ustanovitelj fanzina za spekulativno fikcijo *Jašubeg en Jered* in avtor serije *Vitezi & Čarovniki*; **Samo Petančič**, avtor serije *Anor Kath* in novinar *Dela*. Moderator pogovora je bil **Zoran Fijavž**. (foto: Blaž Berlec, društvo *Gil-galad*).

VARNI PRED ZOMBIJI

Organizator festivala je povabil na predstavitev nove knjige *Anor Khat* – Doba razdora avtorja Sama Petančiča. A prvotno vabilo se je spremenilo v okroglo mizo o slovenski fantastijski literaturi. Zadnji večer festivala, v soboto, smo se na njej zbrali udeleženci iz vse Slovenije.

Okrogla miza je v uri in pol skušala odgovoriti na vprašanja o sedanjem položaju in odmevnosti slovenske spekulativne fikcije. Govora je bilo o tem, kako

je ta umeščena in kaj je glavna ovira, da bi tudi tovrstna literatura veljala pri nas za 'resno'.

Bila je podana teza, da je to zato, ker Slovenci menimo, da so to 'pravljice', slovenstvo pa je skozi zgodovino preživelo zaradi 'resne' literature. Zato bi naj bila spekulativna literatura manj vredna. A dejstvo je, da se dobra zgodba lahko odvija kjerkoli v prostoru in kadarkoli v času. Ob tem tudi spekulativna proza vedno govori o (med)človeških odnosih.

NAGRAJENCI

Kot je bilo že rečeno, je nagrado 'hudi maček' za življenjsko delo prejel igralec Udo Kier, ki je bil tudi častni gost. V rubriki Retrospektive so prikazali tri njegove filme: Meso za Frankensteina (1973), Kri za Drakulo (1974) in Vampirjeva senca (2001). Obiskovalci so mu lahko zastavljali vprašanja v petek, dan pred koncem festivala.

Hudega mačka za najboljši celovečerni film je prejel češki film Zli duh (Ghoul, 2015) režiserja Petra Jakla. Slakovega hudega mačka za najboljši kratki film so dodelili kanadskemu filmu Mrtva srca (Dead Hearts, 2014), režiserja Stephena W. Martina. Hrupnega mačka za najboljši glasbeni dokumentarec je dobil film Morphine: potovanje sanj (Morphine: Journey of Dreams, 2014) avtorja Marka Shumana, ki je nastal v ameriško-italijanski koprodukciji. Filmi v kategoriji Melies D'argent se potegujejo za najboljši evropski fantastični kratki film. Letos je ta čast pripadla belgijskemu filmu Poslednja formalnost (Derniere formalite, 2014), ki ga je režiral Stephane Everaert. Na festivalu poteka tudi Mala delavnica groze, kjer tekmovalne ekipe izdelajo kratke žanrske filme. Letos sta bili dve ekipi in nagrada je pripadla ekipi režiserja Arona Horvatha z naslovom Blood Snake 2: Revenge of the Two Brothers. O vinskem mačku pa sem že poročal.

ČASTNI GOST

Ob koncu pa naj namenim še nekaj besed glavnemu gostu festivala Udo Kieru, rojenemu 1944 v Kölnu. V svoji bogati karieri je do zdaj nastopil v več kot 200 filmih, od nizkopračunskih grozljivk, trasha in erotike do slavjenih art filmov in hollywoodskih blockbusterjev, ter sodeloval z režiserji, kot so Dario Argen-

Zgoraj: Udo Kier v filmu Iron Sky (2012) igra nacističnega firerja na Mesecu Wolfganga Kortzfleischa.

Spodaj: Udo Kier v filmu Kri za Drakulo (Andy Warhol's Dracula, 1974).

to, John Carpenter, Rainer Werner Fassbinder, Werner Herzog, Lars von Trier, Wim Wenders, Gus van Sant, in Paul Morrissey. V ZDA je igral v kopici hollywoodskih hitov, kot so Ace Ventura (1994), Armageddon (1998), Blade (1998) in Začetek konca (End of Days, 1999) ter leta 2000 odigral eno svojih najbolj nepozabnih vlog v horror drami Vampirjeva senca (Shadow of the Vampire). Ljubitelji fantastike so ga videli v TV grozljivkah, fantazijah in v neodvisni znanstvenofantastični uspešnici Jekleno nebo (Iron Sky, 2012).

Znan je po svoji energični igri, ki gledalcem dobro ostane v spominu. Pogosto upodablja zanimive in nenavadne like, predvsem negativce. Sam pravi:

»Če hočeš upodobiti hudiča, moraš najprej biti angel.« In en sam pogled v njegove prodorne modre oči je dovolj, da se prepričamo v resničnost te trditve.

/Pripravil ANI/

UROŠ TOPIČ

AVTOR KNJIGE EMMA STORM: BRATOVŠČINA CULIS

Dopisno spraševal Bojan Ekselenski

Najprej malce klišejskih vprašanj. Kdaj si prišel na idejo napisati knjigo?

Nekje v sedmem ali osmem razredu osnovne šole sem tipkal neko besedilo, nakar sem, ko sem za trenutek zaprl oči, da si malo oddahnem, videl kratek nepremičen prizor dekleta, ki leži v objemu modrikastega fanta. Za njima je visela rdeča zavesa. To je bilo vse. V trenutnem navdihu in z nekaj razposajenosti sem v enem tednu nato napisal zgodbo o deklici Emmi, naslov tiste 'knjige' pa se je potem še nekajkrat spremenil. Ko sem knjigo povsem na novo napisal poleti 2013, sem ji dal naslov Emma Storm.

Knjiga sodi v fantazijo. Lepo je, ker se dogaja v Sloveniji in ne v neki nedoločljivi anglosaksonski deželi. Kljub vsemu me zanima, katera dela oz. avtorji (-ice) so vplivali na tvoj fantazijski svet in like?

Gotovo prav vsi, ki sem jih do sedaj prebral. Od J. K. Rowling in njenega Harryja, do Patricka Nessa in njegove zbirke Hrup in kaos; še najbolj pa so me verjetno navdušile stare slovanske

legende o vilah in slovanskih mitoloških bitjih. Prevzela me je njihova gracioznost, pretanjenost in tista slovanska melanholična lepota vodnih vil rusalk .... Ko sem te navdihe združil z navdušenostjo nad slovensko halštatsko zapuščino, sem dobil svoje vilince.

Koliko časa je minilo od ideje do izdelka?

Od takrat, ko se mi je prvič utrnula ideja za zgodbo o Emmi, pa do trenutka, ko je knjiga uradno izšla, so minila štiri leta. Nisem pričakoval, da bo trajalo tako dolgo, še manj pa sem si predstavljal, da bom sposoben tako dolgo čakati. Na koncu sem bil skoraj hvaležen vsem oviram, ki so mi stale na poti do izida knjige, saj je bila zgodba prej nedovršena in jaz nezrel, a tega v najstniški neučakanosti nisem mogel opaziti. Hvala bogu me je srečala pamet in sem zgodbo napisal čisto na novo, s srcem in dušo.

Kako in kdaj si prišel do Založbe Pasadena?

Ko je zaradi nevšečnosti in nepravilnosti propadla avtorska pogodba z neko

drugo založbo, sem še isti dan sedel za računalnik in po spletnem brskalniku začel iskati imena vseh založb, ki sem jih lahko našel. Tako sem naletel tudi na založbo Pasadena. Skoraj jim nisem poslal rokopisa, saj sem videl, da izdajajo pretežno strokovno literaturo, a nekaj mi je reklo, da nimam česa izgubiti, če pošljem rokopis še eni založbi. In zgodilo se je, da je bila prav ta založba najbolj zagreta za moj roman.

Kako je potekalo delo od trenutka, ko je založba sprejela tvoj rokopis pa do končne verzije knjige?

Najprej smo (so) poiskali recenzenta, ki bi prebral knjigo in jo potem z mano skupaj izboljšal, odstranil kar je odvečnega in dodal, kar je manjkalo; skratka – jo naredil knjigi podobno. K sodelovanju je tako stopil Aleksander Hropot, ki sicer piše tudi za Joker in se je s svojim neizprosnim literarnim očesom lotil rokopisa. Zaradi roka izida sva morala s popraviljanjem malce pohiteti, a na koncu je knjiga izšla bolj izpiljena kot rokopis, ki sem ga oddal Pasadeni.

Pohvalno je, ker se ne skrivaš za angleško zvenečim psevdonimom. Si kdaj razmišljal, da bi si v cilju večje branosti izbral tuje zveneče umetniško ime?

Nikoli.

Zgodba je spisana tako, da zahteva nadaljevanje, saj ima knjiga bolj ali manj epizodni konec. Kako daleč si z nadaljevanjem?

Za nadaljevanje imam osnovano že natančno razčlenitev zgodbe, nekaj sem že celo napisal. Toda ker sem pisal med šolskim letom, ko se pisanju nisem mogel posvetiti sproščen in navdušen, kot sicer, mislim, da bom vse zbrisal in

Uroš Topič - Predstavitev knjige Emma Storm: bratovščina Culis je bila objavljena v JEJ št. 30, marec 2014, stran 14 (foto: Andrej Križ)

začel znova. Toda kdo bi vedel. Morda mi bo napisano še vseč, ko se bom znova lotil branja. Vsekakor pa upam, da bo knjiga napisana do konca poletja in bomo lahko z založbo začeli puščati nove drobce, ki bodo vodili k Emmine-mu nadaljevanju.

Naslov	Emma Storm: bratovščina Culis
Avtor	Uroš Topič
Založnik	Pasadena , 2013
Fizični opis	423 strani, 21 cm, trda vezava
ISBN	ISBN 978-961-6661-61-4
UDK	821.163.6-93-312.9
COBISS.SI-ID	263032064

Lahko odškrneš kakšno malenkost glede zgodbe?

Žal ne.

Vrniva se k pripravam na pisanje. Si moral kaj posebnega preštudirati zaradi okolja zgodbe? recimo glede situl in steklenih jagod?

Vsekakor. Poleg nadlegovanja profesorice za zgodovino in številnih knjig in člankov, ki sem jih prebral o samem halštatskem obdobju, sem se sestal tudi s pedagoginjo v Dolenjskem muzeju; ta hrani največjo zbirko steklenih jagod in situl na svetu. Pedagoginja, s katero sva se poznala že iz osnovne šole, mi je povedala nekaj zanimivosti ter mi predstavila še nekaj manj znane literature o situlah in steklenih jagodah, pa o življenju v obdobju halštata nasploh.

Podajva se na filmsko področje. Če bi do tebe prišli bogati producenti in te povprašali glede filma, koga bi predlagal za režiserja in za vloge glavnih protagonistov? Ne bodimo malenkostni in sanjaja o ameriških imenih.

Zanimivo vprašanje! Dolgo sem mislil, da bi me najbolj razveselilo, če bi bila moja knjiga tako odmevna, da bi glas o njej segel čez lužo in prišel na uho kakšnemu hollywoodskemu velikanu. Potem bi me ta pozval na sestanek in skupaj bi ustvarili 'block buster' film, ki bi zajel svet! Toda danes bi me bolj razveselila informacija, da se nekaj slovenska filmska hiša zanima za snemanje fantazijskega filma in da želi posneti Emmino zgodbo ... Kljub vsemu se bom potrudil našteti nekaj ameriških imen, s katerimi bi z veseljem sodeloval: režiser gotovo Spielberg zaradi vseh mojstrskih filmov, ki jih je posnel; glavna igralka Jennifer Lawrence zaradi never-

jetnega talenta in pristnosti v igranju; produkcijska hiša Warner brothers, ker so oni posneli Harryja Potterja.

Kaj pa slovenska? Sicer težko verjamem, da bi se v dani situaciji kdo poda na snemanje 'šundra', kot visoka umetnost reče fantaziji, a vendarle – imena igralk, igralcev in morebiti režiserja.

Navkljub želji, da bi se slovenski režiserji in igralci spravili k ustvarjanju filma Emma Storm, žal ne poznam toliko slovenskih režiserjev, da bi znal izbrati 'pravega'. Prav tako poznam le tiste slovenske igralce, ki ne po starosti ne po svoji igri verjetno ne bi pasali v film Emma Storm. Predvidevam torej, da bi morali za snemanje tega filma najti čisto novo, mlado ekipo, tako, ki je morda še nihče ne pozna in ki bi se v projekt podala s srcem, z dušo in z neugasljivim ognjem. S tako ekipo bi najraje sodeloval!

Misliš, da je fantazija lahko tudi umetnost?

Fantazija JE umetnost.

Kdaj in kako?

Gotovo takrat, ko je pisana iz pisateljeve potrebe po tem, da piše fantazijo, takrat, ko je fantazija najboljša prisposoba za to, kar želi pisatelj sporočiti ... Verjamem, da je fantazija boljša, ko je v ozadju njenega nastanka avtorjeva želja po ustvarjanju in veselje ob pisanju.

Dajva se podati na sceno. Poznaš kaj slovenskih avtoric in avtorjev ter morebiti kakšen slovenski projekt s področja ZF&F?

Ne ogromno, toda bral sem že dela Marget Belani, pa seveda Bojan Ekseleški, morda še kakšen pisatelj mojih let (na misel mi pride Tim Horvat). Od

fantazijskih projektov in konvencij pa je verjetno največji Na meji nevidnega.

Si slišal za konvencijo NMN?

Kot sem omenil v prejšnjem odgovoru – ga poznam.

Kaj pa za Društvo Zvezdni prah, namenjeno avtoricam in avtorjem spekulativne fikcije, kamor sodi tudi fantazija?

Ime društva se mi zdi znano, a ne bi si upal trditi, da ga dobro poznam.

Ta intervju je namenjen za objavo v Jašubeg en Jered, edinem slovenskem literarnem magazinu, namenjenem ZF&F. Poznaš ta magazin?

Slišal sem že zanj.

Da ne bova samo o fantaziji, narediva malce predaha. S čim vse se še ukvarjaš?

Najvidnejša dejavnost poleg pisanja je zame šivanje. Obožujem modo in oblikovanje, zato sem si za nadaljnjo študijsko pot izbral prav modno oblikovanje na ljubljanski univerzi. Poleg tega me zanima še cel kup drugih stvari (fotografija, slikanje, risanje, glasba – obiskoval sem glasbeno šolo, kjer sem se učil igrati klavir, itd.). Kljub temu, da moje zanimanje pokriva toliko področij, vedno najdem način, da jih vse uporabim. Včasih se celo pokaže potreba po tem, da za neko stvar uporabim tako znanje glasbe, kot risanja, oblikovanja in samega šivanja; morda celo filmskega ustvarjanja. Strašno me veseli dejstvo, da se bom v poklicu modnega oblikovalca lahko posvečal praktično vsem stvarjem, ki me zanimajo, saj me navsezadnje bogatijo in širijo moja obzorja, kar je neizčrpen navdih za kreacije, poleg tega pa ohranjajo poklic dinamičen, zanimiv in vedno prijeten.

Kam se boš podal po gimnaziji?

Kot sem odgovoril v prejšnjem odgovoru.

Boš nadaljeval z uredniškimi ambicijami? Saj si bil urednik gimnazijskega časopisa ...

V nekem obdobju me je mamila tudi ideja, da bi se podal v vode modnih revij; od nekdaj sem rad izbiral gradivo za lične publikacije, najsi so bila to šolska glasila, beležke ali kaj kar tako. Užival sem v prebiranju člankov za objavo, navduševalo me je, da sem lahko potem z avtorji popravljaj vsebino, iskal boljšo kakovost ... Kljub vsemu pa se mi zdi, da se ne bom podal na pot pravega časopisnega urednika, saj me poleg urejanja publikacij zanima še toliko drugih stvari. Poleg tega pa se lahko z oblikovanjem manjših modnih revij ukvarjam tudi ob poklicu modnega oblikovalca; navsezadnje bom nekako moral promovirati svoje izdelke.

Malce sem pokukal na Stilopis. Zdi se mi, da te zanima tudi moda? Imam prav? Povej kaj o tem. Meni osebno se zdi zabavno, da se pisec fantazije ukvarja tudi z modo. Lahko vsaj oblečeš svoje junake.

Ljubezen do mode se je pri meni pojavila dosti bolj zgodaj, kot ljubezen do knjig. Navdušenje nad modo hranim, negujem in izpopolnujem že od šestega razreda osnovne šole, v kar so me vpeljale ravno modne revije in TV serije. Nekdaj preprosta najstniška navdušenost nad prestižnimi blagovnimi znamkami se je z leti sicer razvila v nekaj dosti globljega, a želja po izdelovanju oblačil ni zato čisto nič usahnila. Ta rast, o kateri sem govoril – od blagovnih znamk do globljega občutka za

modo – se gotovo pozna tudi pri mojem pisanju. Emma nikoli ni v šolo hodila oblečena malomarno. Tudi kot starka, ko pripoveduje svojo preteklost, je oblečena v Murin kostim in vedno poskrbi, da dobro izgleda. Mislim, da mi je to pomagalo tudi pri izgradnji vilinskega sveta; bolj plastično sem si lahko predstavljal vilince, kako so oblečeni, kakšen je njihov nakit in tako naprej. Upam samo, da so to začutili tudi bralci in jim je bilo všeč.

Kako se kaj spoprijetiš z morebitnimi filmskimi ambicijami? Ne bi bilo kul, če bi kar sam posnel film po svoji knjigi?

Sicer me zanima tudi film (nekajkrat sem se za manjše filmske podvige tudi sam spustil v snemalske vode), predvsem kratki zelo estetski filmčki, morda za promocijo neke blagovne znamke, morda le za promocijo nekega kraja, toda dvomim, da bi se podal tako daleč, da bi se lotil snemanja filma po lastni knjigi. Navsezadnje bi bil za amaterja, kot sem sam, to čisto prevelik zalogaj, poleg tega pa bi me požrlo kompliciran-

je z detajli; verjetno bi se tudi sam zapletel, ker bi šel pri vseh stvareh v prevelike podrobnosti, saj najbolje poznam vilinski svet in kaj je v njegovem ozadju. Raje bi videl, da se snemanja filma Emma Storm loti nekdo zunanji, predvsem nekdo z izkušnjami.

Prebral sem tudi, da igraš klavir. Imaš tudi glede tega kakšne načrte?

Klavir sem se naučil igrati zato, da ga bom lahko igral zase, za dušo. Tu si skoraj zagotovo drznem reči, da se ne bom podajal na koncertne odre, saj je obdobje nastopanja s klavirjem za mano. Bilo je lepo, bilo je praviljično, ampak ni bilo profesionalno in zelo zahtevno, kar je z nastopov odstranilo tisto stresno noto.

Znova se vrniva k literaturi. Kolikor sem prebral o tebi, veliko bereš. Katere knjige si nazadnje prebral?

Ime mi je Damjan od Suzane Tratnik in Alamuta od Vladimirja Bartola. Obe knjigi sta bili fantastični, zdaj pa me čaka še nekaj večjih svetovnih uspešnic (1984, Krasni novi svet ...).

Ne vem, če si prebral kakšno slovensko fantazijo, a me zanima, kakšno mnenje imaš o slovenskih avtorjih?

O slovenskih avtorjih na splošno imam mnenje, da se nagibajo (nagibamo) k 'čistemu pisanju'. S tem mislim, da se raje kot podrobnemu opisovanju prizorov posvečajo vsebini in sporočilnosti knjige, kar se mi zdi, da je že od nekdaj lastnost slovenskih (morda celo vseh slovanskih) piscev. To mi je všeč, saj odstrani nekatere nepotrebne motnje pri branju, a ob enem s seboj odnese tudi del pristnosti, ki jo podrobno opisovanje doprinese. Od bralca je odvisno, ali mu je to všeč ali ne; sam vem, da sem prebral že nekaj slovenskih knjig, ki so me čisto navdušile, čeprav se njihovi avtorji niso posvečali najbolj dlakocepskim detajlom. O slovenskih avtorjih znanstvene fantastike in fantazije pa težko izoblikujem mnenje, saj se mi zdi, da nas je zaenkrat še premalo, da bi lahko ustvarili slovenski fantazijski krožek, ki bi imel čisto svoje značilnosti. Za to bomo morali še nekaj let počakati.

Si mogoče vedel, da je večina slovenskih avtorjev ZF&F samozaložnikov? Imaš morebiti odgovor, zakaj je tako?

Žal ne. Premalo časa sem v svetu

založništva, da bi lahko o tem postavil predpostavko.

Si kdaj napisal kakšno krajšo zgodbo? Poezijo?

Na začetku sem napisal nekaj krajših zgodb, poeziji pa se nikoli nisem posvečal. Všeč mi je, a mislim, da to ni moje področje. Se je pa v njej našel moj brat, tako da on zapolni poetični del v družini.

Prišla sva na konec. Še enega talenta se bova dotaknila – risanje. Imaš kakšne načrte tudi glede tega?

Vem, da me bo spremljalo vse življenje in da bo vedno uporabno, nikoli pa nisem načrtoval iz risanja ustvarjati posebne kariere. Kot oblikovalcu mi bo prav gotovo pomagalo risarsko znanje, a tudi tedaj bodo skice in umetnine, ki bodo nastale tekom let, bolj zame, kot za ostale. Za dušo.

No, zdaj sva res na koncu. Želim ti obilo uspehov na področjih, ki se jim posvečaš.

O Življenju, Vesolju in sploh Vsem www.andros.si/vesolje/

- podroben opis Sonca in planetov Osončja,
- nastanek in mehanika galaksij,
- rojstvo, življenje in smrt zvezd,
- bigbang, struktura vesolja in njegov konec,
- o možnostih življenja na različnih planetih,
- potovanja na Mars, izza meja Osončja in še dlje,
- pojmovnik, pojasnilo manj znanih pojmov, formule.

MAY THE FORCE BE WITH YOU

RAZGOVOR Z YODO, VELIKIM MOJSTROM JEDI REDA

Spraševal Raynar Thul (redakcija Andrej Ivanuša)

Bralce JEJ lahko razveselimo z ekskluzivnim (postmortem) intervjujem, ki nam ga je v brezplačno objavo odstopila odlična vesoljska novinarska agencija **NABOO SPACE NEWS** ob pomoči naših prijateljev iz novičarskega portala **SpaceNet**. Intervju z **Yodo, Grand Master of the Jedi Order**, je opravil **Raynar Thul** iz Alderaan. Preden je bil izbran za vodjo kolonije **Killiksov** in imenovan kot **UnuThul**, je bil freelance novinar pri omenjenem novičarskem portalu. Prevod intervjuja in priredbo v slovenski jezik je opravil Andrej Ivanuša.

Raynar: Spoštovani mojster Yoda, najprej bi vam želel čestitati za vaš 900 rojstni dan! (To je bilo dva meseca pred njegovo smrtjo na planetu Dagobah. Zaradi časovnih vozlišč pa lahko intervju objavimo šele po smrti. Avtorizacijo je Yoda opravil že kot del Sile. Op.red.)

Yoda: Čas meja nima. Leto je, ko planet svojo zvezdo obkroži. Moj planet hitro teče.

Raynar: O vašem rojstnem planetu ni veliko znanega. SpaceWiki pravi, da pripadate neznanim inteligentni vrsti.

Yoda: Heh, heh, khh, khh ... Le ostane naj tako. Kdor od pogleda daleč je, tudi od srca daleč je. Skrivnost majhna budne možgane dela in radovednost podžiga močno.

Raynar: Zadnjih osemsto let ste trenirali praktično vsakega Jedi mojstra, ki hodi, plazi, leti ali pluje skozi Vesolje.

Yoda: Sila me je vodila po poteh skrivnostnih. Kdor ve, ta bil učenec moj

je. Mladce treniral sem, tam na začetku časa v Templju Jedi Sile. Vendar -hmm- nekateri so na temno stran zašli.

Raynar: Mojster Yoda, najprej sem bil prepričan, da je vaše ime povezano s hebrejskim pojmom **Yodea**, kar pomeni **tisti, ki ve**. A v enciklopediji SpaceWiki sem prebral, da je vaše ime povezano s sanskrtom, torej **Yoddha**, kar pomeni **vojščak**. Torej, ste **Tisti-ki-ve** ali **Veliki-vojščak**?

Yoda: Veliki vojščak? Hah! Nihče velik ni zato, ker vojna je.

Raynar: Se opravičujem, mojster. Bojim se, da je bilo to neumno vprašanje.

Yoda: Bedak spraševalec ni. S spraševanjem postane pametnejši on.

Raynar: Vrniva se k vašim vajencem, oz. padawanom, kot jim pravite v Jedi redu. Med njimi je najbolj znan zagotovo grof Dooku.

Yoda: O, ja, ja ... bo res že. Vendar bilo jih mnogo v času mojem je. V glavi mali moji bivajo vsi. A nekateri srcu so bližji: Mace Windu, Obi-Wan Kenobi, Qui-Gon Jinn, Ki-Adi-Mundi, Kit Fisto, Oppo Rancisis in Luke Skywalker. Prijem je Sila močna zelo. Še bolj morda, ker druga je z njim.

Raynar: Koga s tem mislite, princeso Leio?

Yoda: Princesa ... ja, ja! Sila v paru zelo močna je.

Raynar: Torej, Sila je to kar daje Jedi mojstrom moč. Je energijsko polje, ki ga ustvarjajo vsa živa bitja. Ves čas nas obkroža in prežema. Je sila, ki drži galaksije skupaj ...

Yoda: Rekel to Obi-Wan Kenobi je. To pesem za ušesa je, ki znajo ne in čutijo Sile ne. Sila učitelj je in rabelj tudi. Dvigne te, osvobodi in služi. Izkoristi jo neumerno, tvoj to konec je.

Raynar: Ali jo lahko torej začuti vsakdo?

Yoda: Pritrditi temu moram. Vsakdo glasbo sliši, igra jo nekateri le. Samo izbrani glasbi vladajo! Mladec, ko je mlad zelo, trenira naj veliko. Znoj, ki vložen je, Sila desetero povrne.

Raynar: Odrasli potemtakem ne morejo vladati Sili?

Yoda: Vsi lahko s Silo sodelujejo, vladati nikdo more ne. A mladcu lažje je. Njegova glava še prazna je, naša pred-sodkov polna. Odraslemu, ko izprazni glavo, Sila lahko prikloni se.

Raynar: Mojster Yoda, vi ste zagotovo že od rojstva povezani s Silo?

Yoda: Mož mladi, motite se. Ko planet svoj zapustil sem, vedel o Sili nisem nič.

Raynar: To me pa preseneča, saj ...

Yoda: Presenetiti ne, vedeti ne ... Planet zapustil sem, delo iskal ker sem. Potem nesreča bila je in pristal na planetu megle in močvare trdo sem. Tam spoznal črvolika planeta Hysalrian Jedi mojstra N'Kata Del Gormo bil sem. Mlad padawan ... ja, ja ... tudi jaz nekoč. Hmm ... nato ... potoval na Coruscant planet v Jedi tempelj kot negoden Jedi in treniral več.

Raynar: Vsekakor vam vaši kolegi priznavajo, da ste največji mojster prav s svetlobno sabljo.

Yoda: Lightsaber res v rokah Sile sreča moja je. Ko v red Jedi sem sprejet bil in potoval na planet Ilum. Kristali adegan tam so. Iz njih žarek reže sovražnike moje. Z menoj konstrukcijski droid Huyag bil je in navdih Sile imel je. Novo naredila vse in mojster postal sem jaz.

Raynar: Mojster Yoda, vendar vam vedno ni uspelo. Zagotovo je bila vaša najtežja življenjska izkušnja Palpatine alias Darth Sidious, Dark Lord of the Sith.

Yoda: Medalja vsaka dve strani ima. Težka skušnja, izgon moj na Dagobah. Svetla stran je Luke, ko tja prišel je. Poskušati ne! Narediti ali narediti ne! Poskušati mogoče ni.

Raynar: Obeti so svetli.

Yoda: Biti Jedi pomeni, da je lice tvoje svetlo. Kajti lahko izbiraš. Greš na svetlo stran ali na temno. Kot padawan bodi svetloba, bodi tema. Ampak izberi!

Raynar: Mojster Yoda, zahvaljujem se za vaš čas in zanimiv intervju.

Yoda: Bolan, šibak postajam jaz. Sila kliče nestrpno, bival bom v njej. Leta tukaj, ker planet moj hitro teče, 900 let bival sem. Zdaj drugi videli bolje bodo. Naj Sila z vami bo.

Raynar: Hvala!

YODA, VELIKI MOJSTER JEDI REDA NAJBOLJ NENAČADEN LIK V ZF FILMIH

Pripravil Andrej Ivanuša

Yoda je izmišljen lik v filmski seriji *Zvezdne vojne (Star Wars)*, ki so dejansko t.i. space opera. Serijo si je zamislil ameriški cineast George Lucas. Lik se prvič pojavi v filmu *The Empire Strikes Back* leta 1980 (drugi film).

Yoda je legendarni mojster Jedi reda in bitje, ki je morda najbolj povezano s Silo. Majhen po rasti, vendar moder in močan, je dolgih 900 let treniral mnoge Jedijske ter odigral ključno vlogo v *Klonskih vojnah (Clone Wars)* kot visoko rangiran general klonske vojske. Njegov zadnji učenec je bil Luke Skywalker, ki je vodja upornikov proti zlobnemu Galaktičnemu imperiju (*Galactic Empire*). Po 900 letih življenja je našel pot do nesmrtnosti in v Sili še vedno živi naprej.

YODA, VELIKI MOJSTER

Njegov življenjepis skrbno analizirajo in opisujejo mnogi ljubitelji na internetu. Vendar so nekatere stvari ostale zelo skrivnostne. Tako ne vemo kateri inteligentni vesoljski vrsti pripada in ni znan planet njegovega rojstva. Znano je le, da se je rodil leta 896 BBY.

Kot mladenič se je s svojim zemeljskim prijateljem podal v vesolje, da si poišče delo. Njuna vesoljska ladja je zaradi okvare trdo pristala na močvarnem in zamegljenem planetu Hysalrian. Na njem živijo črvoliki/kačjeliki inteligentni prebivalci. Eden izmed njih je Jedi mojster N'Kata Del Gormo, ki postane Yodin učitelj. Med treningom odkrije, da je Yoda zelo povezan s Silo. Yoda trdo trenira in po sto letih življenja doseže rang Jedi mojstra.

Črvoliki Jedi mojster N'Kata Del Gormo s planeta Hysalrian trenira mladega padawana Yodo.

Hysalriane je narisal Chuck Hamilton, 23. let, *Star Wars* fan na tekmovanju "Design An Alien", ki ga je razpisal *Star Wars Galaxy* magazine 1995.

BBY = pred bitko pri Yavinu

(Before the Battle of Yavin)

ABY = po bitki pri Yavinu

(After the Battle of Yavin).

Bitka predstavlja mejnik pri številu časa v *Star Wars* serijah. Bitka se odvija na koncu prvega filma *Vojna zvezd – Novo upanje (Star Wars, A New Hope)*. V tej bitki Uporniška zveza (Rebel Alliance) sesuje Zvezdo Smrti (First Death Star) v bližini oporišča Yavin 4. To pa obenem predstavlja začetek konca imperija (*Galactic Empire*).

Njegove nedvoumne sposobnosti in povezanost s Silo so mu zagotovile mesto v Visokem svetu Jedi reda (Jedi Order High Council). Kasneje je prejel še priznanje, da je največji Jedi mojster, ki je kadarkoli živel. Ob koncu obstoja Republike je bil Veliki mojster in vodja Jedi reda. Prav tako je bil glavni učitelj mladim padawanom.

Bil je prvi, ki je zaznal motnjo v Sili. Napovedal je tudi, da je rojen Izbrانع, torej tisti, ki bo povrnil Ravnotežje. Ostali člani reda so menili, da je to Anakin Skywalker, ki ga je kot 9-letnega človeškega sužnja našel Qui-Gon Jinn na planetu Tatooine. Yoda se je izrekel, da ga naj ne trenirajo, ker je v njem zaznal pritajen srd. Toda Obi-Wan Kenobi se je odločil, da ga bo učil, saj je tako

obljubil svojemu umrlemu prijatelju Qui-Gon Jinnu, kar se je pokazalo kot usodna napaka za Jedi red.

Ob tem je Yoda zaznal, da je svetla stran Sile potemnjena in da je Republika dejansko že pod kontrolo Sithov, ki so pripadniki temne strani Sile. Senator Palpatine, znan tudi kot Darth Sidious, uspe jeznega mladeniča Anakina prepričati, da se obrne na temno stran. Palpatine ukaže uničiti Jedi red in sebe proglasi za Imperatorja. Yoda se spopade z njim, a izgubi boj. Tako tudi spozna, da kljub skoraj 900-letnim izkušnjam ne ve vsega o Sili.

Odide v prostovoljno izgnanstvo na planet Dagobah, ki je po nekaterih zapisih planetni dvojček planeta Hysalrian, saj je enako močviren in zamegljen. To

pa mu tudi omogoči, da se zakloni pred zaznavanjem temne strani Sile. Ob tem se nauči komunicirati z osebami, ki so se po smrti zlili s Silo, med njimi je tudi Qui-Gon Jinn.

Ko ga na planetu poišče Luke Skywalker, Anakinov sin, ga prične trenirati za Jedi viteza, saj verjame, da je fant rešilna bilka, ki bo omogočila preživetje reda. Ni se motil, saj je Luke brat dvojček princeze Leie, kar mu omogoča še večjo povezanost s Silo.

Yoda umre star nekaj več kakor 900 let in se posmrtno zlije s Silo. Tako s svojimi nasledniki komunicira v okviru višje sfere Sile. To je bilo leta 4 ABY, ko se je začel propad Imperija in ponoven vzpon Republike.

Kot eden izmed največjih Jedi mojstrov je bil najdlje Veliki mojster Jedi reda in ob tem je imel zelo velik vpliv na mnoge generacije Jedi vitezov. Njegovi najbolj znani in zgodovinsko pomembni padawani so bili grof Dooku, ki se je kasneje pridružil temni strani, Ki-Adi-Mundi, Luke Skywalker in Ikrit, ki je postal trener Lukovega nečaka Anakina II. Njegova učenja so močno vplivala na Novi Jedi red (New Jedi Order), ki ga je ustanovil Luke Skywalker.

USTVARJANJE LIKA

George Lucas si je najprej Yodo zamislil kot majhnega modrega izvenzemeljca z belimi lasmi. Ko so pri Marvelu narisali strip z adaptacijo filma *The Empire Strikes Back*, je bil Yoda modre barve. Kasnejše izdaje in druga izdaja prvotnega stripa pa ga prikazujejo v zeleni barvi, kot si ga je zamislil Frank Oz, oče cele serije popularnih lutk z Miss Piggy in Kermitom na čelu. Za nejeverne naj potrdim: Yoda je lutka.

Prva risba Yode v Marvelovem stripu. V ozadju Luke Skywalker.

*Zgoraj: Mladi Yoda, računalniška animacija (CGI) v filmih *Attack of the Clones* in *Revenge of the Sith*.*

*Spodaj: Starec Yoda, klasična lutka Franka Oza v filmih *The Empire Strikes Back*, *Return of the Jedi* in *The Phantom Menace*.*

Frank Oz igra Yodo, lutka. Ob strani sta pomočnika, ki usmerjata roke, dlani in obrazno mimiko.

*Kip Yode v naravni velikosti pred Lucasfilm Art Center.
»Ne sodi o meni po velikosti moji,
kajti s Silo mnogo večji sem.«*

V filmih *The Empire Strikes Back*, *Return of the Jedi* in *The Phantom Menace*, je Yoda lutka, ki jo je vodil Frank Oz. Ob tem mu je tudi posodil svoj glas. Frank je bil glavni lutkar, ki je vodil lutko, ob tem pa mu je pomagalo še lepo število pomočnikov, ki so s posebnimi vzvodi premikali prste na rokah in oblikovali obrazno mimiko.

V filmih *Attack of the Clones* in *Revenge of the Sith* pa je njegov lik računalniško generiran (CGI), kar mu omogoča, da sodeluje v razgibanih sabljaških dvobojih s svetlobno sabljo. Glasove sta mu tukaj posodila John Lithgow (radijske priredbe) in Tom Kane (*Clone Wars*), slednji je sodeloval tudi v številnih računalniških igrah.

Glavni masker in oblikovalec obrazov Stuart Freeborn je za SF časopis izjavil, da je obraz Yode zmešal iz dveh človeških obrazov. Prvi je kar njegov lasten, drugi pa je obraz Alberta Einsteina. Res nenavadna odločitev! V filmu *The Phantom Menace* so njegov obraz redizajnirali, da je bil videti mlajši. Še vedno je bil večinoma lutka, le pri dveh scenah so uporabili CGI animacijo. Prenovo lika je takrat naredil Nick Dudman.

V vseh filmih, stripih in drugih franšizah so se doslej pojavili samo trije liki, ki so iz istega planeta: Minch v *Star Wars Tales*, Yaddle v *The Prequel Trilogy* in Vandar Tokare v *Knights of the Old Republic*.

Leta 2007 so pri *Empire* magazine izbrali lik Yode kot 25. največji filmski lik vseh časov. Na listi velikih fiksijskih likov na spletni strani *Fandomania.com* je lik Yode na 60-tem mestu.

Pred zgradbo Lucasfilm's Letterman Digital Arts Center v San Franciscu (*Industrial Light and Magic*) stoji fontana s kipom Yode v naravni velikosti.

ePub3 UREJEVALNIKI

Bojan Ekselenski

UVOD

ePub3 je naslednik razširjenega ePub2 formata e-knjig. Dejansko ePub3 pomeni resnično nov medij in nove možnosti izražanja knjižnih ustvarjalcev. Datotečna končnica ePub3 je še vedno samo – ePub. Bralniki (teh je še malo) s podporo ePub3 berejo **tudi** ePub.

Najpomembnejše novosti so:

- Omogoča interaktivne grafike vrste svg;
- omogoča skripte JavaScript;
- omogoča vgradnjo slikovnih galerij, video in audio dodatkov;
- omogoča izdelavo knjig fiksnih dimenzij;
- Omogoča izdelavo vse popularnejših zvočnih knjig.

Vse to je omogočeno zaradi uporabe nove verzije XHTML, ki sliči na ime XHTML5. To je XML verzija HTML 5, ki prinaša renesanso t.i. statičnih spletnih strani.

BRALNIKI EPUB 3

Najbolj znan je vtičnik za Chrome – Readium. Bralnik polno podpira standarde IDPF. Ko si ga naložite, vas pričaka silno špartanski vmesnik. Na njem ni nobenih zaznamkov, opomb in nešteto nastavitvev. Pogoj za namestitev je Chrome.

Kaj pa preostanek? Če malce poguglate, je situacija precej uborna. Za Windows je tu še Adobe Digital Edition 4, ki se lepo razume tudi v Windows 7, 8 & 10. Lastniki Apple naprav so že privzeto dobro preskrbljeni. Vgrajen bralnik podpira vse standarde.

Lastniki bralnikov Kindle seveda nimajo dostopa do ePub 3, a je problem rešljiv s pripomočki za pretvorbo. Samo poguglajte ...

Najboljša namenska naprava za branje ePub (2 in 3) je seveda Kobo. Ergonomično je enak Kindlu in kar je najpomembnejše, deluje z obema našima omembe vrednima e-knjigarnama (Biblos in eMka). Morebiti vas zna odvrniti samo dejstvo, da ne podpira barv (tudi Kindle jih ne ...), temveč samo odtenke sive.

ORODJA ZA IZDELAVO EPUB 3

Najprej omenimo ekosistem, kjer že nekaj časa ni več problem izdelava vsebin, skladnih z ePub 3. Uporabniki Appleovih računalnikov z MacOS X so namreč rešeni vseh skrbi glede priprave vsebin v skladu z najnovejšim standardom. Brezplačno orodje iBooks authoring v svoji zadnji izdaji omogoča izdelavo tako iBooks kot tudi ePub 3 knjig, popolnoma skladnih s standardi IDPF.

(IDPF = International Digital Publishing Forum Mednarodni forum za digitalno založništvo. Mednarodno telo, ki skrbi za standard ePub in združuje vse pomembne svetovne igralce na področju digitalnega založništva.)

Kaj potrebujete za uporabo tega odličnega orodja? Računalnik z zadnjo verzijo MacOS. Takšen računalnik je mac mini za najmanj 550 €. Seveda pa v paketu dobite še učenje popolnoma novega operacijskega sistema in filozofijo jabolčnega ekosistema. Imate čas in denar?

Kaj uporabniki Microsoftovih sistemov? Žal je ponudba učinkovitih urejevalnikov silno skromna in nepopolna. Celovitega orodja, enakovrednega iBoks authoring, še ni in ga ni na obzoru.

Najprej naj omenim Sigil. Pojavil se je vtičnik, ki obstoječo ePub 2 knjigo prevede v ePub 3. Vtičnik sem preizkusil in naredi ePub 3 datoteko, vendar je to samo v nov standard prevedena ePub 2 datoteka. Sigil NE podpira naprednih možnosti ePub 3, niti (še) ni urejevalnik ePub 3.

Na naslednjem koncu je Adobe InDesign. V letošnji izdaji omogoča del možnosti ePub 3. Med najbolj oglaševanimi je podpora fiksnim stranem, kar je samo ena od možnosti ePub 3. Glede drugih naprednosti (svg grafike, skripte ipd.) ni nikjer navedeno, zato upravičeno sumim, da je podpora še nepopolna. Pa bi kljub vsemu imeli to orodje? Od tega vas bo mogoče odvrnila cena – možen je samo mesečni najem, ki je za nas precej draga možnost – preko 24 € na mesec.

Naslednji na cenovni lestvici je BlueGriffin, ki me je razočaral, saj v poskusni verziji ne deluje vizualni urejevalnik. Torej pozabite nanj. Za ceno 240+ € MORA vse delovati tudi v poskusni verziji. Tudi na e mail glede tega se ni nihče odzval – to se mi zdi neprofesionalno.

Nekje v tem cenovnem razredu je tudi orodje Oxygen. Žal pa je to orodje predvsem urejevalnik XML, ki mu je dodana možnost shranjevanja v ePub. Ker gre za orodje v cenovnem razredu 200+ €, sem skeptičen glede priporočila.

Če se spustimo nižje po cenovni lestvici, imamo urejevalnik Serif PagePlus. Za okoli 100 € dobite kar spodoben

urejevalnik za namizno založništvo. Vsebuje vsa potrebna orodja za izdelavo kakršne koli publikacije. Znova je problem ePub 3, saj podpira samo fiksne strani (kot InDesign), a glede drugih naprednosti molčijo.

Za resnični drobiž dobite urejevalnik Jutoh. za manj od 50 € pride v paketu urejevalnik in vse ostalo, kar potrebujete za izdelavo ePub datoteke. Podpora epub 3 sicer ni čisto popolna, vendar zaradi nenehnega razvoja progama ni strahu, da bi ostali na suhem. Lepota Jutoha je v tem, da z nakupom dobite vse nadgradnje brezplačno. V aktualni verziji 2.34 ima za ePub 3 podobno podporo kot InDesign.

ZAKLJUČEK

ePub 3 se le počasi prebija. Literature tudi na angleškem trgu še ni veliko, enako je z orodji. Nekega celovitega orodja s polno podporo v svetu Windows še ni.

Za začetek poskusite z zadnjo verzijo Sigila in vtičnikom za izvoz. Pred namestitvijo vtičnika si naložite zadnjo verzijo Phytona (3.4). Sigilov urejevalnik še nima polne podpore za ePub 3 authoring, a lahko obstoječe knjige prevedete v novejši standard. To je pa že dober začetek.

TANNHÄUSER NA DIZLU

Marko Vitas, Slovenija

*Zdaj razujem Manon Lescaut in ubogega viteza,
ki jo je oboževal še kot priležnico koga drugega,
celo na sramotilnem stebriu. Ljubezen ne
pozna kreposti, zaslug, ljubi in odpušča in prenaša vse, ker mora.
Ne vodijo nas naše sodbe. Ne odlike, ne napake,
ki jih odkrivamo v ljubljeneu bitju, nas ne mamijo v predanost
ali v zgrozen umik. Sladka, otožna, skrivnostna sila nas vodi,
da prenehamo misliti, čutiti, želeti.
Prepuščamo se njenemu vodstvu in ne sprašujemo kam.*

*(Leopold von Sacher-Masoch, **Venera v krznu**)*

Tisoči kilometrov so že za nama. Motor vlačilca zamolklo s prijetnim dizelskim zvenom prede pod nama.

»Še nekaj sto krepkih kilometrov morava prevoziti do doma,« sem si mislil. Toda ne, zmanjšam hitrost in zavijem na avtocestno počivališče.

Moj sovoznik Andrej, mladi Štajerec, ki je pustil službo v tovarni, naredil vozniški izpit za najtežja tovorna vozila in se je zavoljo boljšega plačila zaposlil pri naši špediciji, me z dvignjeno obrvjo presenečeno pogleda.

»Andrej, tukaj morava ustaviti. Voziva že štiri ure in pol. Če pride policijska kontrola, nama kazen ne uide. Pri kontroli voznških kartic kifeljci ne poznajo milosti. Pri tahometru si se lahko še nekako izgovoril, proti čipirani kartici pa ne moreš nič. Zadnjič sem moral plačati sedemsto čukov za ušive pol ure prekoračitve delovnega časa iz lastnega žepa, kajti šef ni hotel ničesar slišati o povračilu,« sem mu dejal.

Andrej mi mirno prikima in se skozi sončne naočnike zazre skozi vetrobran-

sko steklo v svetel poletni dan. Pozno popoldne se je začelo lenobno prevešati v prijetno topel poletni večer. Andrej je mlad, še popolnoma neizkušen voznik. Dodelili so mi ga, da ga izkušeno uvedem v skrivnosti tovarnjakarskega poklica. Na parkirišču ustavim in parkiram vozilo nekam na rob prostora, dodeljenega za večja tovorna vozila. Rezek hrum dizelskega motorja zamre in zasliši se sikajoči piš hidravlike.

»Tukaj bova prenočila. Še prej pa si pripraviva večerjo. Imam tudi juho iz vrečke. Nekaj toplega se bo zagotovo prileglo.«

Razprosteva mizico za kampiranje in dva majhna zložljiva platnena stolčka ter priročni plinski kuhalnik. Pogrejeva vodo in streseva vanjo juho v prahu iz vrečke. Med srebanjem prijetno dišeče juhe zreva na vrvež avtocestnega parkirišča. Tovornjakarji kot midva, poslovneži v elegantnih limuzinah in terencih, družine v enoprostorcih in karavanih, vsakdo s svojim ciljem, vse nekam vrvi. Juha naju okreпча in Andrej me naposled vpraša:

»Ali je res, da si pustil študij zavoljo dela na špediciji, ali ti je kaj žal?«

Odvijam v polivinil zavit sendvič, tako da mi ni potrebno zreti Andreju v oči:

»Ne, ni mi žal. Nikdar nisem zares obžaloval svoje odločitve.«

»Kaj pa si študiral?«

»Najprej biologijo, in ker ni šlo, sem naslednje leto presedlal na zgodovino umetnosti in filozofijo. Potlej sem se zakaval in moral sem si poiskati službo.«

Medtem se pred nama, kot bi padla iz neba, pojavi lepotica v poslovnem kostimu. Skoraj sem že stavil prste v usta, da bi glasno zažvižgal, a si zadnji trenutek premislim, ko opazim, da lepotico spremlja hrust oglatega videza, prav tako oblečen v črno poslovno obleko. Okoli vratu pa ima zavezano vitko črno kravato. Zato lahko le ponižno spustim pogled.

»Dober večer,« naju pozdravi lepotica bujnih, dolgih, svetlo rdečih, kodrastih las, ki ji razpuščeni padajo preko ramen.

»Dober večer!« glasno z nasmeškom odvrneva.

»Da ne izgubljam časa, bova kar prešla k bistvu,« z muzajočim se nasmeškom reče lepotica, »snemamo pornografski film in iščemo statisto, ki bi hoteli nastopiti. Ali bi se morda vidva preizkusila? Dobro plačamo. Če se dobro odrežeta, vama tisoč do tisoč petsto evrov na vsakega ne uide.«

Pogledam Andreja, a ni videti navdušen. Ko naposled opazi moj pogled, resnobno odkima.

»Daj no, Andrej,« ga skušam opogumiti, »tisoč evrov nama pade v žep, pa še nafukala se bova.«

»Ne, ne, to ni zame,« ostaja neomajen Andrej. Obrnem se k lepotici in v znak pristanka prikimam.

»Potem pa, kar stopite z nama!« veli lepotica.

Andrej me pogleda izpod obrvi in me resnobno opomni: »Samo pazi, da ne končaš brez ledvice na kakšni črni kliniki!«

»Ta dva sta resna. Andrej, samo na toplem ga bova imela in še najmanj tisoč evrov pobaševa. Daj no, ne bodi šleva,« ga še poslednjič skušam opogumiti. A Andrej ostane neomajno neizproslen.

Z lepotico in moškimi, ki jo spremlja, sedemo v črno limuzino in oddrvmo proti prvemu izvozu z avtoceste. Hrust robatega videza, mrko resnobno upravlja vozilo, a hitro in zanesljivo. Niti malo se ne smehlja, medtem ko je lepotica videti židane volje. V rokah porcelanasto mlečne polti drži škatlo s čokoladnimi bomboni in se izzivalno sladka z njimi. Ponuja jih tudi meni, a jih nočem. Iz vljudnosti naposled vzamem enega. Vozimo deset, morda dvajset kilometrov po slikoviti podeželski pokrajini s poredko posejanimi kmetijami, dokler se ne ustavimo na parkirišču hotela z imenom FREYJA VANADIS.

»Khe,« pomislim skozi nasmešek, »hotel so si našli za svojo raboto. Ime hotela zveni nekam norveško.«

Izstopimo iz limuzine, lepotica mi prične hlastno zagotavljati, da upoštevajo diskretnost in zasebnost in da posneti material zagotovo ne bo distribuiran po Sloveniji. Medtem ko gremo mimo recepcije, receptor samo prikima hrustu v črni obleki.

»Zdaj vas bom prepustila gospodu Nikosu, ki vam bo pokazal garderobo,« in z roko, ki ima dlan obrnjeno navzgor, pokaže na hrusta v črni obleki, ki nas je vozil v limuzini.

Gospod me je popeljal v garderobo in mi ponudil črne usnjene tangice:

»To morate obleči za nastop!« reče resnobno mrko.

Gospod Nikos zapusti garderobo in zapahne vrata za seboj. Slečem svoja oblačila in jih obesim na obešalnik v ta namen pripravljeno kaseto in si nataknem tangice. Pogledam se v garderobno ogledalo. Počutim se lepega in samozavestno močnega, da bi gore premikal.

Nad vrati v garderobi, do katerih vodijo krajše stopnice, se na elektronskem prikazovalniku izpiše: VSTOPITE. Odrinem drsna vrata in vstopim v nekakšno črno prebeljeno čakalnico in sedem na stol poleg belolasega starejšega gospoda drobne postave, prav tako oblečenega v usnjene tangice.

»Kakih šest križev mora šteti,« pomislim.

»Kaj pa vi tukaj delate oziroma igrate?« ga povprašam.

Obrne se k meni. Obraz ima spačen od strahu in od nekakšnega kesanja oči polne solz:

»Samomorilec sem. To je sanatorij za norce, take težke norce.«

Na njegovem hrbtu opazim še ne zacepljene brazgotine. Videti je, kot da je starejšega gospoda nekdo hudo prebičal.

»Sado-mazo pornič, upam samo, da meni ne bo potrebno kaj takega početi,« v mislih tolažim svoj dvom. Gospod predme pomoli listek papirja, na katerem je bilo s krevljasto in drhtečo pisavo napisano:

»Vsem zdravnikom, medinskim sestram in bratom, pacientom, paznikom in seveda gospodarici Wandi pravim, da se naj na široko ogibajo štrika. To ni dobro. Potem pridejo policaji in bolničarji in življenje potem postane nadvse težavno. Iskreno se kesam, da sem brez potrebe skorajda zagrjal in zavrgel svoje življenje!«

»Hm,« pomislim, »kako nenavadno za pornografijo.« Odprejo se vrata. Na vratih se prikaže lepota, prav tista, ki

me je našla na avtocestnem parkirišču. Oblečena je v črn korzet, na katerega so pripete samostoječe najlonske nogavice, lase pa ima spete v veliko antično figo. V rokah igraje krivi velik bič. Prav takega, kot sem ga videl v neki telenoveli, ki so ga uporabljali za kaznovanje ubeglih sužnjev in dresuro mastifov.

»Huh, kakšna prasica!« si mislim.

»Richardson not!« se zadere z visokim zvonkim glasom, medtem ko z bičem, v znak neučakanosti, lahko tleska po svojih stegnih.

Starček plane s stola in se ji vrže pod noge kot najzvestejši pes čuvaj in ji začne poljubljati brezhibno, bleščeče zloščene usnjene škornje, na katerih ni videti niti ene same gubice:

»Kesam se, iskreno se kesam, gospa Wanda! Obljubim, da tega ne bom več nikdar poizkušal!« hlastno obljublja stari gospod.

»Not, sem rekla!«

In starček se urno, kot pes za ponujeno klobaso, po štirih odplazi skozi vrata, ki jih gospa Wanda zatem odločno zapahne.

Prislonim uho na težka masivna vrata. Zdi se mi, kot da iz daljave slišim zamolklo pokanje biča in tiho stokanje. Med vsakim pokom in stokom podzavestno stisnem veke. Zazdi se mi, da slišim tudi njeno kričanje:

»Te že še naučim reda ... te že še ... !«

»Andrej je imel prav. Tole nekam neznansko smrdi. Ponudba je bila preveč ugodna, da bi bila lahko resnična,« pomislim.

Skorajda v paniki se namenim se proti garderobi. Odprem drsna vrata skozi katera sem vstopil. Toda pred vrati garderobe prostaško sedi gospod Nikos. S svojo iztegnjeno, kot steber krepko nogo, naslonjeno na ograjo sto-

pnic, mi preprečuje, da bi lahko zakoračil dalje.

»O ne, žal pot ven vodi samo skozi vrata gospodarice Wande,« odvrne gospod Nikos. Njegov obraz ni več mračno mrk, temveč ima na ustih nasmešek, ki je več kot očitno poln nekakšnega skrivnostnega in hkrati privoščljivega prezira. Ponižno se obrnem nazaj in zaprem vrata za seboj.

»Kako pa je bilo to naivno,« pomislim.

Hrup na oni strani vrat zamre, vsaj tako se mi zdi. Sedem nazaj na stol. Vrata se kmalu ponovno odprejo. Na vratih se prikaže gospa Wanda.

»Gospod Petelinšek! Stopite naprej!«

Vstanem s stola in se namenim skozi vrata, medtem ko se gospa Wanda nervozno, z videzom strogosti, lahko tleska z bičem po svojem stegnu.

»Ne bojte se,« mi z zaupnim izrazom na obrazu veli, »upam, da bova dobro sodelovala. Najprej vam moram v znak dobrodošlice razkazati naš sanatorij. Stopite z menoj!«

Ničesar ne odvrnem. Nameniva se po hodniku, ki vodi iz prostora, v katerem sta dva stola, steber in zofa. En stol je večji in nekoliko spominja na vladarski tron, nedvomno Wandin in drugi manjši, ki je najverjetneje namenjen trpinom. Na hodniku odpreva prva vrata. Zasliši se glasno branje kot molitev v cerkvi:

»... *Tedaj je Jezus vzel hlebe, se zahvalil in jih razdelil med sedeče. Prav tako je razdelil tudi ribe, kolikor so hoteli. Ko so se najedli, je rekel svojim učencem: 'Poberite koščke, ki so ostali, da se kaj ne izgubi.'* Pobrali so jih torej in napolnili dvanajst košar s koščki, ki so od petih ječmenovih hlebov ostali tistim, ki so jedli. Ko so ljudje videli, da je storil znamenje, so govorili: 'Ta je resnično prerok, ki

mora priti na svet.' Ker je Jezus spoznal, da nameravajo priti in ga s silo odvesti, da bi ga postavili za kralja, se je spet sam umaknil na goro ...«

»Tule so navadni hudodelci in zlikovci. Ponavljajo Evangelij. Morajo se ga naučiti na pamet. Ob vsaki najmanjši napaki zapoje bič!« pravi Wanda in zapre vrata. Napotiva se dalje. Odpreva naslednja vrata. Zaslišijo se glasovi:

» ... *je pravna in socialna država ...*«

» ... *ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno ...*«

Trpini glasno berejo Ustavo in se ob tem na svojih sedežih lahko priklanajo, kot mladeniči v medresah, ki se učijo Korana:

» ... *Stanovanje je nedotakljivo. Ničče ne sme brez odločbe sodišča proti volji stanovalca vstopiti v tuje stanovanje ali v druge tuje prostore, niti jih ne sme preiskovati ...*«

» ... *zagotovljena je tajnost pisem in drugih občil ...*«

»Tole so politični kriminalci, na žalost povečini manjše ribe. Večje se ne pustijo kar tako ujeti,« reče Wanda. Zapre vrata in me vodi do naslednjih vrat, za katerimi trpini sedijo v popolni tišini.

»Kdo so tile in zakaj so tako tiho?«

»To so krivci krvnih in spolnih deliktov. Pri teh niti malo ne pomaga beseda, marveč samo bič. Tako, prišla sva na konec.«

»Ampak, zakaj sem tukaj. Saj vendar ne spadam med nobene izmed teh.«

»Gospod Petelinšek, vi ste vendar bolnik, tak težek bolnik. Šovinist ste in za vas imamo pripravljeno prav posebno obravnavo! Stopite za menoj!«

Da bi močnejše podkrepila svoje besede, v prazno počí z bičem. Odvede

me v manjšo knjižnico na koncu brezhibno zloščenega hodnika, po katerem glasno odmeva korak njenih škornjev. S police vzame drobno knjižico: **Venera v krznu**, Leopold von Sacher-Masoch, in mi jo odločno potisne v roke.

»Tole boste pisno obnovili in napisali svoje vtise ter presojo. Potem bomo pa videli!« mi veli in si medtem z bičem nervozno tleska po stegnih.

»Vaša kura lahko nekaj časa traja, vsaj nekaj dni. Zato pokličite svojega sodelavca,« in predme postavi moj mobilni telefon.

Pokličem Andreja in mu razložim, da je zaslužek zelo dober, ter da me še nekaj dni ne bo. Prosim ga, naj se z vlakom odpelje domov in na špediciji v mojem imenu zaprosi za nekaj dni dopusta zame. Andrej je očitno zaskrbljen in nekoliko nejeveren. V odgovor me sprašuje, če je z menoj vse v redu. Hlastno, a odločno mu pritrjujem, da je z menoj vse v redu. Posloviva se.

Gospa Wanda mi ponovno vzame moj mobilni telefon in se nameni proti vratom, še prej pa me močno z bičem ošvrkne po moji goli koži. Zdrznem se od režeče bolečine. Togotno zakoračim proti gospe Wandi, a se medtem na vratih prikaže postava gospoda Nikosa z resnobnim izrazom na obrazu, dvignjeno brado in prekrizanimi rokami na prsih.

»Naj vam bo to v opomin, da bo delo dobro opravljeno!« reče gospa Wanda in zapahne vrata za seboj.

»Jebemti svet!« zakolnem in zalučam knjigo v steno. Poskušam se zbrati. Globoko zavzdihnem in začnem razmišljati: »Po toči zvoniti je prepozno. Že zdavnaj, najkasneje pa takrat, ko sem sedel v njeno limuzino, je zatipala moja oslovsko ušesa. Ne preostane mi drugega ...« Poberem knjigo s tal ter sedem

za masivno mizo v knjižnici. Pomislim: »Obiskoval sem dva prva letnika na univerzi. Bom že zmogel nekaj napisati ...« in začnem brati:

»Bil sem v ljubeznivi družbi. Pri masivnem renesančnem kaminu mi je nasproti sedela Venera, toda ne kot kakšna koketa, ki se pod tem imenom vojskuje proti sovražnemu spolu kot mademoiselle Kleopatra, temveč prava boginja ljubezni ...«

Obsojen na knjižnico berem. Berem brez prestanka, razen kadar moram na stranišče, ali kadar spim v svoji špartanski sobici, ki so mi jo dodelili, ali ko obedujem. Obroke mi, zaradi posebne obravnave, prinesejo kar v knjižnico, tako da ne morem imeti nobenih stikov s sotrpini. Nekako čutim, da je morda tako še najbolje, manj je nepotrebnih stikov, ki bi lahko odvrnili mojo pozornost od naloge, ki jo moram opraviti, da bi se lahko karseda hitro vrnil k ženi in otrokom.

V nekaj dneh pridem na konec zgodbe.

»Ni kaj, zabavno čtivo,« si priznam, »letnik umetnostne zgodovine mi morda lahko vsaj malo pomaga iz zagatnega položaja.« Iz petnih žil se skušam spomniti česar koli iz predavanj o leposlovju. Naposled vzamem v roke pisalo in papir ter začnem pisati:

V igri je nadsenzualnost ali celo nadnaravne izkušnje glavnega junaka. Osnovna teza je romana je, da če nekdo želi v ljubezni resnično uživati, se mora partnerju popolnoma podrediti. Mora mu biti popolnoma vdan in podložen ter karseda ponižen. V podkrepitev svoje teze navaja primer antičnih in srednjeveških mučencev. Avtor nas nato v premočrtnem, a nedvomno zanimivem dramaturškem loku vodi do Goethejevega spoznanja, da je človek lahko samo

'kladivo ali nakovalo', oziroma do Nietzschejanskega moralnega nauka, da 'kdor se pusti bičati, si zasluži biti bičan'.

Z izdelkom sem moral pred gospo Wando skozi sprejemnico, v katero vodi pot skozi vrata iz garderobe.

Duri se kmalu tleskoma odprejo:

»Gospod Severin Petelinšek, naprej!«

Stopil sem skozi vrata in znašel sem se pred gospo Wando, ki je sedela, kot kraljica na tronu, na večjem stolu. Skušam ji predati svoj izdelek na papirju, a se za menoj zasliši glas gospoda Nikosa:

»Poklon gospodarici!«

Priklonim se in ji predam svoj izdelek.

»Na kolena, suženj!« je zvonko kriknila in si istočasno lahko tleskala s konico biča po dlani levece.

Ozrem se naokoli in za seboj opazim gospoda Nikosa s prekržanimi rokami na prsih in resnobnim, mrkim pogledom, ki me skrbno motri. Ne preostane mi drugega, kot da se spustim na kolena.

»Samo to?« vpraša gospa Wanda.

»Samo to,« odgovorim.

»Mhm ... Kako morete govoriti na tak način o bičanju, da si kdorkoli zasluži bičanje. Kuš! Kakšna ohola neumestnost pa je to? Kaj pa Jezus Kristus, ki se je dal bičati za resnico, postavo in pravico za vse nas? Kaj mislite o tem? Žal vas moram zaradi te predrznost prebičati. Gospod Nikos!«

Grški hrust me grobo in močno prime pod pazduho in me odvede do stebra ter me z liscicami na rokah, okobal prikleni ob steber.

»Pravzaprav tista postavka o resničnem užitku v ljubezni sploh ni slaba. To je edino dobro v vaši oceni. Vendar vas moram bičati, da boste temu primerno uslužen in poslušno podložen, kajti najprej je potrebno stopiti vaš jaz oziroma ego, da se razblini v popolni ljubezni.

Želim si, da revidirate vaše zablode in posledično vaše mišljenje!«

Biča me srdito in od bolečine se zvijam kot črv na planem. Potem me gospod Nikos odvede v mojo sobo. Od boleče izmučenosti hitro zaspim.

Naslednji dan se zgodaj namenim v knjižnico.

»Kristusa močno ceni,« pomislim. Vzamem v roke Evangelij. Naključno polistam po knjigi. Pozornost mi pritegne odstavek iz Evangelija po Luku:

Prišli bodo od vzhoda in zahoda, od severa in juga in bodo sedli za mizo v Božjem kraljestvu. In glej, so zadnji, ki bodo prvi, in so prvi, ki bodo zadnji.

»Hm ...« pomislim. To bo rešitev problema. Prepišem odstavek in pokličem gospoda Nikosa, da me odvede pred Wando. Pred gospo Wando padem na kolena in ji predam listek. Medtem ko bere, ji hlastno začnem zagotavljati:

»V nebeškem kraljestvu je vse drugače, prvi so zadnji in zadnji bodo prvi.«

»Že dobro,« mi neprizadeto odvrne. »Vem, vem iz nerada in dekadence se ne more poroditi ničesar dobrega, še posebej ne novi človek. Jezus je vedel za ta problem, zato je lahko prerokoval v odstavku, ki ste ga prepisali. Brez hudih besed o fašizmu je jasno, da ko Aladinov duh dekadence uide iz svetilke, ga ni Maxwellovega demona, ki bi ga spravil nazaj v svetilko. Nekdo iz ozadja peha našo civilizacijo v dekadenco. Zato je Sacher-Masoch danes na splošno socialno nesprejemljiv.«

Wanda se prične gladiti po notranjosti stegen in z raskavim glasom reče:

»Tak Maxwellov demon imam tukaj,« in se ob tem začne izzivalno smehljati. Dvignem se in se napotim proti njej. Njene grudi pod našpičenim nedrčkom korzeta se mi zdijo neustavljivo vabljive.

»Hm, ta zagotovo mora biti za ravs in kavs hkrati,« pomislim in ji rečem:

»Vi niste ženska, vi ste boginja. Ne vzdržim več, dovolite, da vas objamem.«

Ošvrkne me z bičem in režeča bolečina se mi razleže po telesu:

»Kuš! Suženj stoj! Takole na lahko pa ne bo šlo z menoj.«

Zastanem.

»Ponovno vas moram bičati. Tokrat še srditeje. Prav nič ne razumete. Ljubezen ne more biti klena in ne more poznati zaslug. Šla sem skozi to stopnjo. Razdajala sem se, kolikor sem se le mogla in je bilo mogoče. Vse za ljubezen. Človek mora pasti v blato, da iz njega lahko enkrat vzkali kot cvet. Moraš biti nekaj časa gosenica, da nekoč postaneš metulj. Le kadar ljubiš brez predsodkov, postaneš plemenit. Naučim vas prave ljubezni, kako ljubiti, brez plehkih floskul o boginjah. Vaš jaz oziroma ego še vedno očitno štrli ven in se nesramno roga.«

Nikos me ponovno priklene ob steber. Najprej me biča ona, potem pa še Nikos. Čutim ga po zamolklem sopenju in po še silovitejših udarcih biča. Bolečina je premočna, omedlim.

Prebudim se šele v svoji sobi. Potipam se po ramenih in pod prsti začutim nezaceljene brazgotine, kar razblini mojo pomisel, da je vse skupaj le slab sen ali nočna mora.

Namenim se v knjižnico. Razmišljam in listam po Veneri v krznu ter ponovno razmišljam in zopet ponovno listam, dokler mi pozornosti ne pritegne neki odstavek.

»V tretje gre rado,« pomislim. Pograbim list papirja in pričnem pisati obnovo odstavka, ki sem mu dodal moja razmišljanja:

Moška in ženska duša se močno razlikujeta. Sacher-Masoch je to zelo dobro poznal. Bil je erudit daleč pred svojim časom. Pravzaprav sta si moška in ženska duša popolnoma nasprotni, a sovražno komplementarni entiteti, tako da se obe nravi hkrati tudi neskončno privlačita. Moški je tekmovalec in zato tudi njegova življenjska doba krajša. Njegova umetnost pa je umetnost umiranja. Žensko načelo pa je načelo in umetnost preživetja in tako po evolucijski psihologiji naprej. Ženska je posebitev narave, moški pa njen svečenik, do katerega je lahko okrutna kot je neizprosna narava do svojih bitij. Tak je naravni red.

Pokličem gospoda Nikosa, da me odpelje h gospe Wandi. Ko me gospa Wanda sprejme, se ji vdano vržem pod noge in pričnem hlastno poljubljati njene gladke usnjene škornje:

»Gospa Wanda, prav ste imeli. Do sedaj sem imel popačeno predstavo in zategadelj sem napačno razmišljal. Vi ste me naučili umetnosti resnične ljubezni!«

Podam ji odstavek, ki sem ga napisal, in mrzlično motrim njen izraz na licu, da bi morda lahko izluščil njeno odločitev, še preden bi jo izrekla: ali me bo naposled le izpustila ali pa me bo zopet dala bičati.

Gospa Wanda prebere napisano in me v tišini razmišljujoče motri. Po nekaj neskončno dolgih trenutkih naposled izreče sodbo:

»Videti ste iskreni. Lahko greste. Upam pa, da si zapomnite lekcijo, ki ste jo prejeli, za celo življenje.«

Ponovno ji poljubim usnjene škornje in se počasi vzvratno s hrptom naprej oddaljim. Gospod Nikos me odvede v garderobo. Oblečem se v svoja civilna oblačila.

»Taksi vas čaka na parkirišču,« mi veli gospod Nikos.

V recepciji, ne vem čemu, za nekaj trenutkov postojim pred ploščatim zaslonom, na katerem se izmenjuje vrtijo oglasi, reklame in hišni red v hotelu oziroma sanatoriju.

Sedem v taksi, kjer zaslišim žuborene dizelskega motorja, ki mi je tako znano in domače. Zdaj vem zagotovo, da pojdem domov.

Taksist nosi temna refleksna sončna očala. Mrko me premeri in mi izroči pisemsko ovojnico, ki jo nemudoma

odprem. V njej so trije vijolično-roza petstotaki in pripis na kvalitetnem, parfumiranem papirju:

*Spoštovani gospod Severin Petelinšek,
Ponovno vam zagotavljamo, da posnetega materiala ne bomo razpečevali po Sloveniji, temveč samo v tretjih državah.*

*Lepo pozdravljeni,
Wanda*

GRDAVŽI

Bojan Ekselenski, Slovenija

Tole čakanje je res zoprno. Cel svet so preplavili mrtveci, ki so pozabili, da mrtvi predvsem mirujejo. Zid je edina in zadnja obramba poslednjega čistega otoka živih in zdravih ljudi.

»Hej Milan!« sem zaklical prijatelju na vrhu stolpa. »Se že kaj dogaja?«

Milan je mirno odvrnil:

»Nič posebnega. Grdavži so se očitno zamudili v tistih vaseh. Nihče ni pričakoval, da bodo tako zlahka prebili tudi čezcelinski zid. Premalo ljudi smo rešili.«

Besno sem dejal:

»Je ta zid kaj boljši? Mogoče je samo za dva metra višji. Edina razlika je, da se do vrat lahko prebijejo samo čez most.«

Milan se je glasno zarežal:

»Kaj se sekiraš? Tokrat ne bodo mogli izkoristiti svoje številčnosti.«

Namrdnil sem se. Ko dobim za vrat kužne čekane, mi bo vseeno za številke. Koliko časa bodo zdržala vrata? Grdavži se bodo brezumno zapodili proti nam, viru svežega mesa. Imamo končno količino ognja in svinca, a njih so brezkonč-

na krdela in vsaka vrata prej ali slej padejo. Zakaj niso vgradili jeklena vrata? Zakaj les?

Zaslišali smo presunljivo grčanje in tuljenje. Napetost je rasla. Roke so postale potne od pričakovanja. Tudi drugi soborci so postali pozorni na vir zverškega kričanja. Še zadnjič sem preveril strelivo. Mogoče mi je malce žal, ker si nisem oprtal tudi plamenometalca ali vsaj več streliva A vsega nisem mogel vzeti. Raje sem si omislil večji kaliber, malce boljši oklep in mačeto. Od tod ni več umika. Tukaj se bo odločalo.

»Si pripravljen?« me pobara Gavrilo. Omislil si je kar dva metalca plamenov in še nekaj uziju podobnega.

Dvignil sem palec.

Helena si je popravila ovratnik lahkega oklepa. Vanj je baje vložila celo bogastvo. A ko ti gre za življenje, je vsaka cena dovolj ugodna. Kaj ti bodo krediti, če se znajdeš na drugi strani? Grdavži so ukinili potrebo po trgovanju. Z daljnogledom je oprezala na drugo stran.

Čeprav smo jih slišali, so se še vedno zadrževali v gozdu. Verjetno bodo napadli po zahodu še drugega sonca. Manjše oranžno sonce je dajalo pokrajini zanimiv pridih. Pravzaprav bi užival v idili nenavadno obarvane panorame, če se ne bi zgodilo, kar se je. Če me spomin ne vara, je smisel tukajšnjega bivanja ravno ta boj. Vsi smo najemniki. Sami smo si izbrali te vloge. Korporacija, ki nas je najela, hoče sama počistiti svojo nesnago. Vsaj tako so nam rekli na brifingu.

Tema je hitro premagovala še zadnje ostanke dnevne luči. Edina naravna luč je zanimiv sistem treh lun. Svet obkrožijo v tridesetih dneh. Ves čas krožijo ena okoli druge in ustvarjajo nenavaden srebrni venček.

Milan je zaklical:

»Fantje in dekleta! Zdaj se bo začel rock'n'roll! Slišite? vse je potihnilo! Torej so gnilobkoti tik pred naskokom. Naj črevca zaplešejo v ritmu uzija!«

Z malce ironije v glasu sem odvrnil:

»Vedno napadajo ponoči, da ne bi videli, kako grdi so.«

Helena je dvignila roko. V nebo so izleteli svetilniki in most se je začel kopati v sijajni biserni luči.

Tedaj se je začelo! Na most se je vsula temna lisa kričečih grdinov. Na vso moč so tulili, vreščali in kričali. Hitro sem nameril proti temni lisi, vklopil največjo povečavo, da sem lahko nameril v glavo in sprožil. Poskušal sem delati hedšote (*strele v glavo*). Ker sem se odločil za težje orožje, sem želel z vsakim dragocenim nabojem zadeti. En naboj, en dokončno mrtev mrtvec. Oglasilo se je orožje sobork in soborcev. Hrup ognjene ujme je skoraj preglasil zvočni cunami horde. Temna lisa se je, navkljub izgubam, hitro prebila

do vrat. Presunljiva mešanico krikov, rjojenja in cepetanja je napolnila od boja razgreto ozračje.

»Fantje in dekleta! Podprite vrata!« se je zaslíšal krik poveljnika skupine pri vratih. Ves čas sem streljal. Čeprav je okoli mene zavladal skoraj popolni kaos, sem ohranil mirno kri in nizal hedšote. A kaj, če je grdavžev neskončno! Popolnoma vseeno je, če od neskončno odšteješ sto ali sto milijonov. Vedno ostane neskončno.

Tedaj so pritekli večji in močnejši grdini. Na glavah so imeli nekakšne velikanske čelade. To je bilo nekaj novega. Strelji malokalibrskega orožja so povzročili samo ropotanje brez učinka. Tudi debela koža je uspešno zadrževala manjši kaliber. Nameril sem v glavo enega od trimetrskih smrduhov. Bum! Naboj je udaril v kovino, naredil luknjo v čeladi in velikan se je opotekel. Veselo sem zaklical:

»Temu se reče, imeti debelo kožo!« in ponovil sem vajo iz natančnosti. Grmada gnilobe je zarjula in prav umetniško odplesala z mostu. Veliki »čof« je naznanil padec gmote v vodo. Tako torej! Za velikane je potrebna večja puška. Zaklical sem soborcem:

»Za velikane ne tratite malokalibrskega streliva! Moja puška jih položi.«

Najbrž me je zaradi trušča le malokdo slišal. Prvi megagrđin se je uspel prebiti do vrat. Z očeladeno glavo se je z vso silo zaletel v vrata, ki so grozljivo zaječala pod silovitim udarcem.

Milan je zaklical:

»Daj ga!«

Gavrilo je na valovanje zveri spuščal ognjene pozdrave. Žal brez učinka na velikane. Zdelo se mi je, da orjaki uživajo v toploti ognja. Takrat sta dva velikana naredila bizarno štiporamo. Natanč-

no sem nameril v nosača. Sprožil sem in čeprav se je smrdolino opotekel, ni padel. Očitno ima ravnotežje akrobata. Hitro sme ponovil vajo in grdobi z nadrealističnim plesom omahneti z mostu. Čista desетка! A tedaj se je za njima pojavil še en gigant in se z neverjetno naglico, z glavo naprej, odrinil in skoraj poletel proti vratom. Za las mi je ušel. Zaslišal sem hrup silovitega udarec, ki mu sledijo obupani kriki:

»Prebili so! Prebili!«

Za hip sem okleval. Če so vdrli, se bodo razlili po zadnjem otoku normalnega sveta. Kaj mi je preostalo? Boj do konca. Po mostu je hlačalo še več velikánov, med njimi so rojili običajni smrdljivčki. Trdno sem prijel puško in nadaljeval s polaganjem gigantskih smrdavžev. Poskusil sem ignorirati krike soborcev.

Natančno sem streljal v zaščitene betice. Žal sem za vsakega porabil dva dragocena naboja in hitro ugotovil, da v

tej igri ne morem zmagati. Orjaški samohodni grdavži so vse globlje potiskali pešajočo obrambo. Navadni smrdokavri so se začeli silovito razlivati. Samo vprašanje časa je, kdaj si bodo pregrizli pot na obzidje.

Velikani so razbili tudi vrata stopnic in omogočili malim vreščalom vdor na obzidje. Zavedal sem se konca. Fantje in dekleta moje skupine so izginjali v morju smrti.

Storil sem edino, kar je bilo logično ...

*****

Odložil sem čelado in pogledal na score. V mikrofon sem zaklical:

»Milan, vsaj score imam dober. 120 hedšotov.«

Milan mi je odvrnil:

»Jutri bomo rešitali špil.«

Helena je pripomnila:

»Vidi se, da je Ali prvič zaigral v vlogi game masterja. Moral nam bo dati več botov in vse skupaj malce uravnati.«

OTROŠKA NAPAKA

Bojan Ekselenski, Slovenija

Otrok mora nekako dobiti izkušnje. Starši smo tisti, ki jim pomagamo pri prvih korakih. Tudi sam sem vlogo roditelja vzel skrajno resno. Glede na svojo vlogo sem jo moral. Družinski posel bom predal otroku, a prej se mora naučiti vseh potrebnih veščin.

»Si se zadnjič kaj naučil?« sem vprašal zvedavega malčka.

Fant je prikimal.

»Dobro,« sem dejal, »Torej je čas za ponovitev vaje.«

»Od začetka?«

Malce resneje sem odvrnil:

»Od začetka. Zadnjič si naredil

popolno zmedo. Vse boš začel iz čiste praznine, popolne ničle. Samo tako se boš česa naučil.«

»Vse? Moram res vse od začetka?« je dvignil otožne oči.

Trdo sem prikimal. Malček je odracal na prosto. Zleknil sem se in čakal, da me pokliče. res me je zanimalo, kako mu bo tokrat uspelo? Se je kaj naučil skozi pet ponovitev?

»Ati!« zaslišim nežni klic.

Pogledal sem na uro. Sedem. Torej je porabil malce več časa.

Pretegnil sem se in odšel preveriti, kaj je naredil.

»Danes si porabil dan več.«

Mali se je nasmehnil:

»Preden sem te poklical, sem si vzel malce predaha.«

Spustil sem pogled na ustvarjeno. Najprej se mi oči ustavijo na smešnem štirinožnem stvoru z rogovjem, ki je davil kačo.

»Kaj je to?«

»To je človek. Prišel si ravno sredi izkušnje s kačo. Saj si mi rekel, naj ga potem, ko mu ustvarim človekinjo, preizkusim s kačo.«

»Ampak,« sem dobil mračen ton, »Zakaj ga nisi naredil po svoji podobi?«

Malček je navdušeno zapel:

»Na štirih nogah je hitrejši. Ne rabi se uka hoje. Ni to super?«

Nisem bil zadovoljen. Opazoval sem bitje, ki je kačo napičilo na rogove in jo na koncu še raztrgalo.

»Pa roge si mu naredil. Zakaj to?«

Malček je navdušen:

»Saj vidiš! Kaj ni bilo ful kul, ko je raztrgal kačo?«

Odkimal sem. To mi ni bilo všeč.

Znova je pozabil pravila. Zakaj me nikoli ne posluša?

»Te noge in rogovje niso ful kul, kot rečete mladi. Kaj pa ženska polovica? Nje ne vidim.«

Mali je skomignil z rameni:

»Ko sem mu izvlekel rebro, je prišla ta kača in ga pojedla. Zato se je človeček razjezil in namlatil kačo. Naj mu vzamem še eno rebro, naredim človekinjo in šele potem spustim kačo?«

Vedel sem, da bo moral ponavljati. Res je vse temeljito in konkretno zamešal:

»Še nekaj manjka,« sem opazil, ker nisem nikjer videl drevesa s sadeži, »Kje je drevo spoznanja? Nikjer ne vidim drevesa s sadeži. Kako boš naredil človekov pouk glede brezpogojnega zaupanja v božje?«

Mali je skomignil z rameni:

»Ups. Človeček je zlomil drevo, še preden je cvetelo. Hotel je preizkusiti roge in pri roki se je našlo ravno drevo spoznanja.«

»Zakaj si kačo naredil, preden si iz rebra ustvaril človekinjo?«

»Malce sem pozabil vrstni red.«

»In zakaj ne moreš narediti človeka po svoji podobi? Dobro veš, kaj piše! Zakaj eksperimentiraš?«

Malček je povесil glavo. Oba sva vedela, kaj sledi.

S kretinjo sem izbrisal komaj rojeno veselje in mu zabičal:

»Zdaj pa se resno loti dela. Kakšen bog stvarnik boš, če nisi sposoben narediti normalnega vesolja?«

<>

OKOLI DVAJSET BESED-NICE

Bojan Ekselenski, Slovenija

TOVORNJAKAR

Ta dolgotrajna vožnja me že živcira. Ups! Zopet sem izgubil nekaj galaksij med izogibanjem drugim vesoljem!

KLIC

Nora je, ker me kliče. Vem, da me! Zastonj zdaj jamra, kako me pogreša. Bog je v Vicah prepovedal mobitele.

PREROKBA

Prerokba je nevarna. Zlasti božja. Nisem bil prerokovan in zato je to vesolje ukinjeno. Napake se zgodijo ...

HRČEK

Na drugi strani je pošast. Nič mi ne more, dokler je med njo in mano ta jeklena mreža. Še v slamo se zavijem.

LUNA

Oni tam dol me ne razumejo. Brez mene bi ostali brez romantike. Luna bi šla po svoje, a jo držim blizu Zemlje.

STRANI

Strani so polne črk. Objemajo me od spredaj in zadaj. Živim in spim med njimi. Lepo je biti knjižno kazalo.

ZAVEDANJE

Drugega ni, samo te, po tleh raztrese-ne kocke. Mama mi je zabičala – Nobene ne smeš razbiti. Vsaka je eno vesolje.

VPRAŠANJE

Kaj se vse zgodi živemu? Ko se rodi, ziza mleko in dobi mlečne zobe. Ugrizne zombi in potem pacek noče jesti solate.

SRF

Naj se zgodi. Skočil sem na desko. Val me je nosil proti obali. Metan je boljši od vode, le obleči se je treba.

ONA

Z njo je križ. Rojen sme pod nesrečno zvezdo. Zakaj je izbrala ravno mene? Odtisa trojk bosta večno ostala. Večno.

UKINITEV

Predlagam ukinitev ljubezni. Bog je rekel, da se ljubezen daruje, a danes se vedno vpraša. Za koliko?

SREČA OPOTEČA

Vam je jasno? Srečni ste, zaradi dobitka na lotu. A ker ste dobili, vas je zapustila sreča. Zdaj ste tarča.

PRITISK

Da pritisnete name? Vem, bolelo me bo, kot boli vse moje sestre. Pač usoda vseh limon v ožemalniku za citruse.

USODA

Gumb usode je usoden. Ne verjame-te? Bog ga ima in čaka, kdaj bo pritisnil na gumb: Vaše vesolje je formatirano!

KONEC

Za ukinitev slabih novic je treba čisto malo volje. Ko bodo ljudje nehali ljubiti in sovražiti, zmagamo mi, pajki.

NEROJEN

Sebe imam najraje. Pred ogledalom vidim samo svojo ljubezen. A moj problem je, ker še nisem rojen.

POVEJMO ZDAJ SKUPAJ

Ta nora prerokba na oni strani Drugega. Kaj naj z njo? Predlagam vam, da pritisnete gumb za ukinitev. Sebe.

OBLAČNI MOŽ

Andrej Ivanuša, Slovenija

Zasliševalec se je srepo zazrl v zaslišanca. Videti je bilo, da mu ni nič jasno. Odpiral in zapiral je usta kakor riba na suhem. V roki je vrtel kemični svinčnik in vsakih nekaj obratov kliknil z njim. Ko se je klikanje ustavilo, je skočil s stola in zakričal:

»Mater vam vidim! A vam ni jasno, da ste s tem ogrozili letalo in potnike v njem. Zaradi vaših neumnih halucinacij ste skoraj povzročili letalsko nesrečo. Kaj vam ni zadosti, da neumni kopiloti delajo samomor z zaletavanjem v Alpe. Vi, pa s svojimi sanjami ...«

Zaslišanec je počakal, da je policist zastal in plaho rekel:

»Res sem ga videl. To niso bile halucinacije ...«

Zasliševalec je obstal in tiho rekel:

»Da niste nič več pisnili! Počakajte tukaj na zapisnik!« Nato se je zasukal na petah in odvihral skozi vrata, ki jih je trdo zaloputnil za seboj. Stopil je skozi naslednja vrata v sosednji prostor, kjer sta bila še dva policista, ki sta opazovala zaslišanje skozi enostransko steklo.

»Frenk, ne bi si smel privoščiti takšnega izpada,« je dejal suhec, ki je stal ob oknu.

»Hudiča! Saj vem! Ampak tale bedak je ogrozil vse po vrsti. Zamisli si, kaj bodo napisali novinarji, ko jim bo pripovedoval štorijo. Ti bodo vse pograbili za suho zlato. Ker jih sploh ne zanima, da imajo opravka z norcem,« je dejal Franci, ki so ga kolegi klicali Frenk.

»Mogoče pa ni norec!« je rekel suhec.

»Kaj praviš, Tine?« je Frenk pogoltnil slino. »A mu ti verjameš!? Se je tebi tudi pripeljalo?«

Tine je zakašljajal in se obrnil k mlademu kolegu, ki je stal v kotu sobe:

»Žane, daj, pokaži mu fotografijo, ki jo je posnel tisti Italijan, Rosseta, ali kako se že piše!« Žan je mapo, ki je ležala na mizi, zasukal proti Frenku in jo odprl. Frenk je znova zazijal kot riba na suhem.

»Kaj je zdaj to?« je znova zarohnel. »A se vidva delata norca iz mene? Vama ni jasno, kaj je na sliki. Čisto navadna oblačna formacija, ki ima povsem slučajno obliko človeške postave!«

»Tole so videli skoraj vsi potniki. Oni, tvoj ...« in pokazal je s kazalcem skozi okno, »No, Andrej Ivanuša, je bil samo prvi, ki ga je opazil.«

»Pa kaj se gresta? Ali ni dovolj, da imamo tule na Brniku Lufthansino letalo, ki je skoraj odšlo v maloro zaradi prividov? Zdaj pa sanjata še o tem ... eee ... oblačnem možu!«

Žan je potrkal po mizi. Moža sta se obrnila k njemu. Plaho je rekel:

»Saj je še več fotografij. Pa tudi Rosseta je potrdil, da je, tale, no, oblačni mož, pomahal potnikom v letalu.«

»Pomahal?!« je zabodeno ponovil Frenk. Bal se je, da je vse skupaj narobe razumel.

»Pokaži!« je suho rekel Žanu. Ta je obrnil list v mapi in pokazal naslednjo fotografijo.

»Madonca! A sta zdaj resna?« je zaklel Frenk. »Pa kaj vama je? Spet ista oblačna formacija, ki je pač videti kot človeška postava.«

»Ja, problem je v tem, da vsi potniki trdijo isto. Ko jih je ta, tvoj Andrej, s klicanjem opozoril nanj, so vsi skočili na levo stran letala. Vsi pričajo, da jim je oblček pomahal in potekel stekel naprej,« je suho pojasnil Tine.

Frenk je počasi pogladil svojo plešasto glavo in pričel nejeverno odkimavati.

Tine je pokimal in nadaljeval:

»Njihove zgodbe se pokrivajo s tole. Andrej trdi, da ga je zagledal že v daljavi, ko je preskakoval čez oblake in se kar hitro bližal letalu. Ko je zagledal letalo, je pričel teči ob njem in mahal.«

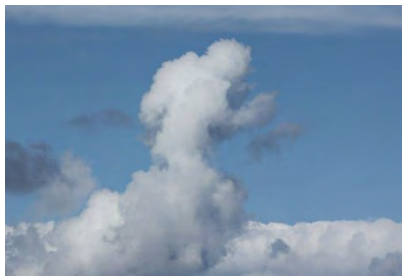
»Potem pa so vsi skočili na eno stran letala in ga spravili iz ravnotežja,« je dodal Žan.

»Saj vem!« se je zadrhl Frenk. »Ampak to mi nič ne pomaga. Ali naj na tiskovni konferenci začnem razlagati o oblačnem tekaču na dolge proge čez oblake? Pa saj bodo mislili, da se mi je popolnoma zmešalo.«

»To niti ni največji problem,« je rekel Tine. »Problem bo, ko bodo vsi začeli razlagati novinarjem, kaj je bilo. A si moreš misliti vse te senzacionalne napise v domačih in tujih časopisih?«

Frank je skrtil obraz v dlani in se podrgnil po licu. Premor je izkoristil Žan in obrnil naslednji list v mapi. Rekel je:

»No tole je pa še zadnja slika, ko oblačni mož teče naprej.«

Tine se je zahahljal:

»Tako hiti, da se kar oblači za njim!«

V tistem trenutku so se odprla vrata. Skoznje sta stopila dva moža in vsi trije policisti so skoraj enoglasno pozdravili:

»D... dan, šefe!«

»Dan,« je pokimal šef Damir. »Tole je Peter iz posebnega oddelka za ... kaj že?« Obrnil se je k gostu. Ta je suho rekel:

»Saj ni pomembno. Tele slike bom zaplenil ... in fantje, razrešeni ste svojih dolžnosti.« Vse je strogo pogledal, da so morali prikimati. Peter je nadaljeval:

»Evo, bodite tako dobri pa mi skličite vse potnike v vašo sejno sobo, da se malo pomenim z njimi. Tega sranja pač ne bodo razlagali prekletim novinarjem. Navaden termični komulunimbus pač ne more biti vzrok za incident na letalu. Tale tukaj,« pokazal je s prstom skozi okno, »pa bo grešni kozel za vse skupaj. In ... o tem ne veste ničesar, incidenta z letalom ni bilo, današnji dan ne obstaja! Je to jasno?«

»Jasno!« so pritrdili vsi s šefom na čelu.

»Prav,« je rekel Peter in odvihral z mapo skozi vrata.

P.S. Jasno, zgodba se nikoli ni zgodila.

LOVCI

Martin Vavpotič, Slovenija

Arathis je čakal v noči. Luno so zakrivali gosti oblaki, bilo je temno kot v rogu. Vendar Arathisa to ni skrbelo. Temno ali svetlo, vlažno ali suho, vroče ali mrzlo, njemu je bilo vseeno. Vsega tega ni opazil, videl in slišal je le eno stvar: svoj plen. Videl je njegov toplotni odsev in hladni noči in slišal njegove korake. Več mu ni bilo treba.

Arathis je bil popotnik. Vendar ne kakršenkoli popotnik. Bil je lovec. Njegova starost mu je bila neznana kot njegovo poreklo. Kdaj je že prenehal šteti dneve in leta, kdaj je bil nazadnje tam, kjer je prišel na svet. Že zdavnaj je pozabil na starše, na brate in sestre, pozabil je celo na žensko, s katero je zaužil trenutek, da je nadaljeval svoj rod. Pozabil je celo svoje lastno ime. Vse to mu ni bilo pomembno. Arathis je bil lovec in lovcu take stvari niso bile pomembne. Sam je bil že stoletja, zato mu ime, družina ali prijateljstvo nista pomenila prav nič. Le nekaj mu je pomenilo več kot življenje samo – pleniti. Arathis ni lovil zaradi hrane, ni je potreboval. Lovil je zaradi čistega užitka. Lov je postal zanj več kot razvedrilo ali del življenja. Lov je bil njegovo življenje. Potoval je po planetih, osončjih, galaksijah, morda celo vesoljih, saj sam ni več vedel. Povsod je iskal nekaj, česar še ni imel. Njegova ladja je bila polna trofej, vendar se ni nikoli spraševal, kdaj bo prišel dan, ko sedel pri miru in gledal vse simbole njegovih zmag. Ta dan ne bo nikoli prišel. Dokler bo imel kaj za loviti, dokler bodo obstajale nove vrste, do takrat bo lovil. Pa potem? O tem ni premišljeval.

Po dolgem potovanju je našel majhen planet v povsem običajnem osončju. Vse skupaj se mu je zdelo tako običajno na tem svetu, da je najprej hotel pluti kar mimo. Vendar mu je nekaj reklo, naj pristane. Nekaj ga je vodilo na ta planet. Zato je svojo ladjo zakrinkal in pristal tam, kamor ga je vodil nagon. Kakor vedno je ubogal nagon. Ta ga je zmeraj pripeljal na pravo mesto. Ko je plovilo umiril, je segel po svojem orožju in stopil ven. Seveda zakrinkan. Iskal in zalezoval je vedno zakrinkan. Šele ko je opazil žrtev in stopil pred njo, tik preden ji je vzel življenje, šele takrat je krinko izključil. Zakaj je to naredil? Ker mu je bilo največjo zadovoljstvo, ko je videl strah v žrtvinih očeh. Ko je plen vedel, da bo v naslednjem trenutku mrtev. To zadovoljstvo se je lahko kosalo celo z občutkom, ko je mrtvemu plenu odsekal glavo in jo obesil na steno med druge. Če je bila glava prevelika, je izdrl oči. Ali jezik.

To pot ni bil plen nič posebnega. Imel je le dve nogi, hodil je pokončno, s trdimi in zamolklimi koraki. Trup je bil okorne oblike, glava je bila okrogla, okončine dolge in tanke. Plen ni bil nič posebnega, na njem ni bilo nič izrazitega. Arathis je že hotel oditi, pa vendar... Še nobene take vrste ni imel. Dolgočasen ali ne, ta primerek more izpopolniti njegovo zbirko. Saj je bil lovec. Lovci, kakršni je bil on, pa nikoli niso bili izbirčni glede plena.

Arathis se je pripravil na napad. Plen se ni zavedal njegove prisotnosti. Za trenutek se je lovec zamislil: v njegovi ladji so bili deli teles vrst, ki so bila tele-

patška. Ta so zaznale njegove misli in se ustrašile že ob telepatškem dotiku. Nekatero je nasilje v njegovih mislih tako prestrašilo, da so na mestu umrli. Arathis je bil takrat prikrajšan za užitek pogledati plenu v oči, vendar mu je bil takrat prizor na daleč dovolj. Žrtve je bilo strah, ko so videle, slišale ali kako drugače zaznale svojega krvnika. Nekatero so brundale, druge so kričale z visokimi glasovi, tretje tulile s predirljivimi zvoki. Nekatero so se poskušale celo braniti. Imele so strašna orožja, ki bi druge vrste ugonobila. Vendar ne za lovca. Lovec je bil en in edinstven. Njega ni mogel premagati nihče. Že sama misel na to se je zdela Arathisu smešna. Braniti se pred lovцем? Nemogoče!

To pot je bil plen popolnoma nevreden. Primerok je bil povprečen navzven kot tudi navznoter. Ni imel nobenih posebnih zmogljivosti, ni mogel leteti, ni imel strašnih telekinetičnih moči, niti preprostih krempljev, bil je čisto povprečna žival na dveh nogah.

Arathis se je počasi premikal skupaj z žrtvijo. Hodila je lagodno, brez naglice. Lovec niti ni preverjal, če je njegovo orožje pripravljeno za ubijanje, niti če je njegova krinka vključena. Vse to je delal že tako samodejno, da ni rabil misliti na to. Tako se je lahko nemoteno posvetil trenutku, ki ga je oboževal.

Arathis je počasi sklenil krog okoli plena. Za zdaj mu je le sledil, neslišno krožil okoli njega in brezmejno užival v občutku, da se ga plen sploh ne zaveda. Bil je gospodar okoliščin, vse ostalo je bilo tam le zanj in za njegov užitek. Ko je sledil plenu nekaj časa, je hotel, da začne slutiti njegovo prisotnost. Začel je tresti veje okoli svoje žrtve in čisto potihlo šepetal grozljive besede. Vendar se na njegovo presenečenje žrtev ni

odzvala. Lovec je stopil na tla in delal sočasne korake s svojo žrtvijo. To je ponavadi delovalo. Žrtev se je ustavila, prisluhnila in noro stekla. Že je videl, kako se to vse uresniči, toda to pot se plen ni zmenil zanj. Arathisa je to že počasi jezilo. Kaj bo ulov in uboj brez užitka, ki ga dobi od žrtvinega strahu? Arathis resda ni jedel ne pil ne spal, čeprav je bil živo bitje, toda nekaj je potreboval bolj kot je kdajkoli potreboval osnovne biološke potrebe – moral se je hraniti s strahom svojega plena. A ta plen se ni pustil ustrahovati. Kako naj ga ustrahuje, ne da bi skrajšal svojo igro?

Arathis je plenu sledil že kar nekaj časa. Poskušal je že najrazličnejše načine, kako bi ga ustrahoval, a njegova žrtev je bila brebrižna na vse, kar je storil. Za trenutek se mu je v glavi porodila misel, da morda ni bil dovolj silovit pri ustrahovanju. Nekatero pretekle vrste so imele čutila občutljivejša kot druga. Je možno, da je njegovo ustrahovanje tako blago, da ga žrtev ne zazna? To misel je kmalu zavrzel.

Arathis je izgubil potrpljenje. Povprečnost te vrste mu je šla že pošteno na živce, zato se je odločil, da bo končno prešel k dejanjem. Spremenil je smer in se napolnil naravnost proti plenu. Ta ni dal od sebe nobenega znaka, da je zaznal njegovo spremembo. Lovec se mu je bližal in bližal, plen pa nič. Arathis se je ustavil. Stal je natanko na poti svoje žrtve, le nekaj metrov pred njo. Le še nekaj trenutkov in stala bo pred njim. Takrat bo izključil krinko in končno bo prišel trenutek, ki si ga je želel. Plen je nadaljeval pot, ne da bi opazil, da pred njim stoji lovec. Arathis je napeto štel trenutke, ki so ga še ločili od ulova. Skoraj je lahko čutil razburje-

nje, kot da bi lovil prvič. Kaj in kdaj je bil njegov prvi ulov, to je že pozabil. Občutek je bil še edino, kar je ostalo v njegovem spominu.

Tri, dva, ena, zdaj! Arathis je pritisnil na gumb na svojem zapestju. Zrak je zamigljal, za trenutek je izgubil pogled na svoj plen, nato pa je dvignil orožje... in obstal. Njegovega plena ni bilo več. Arathis se je osupel nekajkrat obrnil, vendar žrtve ni bilo videti nikjer. Kako je to mogoče? Pri sebi ni imela nikakršne naprave, s katero bi lahko vključila krinko. Preden je lahko bolj podrobno premislil, je njegovo uho ujelo šelestenje listov v vetru. In šepet. Ne, zmotil se je. Le šelestenje listov. In vendar, šepet! Grozljivo šepetanje je postajalo glasno iz trenutka v trenutek. Arathis je pogledal v smer, od koder je prihajalo, toda tam ni bilo ničesar. Sicer pa je šepetanje prihajalo od povsod. Kamorkoli se je obrnil, povsod je bilo slišati grozovito mrmranje. Zmeden je naredil nekaj korakov, ob istem trenutku pa je zaslišal korake tudi od nekod drugod. Za njim! Obrnil se je. Ničesar. Na levi! Ničesar. Spet zadaj! In znova ničesar. Glasovi so bili pošastni in Arathisova zmedenost je počasi prešla v občutek, ki si ga še nikoli, niti v najbolj norih sanjah ni predstavljal.

Takrat se je obrnil... In zagledal tik pred seboj oči. Bile so žareče in hlepele so po njegovem strahu. Arathis je prestrašen kar otrdel. Strah, ki ga še nikoli prej ni čutil, se je pojavil v taki silovitosti, da je lovec izgubil razsodnost.

Slišal je že zanj. Pravzaprav le govornice. Širili so jih drugi lovci in celo nekaj žrtev je izreklo njegovo ime in grozile z njegovim prihodom. Vendar je mislil, da je to le ena od oblik strahu. Neuspeli poskus, da bi zastrašili utelešenje svo-

jega strahu. Samo to je bilo, drugo ni bilo mogoče. In vendar je bilo res. To je bil lovec, ki je lovil – lovce. Plenilec, mogočnejši od njega, ni uporabil ne krempljev ne živalskih krikov ne telepatije, niti ne strahotnega orožja, s katerim so se branile nekatere vrste. Plenilec mu je nastavljal preprosto past, v katero se je Arathis ujel kot neumna žival. Bil je prepričan, da lovi nebogljeno bitje, vendar je bil v resnici to On, ki so se ga naskrivaj bali vsi lovci. Kdo je bil, ni nihče vedel. Sicer pa to ni bilo važno. Strah, ki ga je Arathis sejal v druge in ga potem z užitkom žel, je zdaj zaplul po njegovih žilah kot ledena brezmejnost veselja. Tako hladno se še nikoli ni počutil. Hlad je zagospodaril po njegovem telesu. Zdaj je vedel, kako so se počutile vse zveri, ki jim je prečkal pot in jim vzel življenje. Počutil se je razoroženega. Počutil se je izdanega.

Počutil se je premaganega. In tik preden mu je lovec vzel življenje, se je Arathis zavedal edinega življenjskega nauka, ki ga ne bi nikoli stuhtal sam na svojih neskončnih potovanjih: ne glede na to, kako je bil spreten, močan in neusmiljen, vedno se bo našel spretnejši, močnejši in bolj neusmiljen lovec kot je bil on. Vedno bo tam nekje zunaj večji lovec.

Zaslon računalnika, ki je nadzoroval Gandarino ladjo, je spustil pisk, ki je lastnico plovila prebudil iz regeneracijskega cikla. Priključek je šinil iz vtičnice na njenem vratu, Gandara je odprla oči in se zazrla predse. Koordinate so bile prave, bila je na položaju. Njen računalnik je samodejno sprožil iskalni signal, ki se mu je lahko prikrla ladja redkokatere civilizacije. Javil ni nobenega stika, kar pa Gandare ni prepričalo, da je

sama na tem kraju. Poslala je še edini signal, ki bi se lahko izognil krinki nje-
ne ladje. To pot je dobila nazaj pet sig-
nalov. Prav je imela – prejeli so njeno
vabilo in vsi so prišli. Pomeni, da so vsi
vedeli, kaj se dogaja.

»Kot dejanje dobre volje priporočam, da
vsi izključimo krinko,« je izrekla v mikro-
fon in poslala ta stavek poslušalcem.

Za hip je bila zmedena; svojega glasu
namreč ni slišala že nekaj stoletij. Za
koga pa naj bi ga uporabljala?

Nekaj časa se ni zgodilo nič. Potem
so podobe bleščečih zvezd na črni praz-
nini zamigljale in iz niča se je pojavilo
šest ladij, vključno z njeno.

»Dobro,« je rekla. »Zdaj lahko komu-
niciramo z vizualnim signalom.«

Njen zaslon se je pred njenimi očmi
razdelil v pet okvirjev in v vsakem se je
pojaval obraz.

Ni si mislila, da bo to tako delovalo
nanjo. Že dolgo ni videla njihovih obra-
zov. V njej se je pojavilo nekaj, za kar je
še le po dolgih trenutkih razmišljanja
našla ime: čustva. Po nepremičnosti nji-
hovih obrazov je sklepala, da se tudi
drugi podobno počutijo.

»Ker sem nas sklicala jaz,« je začela,
da bi prekinila mučni molk, »bom tudi
začela. Vsi veste, čemu je služilo moje
vabilo. Nastali položaj je preveč kočljiv,
da bi ga pustili v miru. Zato ga bom tudi
načela neposredno: nekdo pobija našo
vrsto. Glede tega moramo nekaj ukreni-
ti, sicer nas kmalu ne bo več tukaj.«

»Gandara,« je z negotovim glasom
spregovoril eden od obrazov na njenem
zaslonu. »Če se je nekdo spravil nad
nas, še ne pomeni, da bomo izumrli. Do
zdaj so bili ubiti le povprečni lovci. Nik-
jer ni bilo rečeno, da bomo ubiti tudi
izvrstni, med katere lahko štejem tudi
sebe.«

»Lahko mednje šteješ tudi Arathisa,
Reddwah?«

»Vsekakor,« je brez oklevanja odgo-
voril Reddwah.

»Potem pa naj te kar skrbi. Pred
nekaj časovnimi enotami sem prejela
vest, da je tudi Arathis postal Njegova
žrtev.«

Obrazi na njenem zaslonu so dobili
videz silne prestrašenosti, če se je prav
spomnila, kako se to čustvo zrcali na
obrazih.

»Arathis je bil najboljši izmed nas,«
je nadaljevala. »Tega ne more zanikati
nihče tukaj ali kjerkoli. Niti jaz, niti ti
ne, Serrvio.«

»Oba se zavedava, kakšne sposobno-
sti je imel tvoj ljubimec in moj oče, Gan-
dara,« je spregovoril Serrvio. V njego-
vem glasu je še razločno prepoznala
sledove zagrenjenosti, ki jo je sin gojil
do svoje matere.

»Arathis se je bil vendar sposoben
upreti vplivu vsakega orožja,« se je
oglasil tretji obraz. »Kako ga je torej On
sploh lahko ubil?«

»Tudi to je razlog, zakaj smo se zbra-
li tukaj, Kalleh,« je odgovorila Gandara.
»Če je to orožje, ki ga On uporablja,
ugonobilo samega Arathisa, potem se
moramo prisiliti v to, da nas začne skr-
beti. S tem orožjem lahko z nami zlahka
opravi.«

»Ubiti ga moramo,« je suho ugotovil
četrty obraz. »Ubiti, preden On ubije
nas.«

»Natanko moje besede, Rerrek,« ga
je Gandara pohvalila. »Tukaj je moj
nasvet: odidimo vsak v svoje ozemlje in
skličimo lovce. Vsem nam grozi ta
poguba, zato ne smemo biti sebični. Nas
sedem ga že ne bo moglo ubiti. Če ga
napademo vsi skupaj, potem morda
imamo možnost.«

»Pa misliš, da se bodo lovci sploh poskusili združiti za enim plenom?« je vprašal peti obraz, čigar lastnik je bil kot Gandara ženska. »Naša vrsta je samotarska že mnoga stoletja.«

»Treba bo veliko časa in truda, Cammeda, tega se zavedam. Vendar ne poznam nobene druge poti kot te. Razen če ima kdo od vas boljši predlog?«

Nobeden od petih obrazov se ni oglasil.

»Torej pojdimo,« je zapovedala Gandara. Vsakemu od lovcev je še sporočila, kakšno vest naj raznese v svojem področju. Čeprav sama ni bila nič pomembnejša od ostalih, je prevzela njihovo vodstvo. Vsi so se zavedali, da si je Arathis davno nazaj Gandaro izbral za svojo družico in on tega že ne bi storil brez razloga.

Minilo je nekaj časovnih enot. Kako dolge so bile te, tega Gandara ni več vedela, čeprav se je poskušala spomniti. Nekoč so časovnim enotam pravili drugače, toda ker je bila že toliko časa sama, je vsako ime, dolžina ali čas postalo brezsmiselno.

Prispela je v področje, ki si ga je dodelila, in se ravnala kot takrat, ko je sklicala prvih pet lovcev: poslala je prastari signal, ki se ga skoraj gotovo nihče ni več spomnil – klic na pomoč. Toda računalniki njihovih ladij ga gotovo niso pozabili in odprli bodo vse frekvence, da bodo lahko sprejeli njeno sporočilo.

Poskušala je v čim manj besedah opisati nastali položaj. Ni vedela, če vsi lovci vedo za Njegov obstoj, govornice pa so gotovo že vsi slišali. Zato je uporabila najbolj zlovešče besede, kar se jih je lahko spomnila. To jo je stalo kar nekaj časa in truda, saj besedila ni znala več dobro sestavljati. Kaj šele da bi besedilo obarvala s čustvi.

»Legenda po imenu On je resnična. Pravkar je zalezal in ugonobil Arathisa. Dnevi so nam šteti. Če želite obdržati svoj obstoj, potem pridite na te koordinate.«

Čakala je. V antičnih časih svojega obstoja bi se ji ta časovna enota gotovo zazdela neskončna. Morda bi celo prenehala obstajati. Toda odkar je bila lovec, je njena potrpežljivost postala daljša od življenjske dolžine nekaterih zvezd.

Kočno jo je po mnogih enotah tišine in regeneracije zbudil svareči pisk. Pogledala je na zaslon in čez njen hladni obraz se je razpotegnilo nekaj, kar bi pred nekaj eoni imenovala nasmeh. Ta spaka jo je prav zbolela, zato jo je hitro zbrisala.

Počasi se je prikazalo dvajset ladij. Kaj so to? Najbolj strahopetni, najbolj previdni ali najbolj izkušeni, ki so že skoraj čutili Njegove kremplje okoli svojih grl?

Sledil je podoben pogovor kot s prvimi šestimi, ki so se odzvali njenemu klicu. Tudi tile so najprej pokazali dobršen del nejevernosti in trmoglavosti. Toda ko jih je opomnila, da je On spravljal ob obstoj samega Arathisa, so vsi še enkrat premislili.

»Mar ima kdo od vas kakršen koli drug način v mislih, kako se znebiti te grožnje?« je velikokrat ponovila. Nikoli se ni nihče oglasil.

»Če se združimo, ne bomo več lovci. Postali bomo bojevniki. Mar želiš, da izgubimo svoj lasten bit?« ji je nevarno pogumno oporekal eden od lovcev na tretjem srečanju njenega področja.

»Najprej moramo preživeti, Verrgot,« mu je brez oklevanja odvrnila.

»Svoj bit lahko spremenimo, za nekaj časa spravimo in se oprimemo drugega.

Brez obstoja ti tvoj bit ne more nič pomagati.« Za hip je pomolčala. »Zdiš se mi prepričan v svoje sposobnosti, Verrgot,« je rekla. »Mar si mnenja, da si spretnejši od Arathisa? Zakaj si torej prišel na ta sestanek?«

Čprav je bil njen besedni nasprotnik hladen kot jeklo rezila za sekanje glav, je tudi na njegovem obličju zaznala čustvo, ki ga je videla v vseh ostalih: strah. Ni bilo dvoma, bali so se. In dokler bo videla to čustvo v njihovih očeh, bodo na pogovore prihajali novi in novi.

Čas je tekel. Gandara je pustila za seboj neskončne pogovore. Zadnje čase je toliko govorila, da ni imela časa za regeneracijo. Postala je utrujena, za lovca nekaj skrajno nezaslišanega. Vendar pa nikoli ni bila toliko utrujena, da ne bi mogla pregovoriti še katerega. Njen glas je bil vedno pripravljen na nov dvoboj. Oporekal ji je redkokdo. Vsi so spoštovali njeno nekdanjo bližino z najboljšim izmed lovcev.

Na nekaterih, ki so se bali, vendar tega nikakor niso hoteli pokazati, je uporabila premeteno tehniko: izzvala je njihov lovski nagon in jih povabila na lov na Njega. Če bo On lovil njih, bodo oni lovili Njega. Kdo bo prvi? Lovci, ki jih je strah najbolj prevzel, so privolili samo zato, da ne bi izdali strahu, za katerega je Gandara vedela že ves čas.

Ni štela lovcev, ki jih je pregovorila v sodelovanje. Bilo jih je na tisoče. Vendar jih je še vedno bilo nekaj, ki so ji oporekali in s tem vlekli k sebi tudi tiste, ki se niso mogli odločiti: ali tvegati in nekega dne pasti v Njegov smrtonosni objem, ali pa tvegati še več in zaupati v bitja lastne vrste.

Končno je napočil trenutek, ki ga je na prvem srečanju določila za srečanje.

Vsem lovcem v njenem področju je poslala sporočilo: srečali se bodo vsi lovci, ki bodo šli lovit Njega. Dobili se bodo na nevtralnih tleh, na nikogaršnjem lovišču. Tako ne bo nihče v premoči, nihče ne bo lovil nikogar. Vedela je namreč, kaj večina lovcev misli, da On je. Tudi sama je že pomislila na to.

Gandarina ladja se je naglo približevala svojemu cilju. Že dolgo ni bila tukaj. Že dolgo nihče od njih ni bil tukaj. Zato je za srečanje izbrala ravno ta kraj. Če je On resnično to, kar vsi mislijo, da je, potem ne bo prišel sem. Ali pa je bil ravno to Njegov namen, jo je iznenada hladno prešinilo. Ne, morala je tvegati. Nikjer drugje ne bi bili lovci pripravljene na pogovor v tako velikem številu kot tukaj. Samo od velikosti njihovega strahu pa je bilo odvisno, ali se bodo sploh prikazali. Bo en strah sposoben premagati drugega?

Ogledala si je svet, ki se je bočil pod njo. Črni oblaki, črni suhi oceani, črne koprnine. Ničesar na njem ni imelo druge barve. Bitja, ki so opustošila ta svet, so svoje delo opravila dobro, je pomislila. Svetovi, ki jih je videla na svojih neskončnih potovanjih za edinstvenim plemenom, so bili polni življenja. Ta ni imel na sebi niti enega samega bitja. Razen nje.

Spustila se je na ta razmesarjeni ostanek od sveta. S svojim orožjem v roki ga je prehodila po dolgem in počez. Nenehno na preži, vedno pripravljena na spopad. Časa je imela dovolj, da ga je nekajkrat obkrožila. Gledala je ostanke sveta, ne ostanke civilizacije. Teh ni bilo več. Ta svet je izgubil svojo obliko razumnega življenja že tako dolgo nazaj, da ni od te civilizacije imelo kaj ostati. Zgradbe? Obstanejo nekaj kratkih tisočletij. Okostja? Še manj.

Čakala je. Dolgo ni bilo nikogar. Potem pa ji je nekega trenutka njena ladja javila, da se bliža plovilo podobno njenemu. Gandara se je nasmehnila sama pri sebi. Zdaj ji je ta grimasa šla že tako dobro od rok, da se je v njej že skoraj udobno počutila.

Poleg nje se je pojavil lovec. Preslikal se je, kot so to običajno počeli lovci. Takoj je prepoznala njegov obraz.

»Serrvio. Nisem predvidela, da boš prvi tukaj.«

»Čprav si se kot mati davno nazaj izneverila, sem prisiljen priznati, da imaš prav. Medtem ko se nisva videla, je On v mojem področju uplenil vsaj... sto petdeset lovcev.« Premor ni nastopil, ker ne bi vedel prave številke. Iskal je pravo ime zanjo.

Gandara je videla, kako so obrazne poteze njenega sina okannele. Strah ga je bilo. V Gandari se je začuda prebudil materinski nagon: smilil se ji je. Čprav ga z Arathisom nista spočela zaradi ljubezni, je bil še vedno njen sin.

»Neverjeten je,« je zašepetal. »Pozna vsako našo potezo. Kot da bi ...«

»Vem, Serrvio, tudi meni se je to že posvetilo. Ni pomembno, kdo je. Pomembno je le, kaj je njegov razlog, da to počne. In ne sramuj se svojega strahu. Zato nisi nič manj lovec. Vsi se ga bojimo. Tudi jaz.«

Bitji, ki sta bili nekoč, pred dolgimi eoni mati in sin, sta čakali na ostale lovce. Dolgo jih ni bilo. Potem je prišel najprej še eden od petih, ki jih je sklicala najprej. Za enega od njih je vedela, da bo pozen. Toda drugi?

»Kje je Dellodop?« je vprašala prišleka.

»Njegov obstoj je bil uničen,« se je glasil odgovor. Ni bilo treba povedati, kdo je to storil.

»Pa je vsaj poslal vabilo lovcem v svojem področju?«

»Je. Uničil ga je na poti sem, vendar dovolj daleč, da On ne ve, kam je bil namenjen.«

»Tudi če bi vedel, Mu to ne bi pomagalo. Ne bo se prikazal tukaj, preveč nas je.«

Končno so pričeli prihajati lovci v celih skupinah. Preslikali so se dol na površje sveta in se pridružili Gandari in njeni trojici. Niso se spustili v pogovor, čakali so na ostale. Prihajali so novi in novi. Gandara je znova videla, kako prav je imela: bali so se in tega so se sramovali. Mogočni lovci so se bali, ker jih je nekdo spremenil v plen.

Gandara je imela okoli sebe že večino lovcev. Toda na eno osebo je čakala. Brez nje ne bo imela moči za izziv, ki si ga je zastavila.

»Zakaj odlašáš, Gandara?« je vanjo vrtal Verrgot. »Vsi, ki so premislili o tvojem predlogu, smo tukaj.«

»Cammeda bi se morala kmalu vrniti,« mu je odvrnila. »Ne bi bilo prav, da bi začeli namesto nje.«

Toda Cammeda ni prišla in Gandara je morala pomisliti na najhujšo možnost. Takrat se je zgodilo nekaj, kar se ni zgodilo že cel vek: iz njenih stekleno hladnih oči je pritekla voda. Ni vedela, ali je bolj začudena ona ali Verrgot, ki je opazoval njen obraz.

Zdaj ni imela več izbire. Preden bi on to uspel uporabiti za zrušenje njenega dela, je povzdignila glas.

»Lovci!« je vzkliknila, kolikor so ji njene zastarele glasilke dale. Bili so sicer povezani z radijsko zvezo; vsak od njih je imel tik ob slušnem živcu vgrajen radijski sprejemnik.

»Vsi veste, zakaj smo tukaj, zato uvod ni potreben. Uničevalec naše vrste

je stvor, ki ne pozna utrujenosti, lakote ali usmiljenja. Vse to sicer velja tudi za nas, vendar je On v tem še veliko boljši in spretnejši. Mislim, da ste vsi že pomislili na dejstvo, da je On dejansko eden od nas. Lovec, ki se mu je zahotelo najbolj edinstvenega plena: lastne vrste. To je izziv, vreden vsakega od nas. Če je resnično eden od nas, potem je zelo verjetno, da je prav zdaj med nami.«

Za hip je premolknila in si ogledala kovinsko brezizrazne obraze okoli sebe. Večina se jih je previdno ozrla okoli sebe. Natanko to je bil namen Gandarinih besed.

»V resnici nas nisem zbrala, ker bi vas hotela povabiti na lov. Zbrala sem nas zato, ker smo skupaj varni. On nas lovi, ko smo sami, kar je bilo do zdaj lahko. Sami smo šibki, kar On izrablja. Tukaj pa nas je preveč, da bi se nas lotil. Navsezadnje smo lovci – najmočnejša

vrsta v vesolju. Njegovo orožje ne more biti tako močno, da bi nas bil zmožen pobiti vse naenkrat. Je pa dovolj močno, da nas zalezuje in usmrti vsakega posebej. Če mu to dopustimo, bomo nekega dne vsi ob svoj obstoj.«

Spet je premolknila za nekaj trenutkov, da si je nabrala moči. Govorjenje jo je kljub stalni vaji še vedno utrujalo.

»Stvar je nadvse preprosta: če hočemo obdržati svoj obstoj, moramo ostati skupaj. In edini način, da ostanemo skupaj, je, da ostanemo tukaj. Kamorkoli drugam bomo odšli, bomo podvrženi svojim zakonom o lovilnih področjih: lovci v druga področja ne smemo in tudi ne moremo. Edino ta svet je resnično nevtravno območje, saj je v nikogaršnjem lovišču. Če ostanemo tukaj, bomo obstajali. Če ne, ne bomo.«

V ušesih lovcev je zavladala gluha tišina. Nihče od njih ni hotel ostati tukaj. Ta

Avtorji vseh žanrov, združimo se!

DRUŠTVO USTVARJALCEV SPEKULATIVNE FIKCIJE

ZVEZDNI PRAH

www.zvezdni-prah.si

Kar ni mogoče najti v tej številki, je zagotovo na naši spletni strani. Tudi stare številke Jašubeg en Jered od prazgodovine (beri: od prve številke) do danes in to v PDF!

Ob tem vas vabimo, da se nam pridružite. Pogoj je, da lahko pokažete svoje delo s področja spekulativne fikcije. Torej, če ste narisali sliko, napisal pesem ali zgodbo ali morda izdali svojo lastno knjigo, se nam pridružite!

Ponujamo vam druženje z istomišljeniki, promocijo v tujini in pomoč pri izdaji naslednje knjige.

svet jim je vedno bil zopr. Vendar so se zavedali, da ima Gandara prav.

»To je tvoja genialna rešitev?« so nenadoma zaslišali Verrgotov glas v svojih ušesih. »Da ostanemo tukaj, na tem ogorku za vse večne čase? In delamo kaj? Stojimo takole do konca koncev? Mar je to obstoj lovcev? S tem nas nisi rešila, s tem si nas kaznovala bolj kot On. Tak beden način obstajanja je tisočkrat huje od prenehanja obstoja.«

»Če tako misliš, odidi,« mu je Gandara nemudoma odgovorila. »Nikogar ne nameravam prisiliti, da ostane tukaj. Nisem vaša vladarka, zato vam ne morem ukazovati, kaj naj delate. Lovci smo individualna vrsta. Vsak posameznik je svoj lasten zakonik, lasten svet. Če želite oditi, odidite. Toda vedite: On čaka tam nekje zunaj na nas. Kdor odide zdaj ali kadarkoli, bo postal Njegov plen. To ni verjetnost, to je gotovost. Vsi se tega zavedate. Verrgot,« se je obrnila k trmastemu nasprotniku, »če želiš oditi, pojdi.«

»Nisem še gotov, Gandara,« je rekel in se ji privoščljivo nasmehnil. Bolj kot njegova nesramnost jo je jezilo to, da se je znal spretneje nasmehnuti kot ona. »Jaz ostajam pri mnenju, da je On samo eden od nas. In to je pomembno. Kdo drug bi bil sposoben loviti najodličnejša bitja tega vesolja? Če je eden od nas, potem ima isto šibkost kot vsi mi. Naša nesmrtnost ni popolna, tudi Njegova ni. Da bi ubogali Gandarin nasvet in tukaj ostali ujetniki na tem prekletem kraju, je najslabša odločitev. Moja, ki jo dobro premislite, je takšna: če love On nas, potem lovimo mi Njega. Do zdaj smo lovci samo bežali pred Njim, zato je imel prednost. Če pa gremo mi loviti Njega, potem bo On kot plen naredil iste napake, kot smo jih naredili mi:

vanj se bo naselil strah. Enega od nas morda res uspe uloviti, a če se hkrati poženemo za njim... Gandara je govorila o področnih zakonih. To je res. Lovci ne smejo vstopati v področja drugih lovcev. A med vsakim področjem je mejno območje. Tam lahko lovimo vsi. Če ga uspemo spraviti v pogon, bo bežal iz enega področja v drugega. Sestavili bomo lovilni obroč okoli njega in past zategnili. Na koncu bo ostal na mejnem področju, kjer bo postal plen vseh nas.«

»Zanimiv načrt,« je glasno sklenila Gandara. »A na nekaj si pozabil: ko On še ne bo v mejnem področju, ga bo lahko napadal en sam lovec. En sam lovec pa mu ni kos. Tudi če uporabiš cikel časovno spremenljivih menjav področij, je možnost, da ga ujamete ravno na nikogaršnjem ozemlju, skoraj enaka nič. Sprijaznite se: Njega ni mogoče loviti. Krivi smo sami, ker smo si lovna področja zamislili sami. Tega edinega zakona pa ne moremo prelomiti. Programirani smo po njem, kot bi bili stroji. In tudi če bi ga uspeli prekoračiti, Verrgot, si sam rekel: lovci nismo bojevniki. Če se bomo bojevali v skupen cilj, bo tudi to konec našega obstoja.«

»Tvoji argumenti stojijo na zelo mlahavih tleh,« je z nadvse posmehljivim tonom rekel Verrgot. »Morda bi se spomnila kakšnega boljšega, če bi bila Cammeda tu. Škoda, da je imel On hitrejše plovilo kot ona.«

V Gandari se je dvignila plima škrlatno obarvanega čustva, zaradi katere se ji je pogled kar zameglil. Pomislila je, kakšen užitek bi jo prešinil, če bi prav zdajle zasadila svoje orožje v Verrgota. Toda namesto izbruha besa je iz nje prišel le hladen nasmeh in besede:

»Kdor verjame Verrgotu, naj odide z njim. Vendar naj odide takoj. Lovci med

seboj ne trpimo tistih, ki oklevajo med izbiro plena.«

Potem je zaprla usta in se zasrepela v Verrgota, ki se je spretno smehljal nad dejstvom, da je uspel izzvati jezo v sami Gandari.

Te besede je izrekla z jasnim name-nom: hotela ga je spraviti s poti. Bil je nevaren, ostali lovci bi utegnili slediti njegovemu zgledu in njen načrt bi propadel. Upala je, da bodo on in njegovi somišljeniki šli loviti Njega in da se ne bodo več vrnili. In Gandara se nikoli ne bi tako ponižala, da bi upala v nekaj, kar ni resnično gotovo.

Verrgot se je še zadnjič nasmehnil v njen jezni obraz, potem pa povzdignil svoj glas:

»Kdor je z mano, naj se pripravi na lov.«

Preslikal se je na svojo ladjo, ki je krožila okoli sežganega sveta. Gandara je z napetimi živci spremljala, koliko jih bo odšlo z njim. Z obžalovanjem je ugotovila, da se je veliko lovcev raje odločilo za boj do smrti kot pa neskončno čakanje na tem prekletem kraju. Zelo veliko jih je odšlo z Verrgotom, vendar se je lahko tolažila, da jih bo nekaj gotovo prišlo nazaj, ko bo On Verrgota uničil.

Gandara je bila izkušen lovec in vedela je, kako predvideti prihodnost: Verrgot in mnogi, ki so mu sledili, se niso več vrnili. Verrgotov signal je prenehal delovati nekje v vesolju, ne prav daleč stran od kraja, ki so si ga lovci izbrali za svoje zavetišče. Nekaj lovcev, ki so mu sledili, se je potem resnično vrnilo. A zelo malo. Ostali so podlegli prej kot Verrgot.

Galaksije so se sukale, črne luknje so izparevale, zvezde so ugašale in se znova prižigale, a lovci se niso premaknili s svo-

jega mesta. Čeprav so se sramovali lastnega strahopetstva, so se še bolj sramovali dejstva, da je njihova nesmrtnost zgolj iluzija, ki jo je On uspel uničiti s preprostimi lovskimi zvijačami. Zavedali so se, da so oni storili enako drugim vrstam. Zdaj so lahko občutili težo dejstva biti plen v vsej svoji krutosti.

Gandara je v svojih mislih kovala načrte za naprej. Zanj delo še zdaleč ni bilo gotovo; njena prvotna zamisel se je raztezala daleč naprej od pristanka na tem pogorišču. Vendar sta prihodnost načrtovali skupaj s Cammedo. Zdaj pa se je morala spoprijeti s kruto resničnostjo brez nje. Kje bo našla moč za krojitev novih zamisli in krotenje lovcev, ki jim je nepotrpežljivost naraščala z vsako časovno enoto?

Med lovci so vedno pogosteje izbruhali prepiri, ki jih je bilo vedno težje gasiti. Gandarina notranja moč je hitro kopnela in bala se je trenutka, ko ne bo več zmogla.

Razplamtel se je nov spor. To pot so očitki leteli na Gandaro samo.

»Kako je lahko bila to tvoja edina zamisel?« je vpil eden od njih. »Kako si nas lahko izobčila na tem gnusnem kraju? Zdaj smo manj kot najnižkotnejše zveri, kar sem jih kdaj lovil!«

»Misliš, da nisem dobro premislila, preden sem sploh začela razmišljati, kam bi se lahko zatekli? Nikjer drugje v celem vesolju nimamo zatočišča, nihče nam ga ne bi ponudil. To menda veš. Lovci smo osovraženi od drugih vrst, ker jih pobijamo za zabavo. Poleg tega so ljubosumni na nas, ker smo edini dosegli nesmrtnost in veličino, ki jo iščejo vsi. H komu bi se lahko zatekli? H komu?«

Gandara ni mogla verjeti sama sebi: bila je na robu joka obupa, njen glas se je trgal kot blago.

»Kamorkoli, samo ne sem,« je z neusmiljeno ostrino rekel njen sogovornik. »Na ta gnusen kraj! Na to smetišče! To pokopališče!«

»Pokopališče, ki smo ga ustvarili sami!«

Ta vzklík je zazvenel kot gong v ušesih lovcev. Vsi so ob tem onemeli, le Gandara je čutila, kako so se njene hladne solze obupa spremenila v solze sreče.

Mednje se je preslikala...

»Cammeda!«

Gandari je bilo dovolj. Ni ji bilo mar, kaj si mislijo lovci, ki so ju gledali. Stekla je k novodošli ženski in jo objela kot davno izgubljenega otroka. Potem je njena roka segla po Cammedinem hladnem in skorajda brezizraznem obrazu in po njem opisala gib, ki ni obstajal že premnogo eonov.

Zdaj, po tem gibu, je Gandara imela moč, da se spoprime s slehernim nasprotnikom.

»Usoda ima čudovit smisel za ironijo, kajne?« je Cammeda rekla, obrnjena proti Gandarinemu sovražniku.

»Mislim, da so temu v starih časih pravili pokora.«

»Pokora?« je zarenčal lovec. »Zakaj pa moram jaz trpeti pokoro za odgovornost nekoga drugega?«

»Boš rekel, da nisi lovec? Vsi lovci smo odgovorni, da je bil ta svet uničen. Naš način življenja se je rodil iz tega pogorišča. Tako kot je otrok odgovoren za bolečino staršev, ki jo jima prizadene.«

Lovec je utihnil, zavladata je tišina. Minilo je nekaj časa. Gandara si je medtem nabrala moči za nove spode. Vsekakor ne sme nikomur pustiti, da odide s tega sveta. To je bila njena naloga.

Zagledala je nekega lovca, ki je kazal znake preobremenjenosti od čustev. Bil je razdražen, capljal je sem in tja, na

njegovem obrazu je bilo videti odraz fizične bolečine. O tem bi morali misliti, preden smo postali to, kar smo, jo je prešinilo.

Lovci smo zelo sebična vrsta, je pomislila. Upamo si strah sejati med druge, kot da smo kaj boljši od vseh ostalih. Medtem pa smo sami prav tako boječi. Vsa tehnologija, večnost, ki si jo želijo vsi, vse to nas ne more obvarovati pred najosnovnejšo grožnjo. Mislili smo, da se bomo izognili teh grožnji, če bomo postali nečloveški. Pa kako smo nečloveški! Preslikavamo se, kot da smo zgolj matematične enačbe.

Opazila je, kako je lovec, ki ga je opazovala, dvignil roko proti gumbu, ki bi ga preslikal v njegovo plovilo. Kot ris je skočila in ga zadržala.

»Ne!« je zapovedala, da so jo vsi slišali. »Tega ne boš storil! Če to storiš, boš umrl od Njegove roke.«

Lovec jo je pogledal z očmi, v katerih ni bilo ničesar več razen besa nad lastno šibkostjo.

»Tega ne zdržim več,« je skoraj zajokal. »To je huje od smrti. Raje mu pustim, da me ubije.«

»Mar nimaš potrpljenja?« ga je poskušala ujeti na prvo zapoved lovcev.

»To ni potrpljenje,« je pobito odvrnil. »Čakanje na plen ni neskončno, tole je. Medtem ko tu stojimo, je umrlo kar nekaj zvezd. Koliko časa bomo morali še trpeti?«

»Nesmrtnost je lahko tudi breme, kajne?« je rekla Cammeda, ki je stala blizu.

»Nekaj moram početi, drugače bom znorel,« je zastokal lovec, ki ga je Gandara še vedno držala za roko. Na te besede je čakala. Vedela je, da bo čakanje spodjedlo potrpežljivost tudi najstrpnejših lovcev. Zdaj so občutili nekaj, kar jim je bilo popolnoma tuje:

bolečino. Psihično sicer, toda ta jih je bolela še huje kot fizična, ki so se je vsaj še nekoliko spominjali. Vedela je, da ta lovec ne govori le zase. Govoril je v imenu vseh. Zdaj je bil čas za nov korak v njenem načrtu. Zdaj ali nikoli.

»In kaj znaš?« ga je vprašala. »Poleg biti lovec,« je dodala.

»Ničesar,« je odvrnil.

»Točno. Mar ne vidiš?« Za nekaj časa je počakala, da so njene besede dojeli vsi lovci.

»Naš celoten obstoj je nesmiseln. Vedno je bil. Kaj smo počeli kot lovci? Lovili? Zbirali trofeje? Trofeje so nekaj vredne smrtnemu lovcu, ki bi ga plen bil zmožen tudi ubiti. Trofeje zbira lovec, ki bo nekega dne preslaboten, da bi lovil. S trofejami se bo spominjal lepih časov. Trofeje so znak smrtnosti. Za kaj pa mi zbiramo trofeje? Kdaj jih bomo občudovali? Nikoli, ker se nikoli ne bomo postarali. Kako smo lov ustvarili? Kakšen je bil njegov namen na začetku, ko smo bili še smrtni?« Spet je počakala nekaj trenutkov, da si je nabrala sape in da so poslušalci lahko doumeli pomen njenih besed.

»Bil je sredstvo za pridobivanje hrane, najosnovnejše potrebe. Bil je sredstvo. Zdaj nam je cilj. Ne razumete?« je vprašala in se ozrla po kovinsko hladnih obrazih. »Tako ko smo postali nesmrtni lovci – mogočni, nepremagljivi – nismo več opravljali lova. Nikoli nismo bili lovci, le mislili smo tako. Hoteli smo doseči popolnost z lovom. Hoteli smo doseči nesmrtnost. Ampak ta je vedno bila samo sredstvo, ne pa cilj, čeprav smo vsi trdili nasprotno. Nesmrtnost nikoli ni bila za doseči, bila je izgovor za doseganje drugih ciljev. Vsi absoluti v tem veselju so samo sredstva. Tudi smrt. Služi namenu: spodbuja nas k dejavnosti. Mislili smo, da bomo lahko

ušli smrti. Pa ji nismo: postali smo smrt. Za druge in zase.«

Gandara je premolknila in pogledala naokoli. Oko se ji je ustavilo na Cammedinem obrazu, ki je izgubil svojo kovinsko hladnost. Zdaj je na njem počival izraz skrajnega zadovoljstva. Gandara je vedela, da je Cammeda ponosna nanjo.

»Kaj nam je torej storiti?« se je oglašil lovec, ki je zdaj že spustil roko z gumbom za preslikanje.

»Edina pot je nazaj,« je nadaljevala Gandara. »Nazaj k smrtnosti. Tam se skriva cilj, ki ga je lov izgubil. Moramo se spomniti, kakšno je bilo življenje. Obstoj nesmrtnikov ni življenje. Niti ni smrt. Nekaj vmes je. Živa smrt. Oba, življenje in smrt sta sredstvi za doseg cilja, ne pa cilja sama. Kateregakoli si prizadevamo doseči za vedno, se naš obstoj izjalovi. Celo zvezde živijo in umrejo. Kdaj smo pričeli verjeti, da smo lahko mogočnejši od zvezd? Zvezde nimajo cilja, imajo pa namen – biti sredstvo preživetja. Mi ga nimamo. Nimamo namena. Smo manj kot nič. Celo nič ima namen. Po naših posodah, ki smo jih nekoč imenovali telesa, se mora spet pretakati kri. To je naš cilj. Ponovno zaživeti je naš cilj. In daljni spomin bo naše sredstvo za doseg tega cilja.«

»Pa ga sploh imamo?«

»Imamo,« je rekla Gandara. »V to pa verjemi. Ničesar, kar smo znali in vedeli kot smrtni, nismo pozabili. Le odrinili smo vse to v daljne oceane našega spomina. Imamo sposobnost oživeti same sebe. Ključ je bolečina, ki nas prežema v tem hipu. Bolečina je vedno bila ključ za odklepanje zaklenjenega znanja. Zdaj bomo z njo odklenili naše znanje.«

»Toda če to sploh kdaj uspemo storiti, bomo postali spet smrtni. Postarali se bomo in nekega dne izginili.«

»Bojiš se smrti, Daffret,« je rekla Gandara. »Torej veš, kaj je strah. Je edina naravna stvar v nas, ki nam je še ostala. In iz nje bomo začeli našo pot. Vidiš, ni nemogoče. Začetek že imamo. Na dobri poti si, da postaneš znova živ.«

Gandara ni nagovarjala samo enega lovca, ampak vse. Vsi so že bili v takem stanju kot ta: na robu norosti, na robu uničenja samega sebe. To pa so že tako počeli ves svoj obstoj.

»Začetek je preprost: odreči se moramo našemu načinu življenja, našemu načinu mišljenja in našim neumnim zakonom. Ponovno oživimo ta svet, ki smo ga spremenili v to, kar je zdaj. Naš spomin bo prišel k nam, ko bo nastopil primeren čas.«

In resnično so to storili. Povezani v močne flote so preusmerili meteorje, ki so preorali planetovo površje in na vrh odvrgli dragocene snovi. Prah, ki so ga dvignili, je vsrkal črne oblake vase. Tak je bil začetek.

Minili so eoni. Lovci, ki to niso več bili, sicer niso imeli občutka, da so kaj spremenili, toda planet, na katerem so postali ujetniki, je pričel kazati znake preporoda. Ozračje se je sčistilo, veliki vulkani so prenehali bruhati, na površje je padal obilen dež, v novonastalih oceanih so se pričeli dogajati majhni čudeži. Lovci so prej na ta svet nameravali prinesiti oblike življenja z drugih svetov, a so to opustili, ko jim je eden od njih povedal, da se bo življenje razvilo samo.

»Kako to veš?« so ga spraševali.

»Vem,« je preprosto odgovoril. »Nekoč sem se tega naučil.«

Gandara je imela prav: resnično so posedovali znanje in ko je prišel čas, se je to znanje predramilo. Ko so videli

stvari, o katerih so se davno nazaj učili, je znanje privrelo na dan.

Najprej so bili z izgubljenim bogastvom obogateni tisti, ki so proučevali začetke svetov. Poučili so tudi druge in tako so vsi lahko občudovali ponovno vstajenje življenja. In kaj kmalu so lovci, ki to niso več bili, spoznali, da niso ujetniki na tem svetu. Šele tu so postali resnično svobodni. Gandara je imela spet prav: biti lovec je biti ujetnik samega sebe.

Eden od njih je ugotovil, ko je primerjal svoj spomin s nastajajočim se svetom, da živa bitja, ki so se rojevala sama, niso povsem enaka tistim, ki so živela v planetovi prvi dobi.

»To ni pomembno,« je rekla Gandara. »Življenje je življenje.«

Tako so lovci kmalu hodili po svetu, katerega kopno je bilo sicer še neposeljeno, v njegovih morjih pa je že kipelo od življenja. Ozračje se je polnilo s kisikom, plast ozona se je s pomočjo strel pričela hitro debeliti.

Tako je nekega dne prišel čas, ki so ga čakali s tesnobo.

Gandara je bila prva. Izključila je svoj večni samoobnovljivi vir energije in skozi svoje zastarele kanale vdihnila zrak novega sveta. Lovci so jo s strahom opazovali: pričakovali so, da jo bo vrnitev v smrtno življenje bolelo, kot rojstvo boli otroka in njegovo mater, da se bo pod vplivom korozivnega kisika v nekaj sekundah zgrudila mrtva. Zgodilo se ni nič takega: Gandara je mogoče le nekoliko omamljena od količine kisika zasanjana pogledala obraze okoli sebe.

»Kaj še čakate?« jim je rekla in uspešla svoj obraz izoblikovati v pravi, pristni nasmeh. Nič več je to ni bolelo. Uspel jim je ponoven vstop v življenje. »Koliko sem sploh stara?« je pomislila

Gandara. »Sem se medtem, ko sem bila lovec, kaj starala?«

»Tehnologija, ki smo jo nosili, je sprti obnavljala našo snov. Notranjo uro, ki jo imajo žive celice, je ta tehnologija uspavala. Naše celice so se podvajale, vendar se tega niso zavedale. Zdaj so prebujene.«

Nekje na polovici poti do cilja se je zgodilo nekaj, na kar nihče ni pomislil: zvezda, okoli katere je krožil njihov svet, je doživela svoj konec. Je bilo njihovo trdo delo zdaj obsojeno na propad?

»Zakaj pa ne bi mogli storiti tudi s to zvezdo, kar smo storili sebi in svetu?«

S svojo neverjetno močjo stvarjenja jim je uspelo obnoviti staro zvezdo – iz nje so naredili njeno mlado dvojnico. Občutili so resnico: uničevanje niti približno ne more zadovoljiti uma toliko kot ustvarjanje.

Gandara in Cammeda sta stali na morski obali in opazovali krilata bitja, ki so letala nad njima. Njuna koža je izgubila svojo večno sivo barvo, nadomestila jo je sveža svetlo rjava. Edino, kar jo je kazilo, so bile neznatne brazgotine, ki so ostale od ločevanja sintetične tehnologije od svojih naravnih teles. Njuni lasje, vihrajoči v igrivem vetru, so poganjali z vrtozglavo hitrostjo, vsaj tako se jima je zdelo. Nista več nosili oklepa, ampak lahke obleke, sešite iz mehkih rastlinskih vlaken, pridelanih na njihovem svetu, ki so mu dali ime Preporod. Poslušali sta butanje vodnih valov ob skale, ki jih je nekoč neki vulkan izpljunil na površje.

»Mislim, da smo uspeli,« je rekla Cammeda.

»In če pomisliš, da smo nekoč govorili, da je to nemogoče,« je dodala Gandara.

»Izgubili bi veliko. Izgubili bi vse.«

Strmeli sta v oživiljeno Življenje vsepovsod okoli sebe.

»Kako smo lahko kdajkoli mislili, da je smisel obstoja ubijanje?« se je Gandara vprašala naglas.

»Strah,« je odvrnila Cammeda. »Strah pred lastno smrtjo nas je gnal, da smo ubijali druge in tako sami sebe prepričevali, da se nam kaj takega ne more zgoditi. Bili smo otročji, nezreli. Kdo se lahko boji tega, kar mora priti? Kdo se boji nečesa, kar nas naredi popolne?«

»Jaz,« je rekla Gandara. Spogledali sta se in nasmehnili druga drugi.

»V tem si bila vedno boljša od mene, Cammeda. Ko je bil tvoj obstoj ogrožen, nisi niti trznila. Bila si boljši lovec od mene. Arathis bi moral izbrati tebe, ne mene.«

Gandarin obraz je prekrila senca žalovanja, iz njenih jasnih oči je kanilo nekaj kapljic.

»Objokuješ njegovo smrt,« je ugotovila Cammeda.

»Vem, da nikoli ne bi šel z nami v Preporod. Lov je bil zanj vse. Postavil bi se proti nama in gotovo bi naju ustavil. Čeprav jokam za njim, vem, da je moralo biti tako. Arathis je moral umreti, da lahko mi živimo.«

Gledali sta, kako se je novo sonce navidez spuščalo v novo morje.

»Si se sploh kdaj vprašala, kako sva to storili? Kje sva našli moč, da sva nas zvelikli nazaj sem, kamor spadamo?«

»Velikokrat, Cammeda, velikokrat.«

»Si odgovor tudi našla?«

»Sem: ljubezen mora biti sila stvarjenja, ne uničenja. Najina je bila uničujoča. Morali sva storiti to, da sva jo spremenili v to, kar bi morala biti. Takrat, ko so naju primorali, da sva se ločili,

sem si želela njihovega uničenja. Omrežila sem Arathisa in ga nahujkala, da je s svojimi pripadniki lovskega kulta poklal polovico prebivalstva in da je sežgal svet, na katerem so živeli. Takrat sem mislila, da to delam v dobro najine ljubezni. Kako sem se motila! Poglej, v kaj naju je pahnil Arathisov kult: v večno moro brez čustev. Za kaj je sploh vredno živeti, če ne za to, da izkusimo čustva?»

»Da ustvarimo znanje,« je rekla Cammeda. Gandara se je zastrmela vanjo. »Znanje je stvaritev, za katero je vredno živeti. Človeško življenje samo ni vredno nič. Čustva nam služijo le, da nas gonijo naprej. Pomembno je znanje, ki ga ustvarimo. Ki so ga ustvarili oni, ki so nasprotovali najini ljubezni. To je gnalo mene, ko smo bili lovci in nisem imela tvoje ljubezni: znanje, ki je zaspalo s pokolom nazadnjakov, sva obudili. Torej je bila žrtev minimalna, kajti njihovo znanje je preživelo. Zdaj, ko je to končano, zdaj lahko užijeva najino ljubezen. Tega ne bi mogli storiti z vedenjem, da sva poskrbele za tolikšno uničenje.«

»Hočeš reči, da je bila najina ljubezen v primerjavi z njihovimi življenji nepomembna? Da bi se morali preprosto raziti, kot so oni hoteli, in ne povzročiti Arathisovega napada?»

»Zdaj tega ne moreva spremeniti, to poskušam reči. Lahko samo popraviva, kar se popraviti da. Ne moreva jim dati življenj nazaj, lahko pa obudiva tisto, kar so ustvarili. In to sva storili.«

Izčrpani od govorjenja sta za nekaj časa utihnili in opazovali, kako je sončna svetloba pričela jenjati. Napočil je večer; sledila ji bo noč in potem novo jutro.

»Spraujem se, kdo je bil,« je iznenada spregovorila Gandara z zamišljenim

glasom. »Kaj ga je gnalo? Ljubosumje? Zavist? Je hotel postati tak kot mi?»

»Si prepričana, da si odgovor sploh želiš vedeti?« jo je vprašala Cammeda. »Če boš ugibala, boš naposled naletela na pravega.«

»Mislim, da sem že. Lahko bi bil eden od nas, kot smo ves čas mislili. Toda ne – ta bi nas hotel pobiti vse do zadnjega. Njegov namen očitno ni bil, da bi nas iztrebil, ampak da nas je naredil zapor-nike na tem svetu. Morilci ujeti na kraju lastnega zločina. Lahko bi bil eden od nazadnjakov, vendar so ti vsi pomrli, to je dejstvo. Niso imeli tehnologije, da bi lahko zapustili svet, preden ga je Arathis sežgal. Ne – odgovor je bil drugje. In lahko sem ga uvidela šele potem, ko smo zapustili dekandenco lovstva. Moral je biti nekdo, ki smo mu ubili ljubljeno bitje. Gnalo ga je maščevanje, jeza.«

»Pozabljaš še na četrto možnost,« je rekla Cammeda s tihim glasom. »Vse tri skupaj. Lovci so mu odvzeli ljubljeno osebo, toda ne tako, da bi jo ubili, temveč da so mu jo odvzeli skupaj s čustvi. Da je bil resnično eden od nas, ki je hotel ljubezen nazaj. In vedel je, kam se bomo zatekli, čeprav noben lovec ni hotel stopiti na tista tla. Torej je vedel, kdo bo lovce vodil in jih primoral spustiti se na svet, ki so ga sami uničili. Vedel je, da jih bo ravno to prepričalo, da zapustijo svoj lovski obstoj. Namen Njega, ki se mu moramo zahvaliti za vse, kar vidiva zdaj, ni bil iztrebiti nas ali maščevati se nam. Njegov namen je bil natanko to: spremeniti silo uničenja v silo stvarjenja. Hotel nam je dobro.« Gandara je, presenečena nad Cammedinim tonom in še bolj osupljena nad dejstvom, kaj ta ton pomeni, strmela v svojo ljubezen.

»Davno nazaj sva rekli druga drugi, da ljubezen ne more živeti z lažjo in skrivnostjo v svojem osrčju,« je Cammeda nadaljevala. Bila je na robu solz, boječ se trenutka, ki bo prišel zdaj.

»Torej ti moram nekaj povedati. Arathis ni bil nepremagljiv, kot so vsi mislili. Njegov večni cilj, ki ga je imel pred očmi, je bil manjši od cilja, ki ga je imel On: prihodnost svoje lastne vrste. Zato je imel On ravno toliko prednosti pred Arathisom, da ga je uspel zvabiti v past. Imel je še eno prednost: Arathis je imel samega sebe za tako vzvišenega, da niti pomislil, da lahko kdo lovi njega. Tudi to mi je pomagalo. Sama si rekla, Gandara, preden smo se odpravili na pot Preporoda: strah je edina naravna stvar, ki je še ostala v nas. Zato sem delovala nanjo. Arathis ni bil izjema: tudi v njem je strah preživel vse te veke in opravil svojo nalogo v njegovi pogubi.« Gandara je strmela v Cammedo, ki ji ni upala vrniti pogleda.

»Vem, da ljubezni nisi sposobna hliniti, Gandara. Če sta ustvarila sina, si tudi Arathisa ljubila. Drugače kot mene, vendar si ga ljubila. Vajina ljubezen je bila pravilna, ustvarila je potomca. Najina je bila redkejša, nepravilna. Zato so naju nazadnjaki tudi primorali, da sva se ločili. Najina ljubezen je bila ljubezen uma in zato močnejša kot ljubezen telesa. Ker je bila močnejša, je lahko ustvarila več kot le potomca. Ustvarila je nov svet in novo življenje na najine ljudi. Si se kdaj spraševala, Gandara, kaj bi storila z Njim, če bi se pojavil pred teboj neoborožen? Bi ga ubila iz maščevanja, ker je ubil Arathisa? Potem imaš zdaj priložnost, kajti On sem bila jaz.«

Gandara je še vedno strmela v Cammedo, ki še vedno ni dvignila pogleda.

»Poglej me!« je vzkliknila Gandara z glasom, polnim eksplozivnih čustev.

Cammeda je ubogala, solze so se ulile po njenih licih. Zazrla se je v Gandarine zelene oči, pričakujoč obtožbe in celo smrti.

»To, kar si storila,...« je začela Gandara. Cammeda je ponovno sklonila obraz, toda Gandara je segla po njeni bradi in jo dvignila znova kvišku.

»...je bilo najplemenitejše dejanje, kar jih je kakšno bitje zmožno,« je Gandara dokončala svoj stavek. Cammeda se ji je nasmehnila skozi solze, ranljivo srečna, ker jo je njena ljubica razumela.

»Mislila si, da te bom zaradi tega sovražila. Ne, zaradi tega te le še bolj spoštujem. Morda sem bila jaz dovolj močna, da vodim pot nazaj v Življenje. Toda nisem bila dovolj močna, da bi to začela. Ti si bila. Brez tebe tega ne bi bilo. Hvala ti, Cammeda!«

Dve ženski, na pogled rosno mladi, pa vendar starejši kot večina zvezd daleč naokoli, sta opazovali, kako je poslednji reženj sončeve ploskve izginil pod vodno gladino. Tako je izginil tudi del njenega življenja, v katerem so bila njuna čustva pozabljena. S to poslednjo skrivnostjo, ki jo je Cammeda razodela svoji ljubezni, sta dokončno pokopali neljubo poglavje svojega življenja.

Naposled je bila razkrita tudi poslednja skrivnost te dobe – kdo je bil On. Bil je nekdo, ki se je v napadu nespametnosti in norosti odrekel vsemu, kar je ljubil. In hotel je svojo ljubezen in življenje nazaj – vključno s smrtjo.

VSILJIVEC IZ HANNIBALA

Tihomir Jovanović – Tika, Srbija

(Uljez iz Hanibala, prevedel Andrej Ivanuša)

Zvezdnata noč je bila nenavadno mirna in tiha. Pred nekaj dnevi je deževje ponehalo. Dež je opral nebo, a reka je postala motna. Mississippi se je tudi malce privzdignil in se razlil preko svojih običajnih mej, od obal, kjer so običajno posedali ribiči in drugi zaljubljenici v reko.

Nočna plovba je bila nevarna, posebej sedaj, ko je voda s seboj nosila podrti drevesa iz gornjega toka. Vendar on ni mogel brez vode, brez Missisippija in njegovih parnikov z lopatami. Stal je na premcu in opazoval vodo pred rečno ladjo, ki sta jo osvetljevala dva reflektorja. Tu in tam je povlekel dišeči dim iz fajfe in pozorno opazoval rečno površino, ki se je svetlikala pod zvezdami in prvim krajcem. Toliko knjig je že napisal o tej reki, a imel je občutek, da je še veliko ostalo neizrečenega in tudi nenapisanega. V tistem trenutku ni slutil kako presneto prav ima.

Njegova ljubezen do ladij, ki so plule po Missisippiju, je bila neizmerna. Tudi svoje rojstno ime Samuel Clemens je spremenil v oznako za merjenje globine gaza, torej dva odročaja ali Mark Twain.

»Obrni malo desno,« je zaklical proti komandnemu mestu, »deblo je točno pred nami.«

Veliki lopatasti kolesi na bokih parnika sta spremenili ritem. Levo je pospešilo in pričelo močnejše metati vodo za seboj. Rečna ladja Mississippi Dawn se je pričela obračati in za nekaj centimetrov je steblo podrte vrbe zdrselo mimo njenega boka. Potem je krmar

znova poravnal ladjo proti toku po reki navzgor.

Twain je opazoval nebo. Pravijo, da se je rodil tistikrat, ko je nebo razsvetlil Halejev komet. Videti je, da je to res dobro znamenje, saj se veliki ljudje vedno rodijo ob nebesnih znamenjih. Spráševal se je, če bo kdaj dočakal, da s svojimi očmi vidi ta komet. Želel si je, da bi to bilo kar zdaj, pa čeprav še ni čas za njegov obhod Sonca.

Morda ga je v tistem trenutku nebo le uslišalo. Videl je, kakor da se je neka zvezda iztrgala z nočnega svoda in pričela padati vedno svetleje ter puščati za seboj svetlikajoči rep. Bila je prehitra, da bi to bil komet. Predolgo je svetila, da bi to bil meteor ali utrinek, ob katerem si ljudje izmišljajo vsemogoče želje. Sčasoma je njena svetloba naraščala in tik preden je padla v Mississippi je osvetlila nebo kot polnočno sonce.

Twain je slišal pljusak in cvrčanje vode, kar je bilo slišati podobno, kadar kovač razgreto podkev potisne v vodo za kaljenje. Sledil je val, ki je zazibal Mississippi Dawn. Lesena oplata ladje je zaškripala. Ko je val odbrzel dalje, se je ladja umirila. Le ladijske svetilke so se še naprej nihale.

Nekaj potnikov je stopilo vznemirjeno iz salona in iz sob na palubo in spráševalo:

»Kaj se je zgodilo? Nekaj je zasvetilo in voda je vzvalovala!« Glasovi ljudi so se mešali med seboj in drug drugega so pogledovali, ko so iskali odgovore.

Twain je pristopil k vznemirjeni skupini in prisluhnil njihovim domnevam,

da je padel meteor, da je to bilo zagotovo spet kakšno tajno orožje ameriške vojske, da je morda tisti nori znanstvenik spet naredil kakšno neumno zadevo, ko je preizkušal svoje zume, saj veste, no, tisti Nikola Tesla.

Nasmehnil se je, ko je zaslišal ime velikega znanstvenika. Nikola Tesla je bil njegov dober prijatelj. Res je, da bi mogel kaj takega narediti s svojimi eksperimenti, posebej če poskuša komunicirati z marsovci ali s katerimi drugimi nezemeljskimi stvori. A to zagotovo ni bilo njegovo maslo. Ob tem je pomislil, da bi bilo dobro, če bi ga o dogodku vseeno obvestil. Zanimalo ga je, kaj je padlo v reko. Zpomnil si je mesto, dvoje visokih dreves in med njima hišica, verjetno kakšno skladišče za rečni transport.

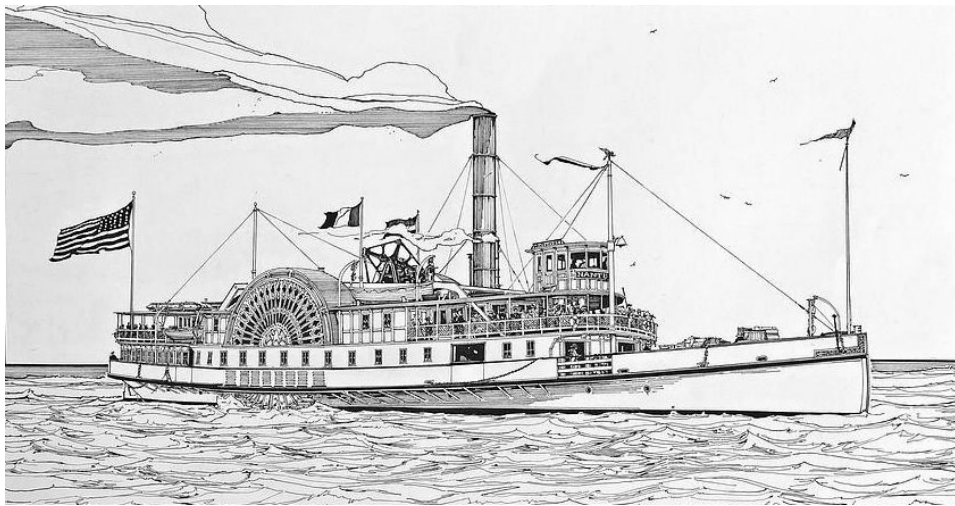
Pustil je potnike, da razpredajo naprej in stopil v sedaj na pol prazen salon. Naslonil se je na šank in rekel:

»Mat, nalij mi dvojnega ...«

Minilo je nekaj dni od pripetljaja in Twain je pričel dvomiti, da je vse skupaj bilo kaj posebnega, kar bi bilo potrebno preiskati. A kljub vsemu je po telefonu poklical Nikolo Teslo in mu povedal vse o svetlečem objektu.

»Dragi moj Sam,« je rekel Tesla, »kolikokrat sem ti povedal, da ljudje nismo edina in najbolj razumna bitja v Vesolju. Res sem pošiljal signale v Vesolje, vendar dvomim, da bi kakšno razumno bitje prišlo na naš planet, a da se ni prej najavilo.«

Vse se je spremenilo naslednji dan, ko je držal v rokah časopis Hannibal Morning. Na naslovni strani je bilo z velikimi in mastnimi črkami zapisano **Ob Mississippiju najdeno truplo moškega**. Vendar ni bil bistven naslov, temveč fotografija mesta, kjer so našli truplo. To je bilo skladišče firme za rečni transport, ki je stala med dvema visokima drevesoma. Vznemirjeno je pričel brati članek.

Včeraj so ribiči našli truplo neznane- ga moškega na obali Mississippija neda- leč od skladišča River Trade A.D. Starosti moškega ni bilo mogoče določiti, saj je njegova koža v celoti zoglenela. Ribiči menijo, da je to menda povezano z neda- vnim primerom blešččega objekta, ki je padel v vodo nedaleč od mesta najdbe trupla.

Da so o tem pripovedovali samo ribiči, bi mnogi zamahnili z roko in rekli, da je to spet kakšna ribiška izmišljotina. O blešččem objektu pripovedujejo mnogi meščani Hannibala.

Morda bi ne smeli, ne glede na vse, obeh dogodkov povezovati med seboj. V redakciji menimo, da je bolj verjetno, da je prišlo do medsebojnega obračuna dve- h rečnih tolp ali za kakšen osebni obra- čun. Žrtev pa je po uboju bila zažgana, da bi se onemogočila njena identifikaci- ja, pa s tem tudi motiv in storilec zločina.

Twain je zložil časopis in se za nekaj trenutkov zazrl v daljavo. Skušal si je priklicati v spomin podrobnosti izpred nekaj dni. Zdaj ga je zadeva pričela zares zanimati in odločil se je, da bo šel tja in pregledal teren. V njem se zbudila avanturistična kri njegovih dveh lite- rarnih junakov Toma Sawyerja in Huckleberry Finna.

Še istega dne je zaprosil prijatelja Richarda McPhersona, da ga z njegovo tovorno ladjico zapelje do zapuščenega skladišča podjetja River Trade. Ker je ta ravno nameraval pluti s tovorom grad- benega lesa do Illinoisa, sta se hitro dogovorila. Tudi zato, ker je Richarda zadeva prav tako zanimala, a sam si ni upal tja.

Pristali so na lesenem pristanišču ob skladišču. Deske so nevarno škripale pod njihovimi nogami in pretile, da

počijo pod njihovo težo. O pristanišču in skladišču se že leta nihče ni več zani- mal. Potem, ko so poslednji delavci zapustili zgradbo, so v njej bivakirali ribiči, zaljubljenici in brezdomci. Twain je prvi pokukal v skladišče. Prostor je bil poln praznih steklenic, cigaretnih ogorkov in drugega smetja, ki so ga začasni obiskovalci nemarno pustili za seboj.

»Hej, Sam, si našel kaj zanimivega?« je vprašal McPherson.

»Nič ... navaden zapuščen prostor,« je odvrnil Twain.

Stopili so naprej do žage, ki je bila napol porušena zaradi vremenskih vplivov in človeške nemarnosti. Iz obrežnega grmovja so vzletele ptice. Divje race so preplašeno prhnile v zrak. Slišalo se je valovanje vode kakor, da je mimo priplula večja ladja. Twain in McPherson sta stopila do brega in vide- la, kako se vzvalovana površina vode umirja.

»Eh, gotovo je bil kakšen krokodil. Tukaj jih je vse polno!« je neprepričlji- vo dejal McPherson.

»Nisem čisto prepričan,« je zagodrn- jal Twain. »Valovanje je bilo za krokodi- la preveliko!«

»Še vedno verjameš, da je tisto ...« Richard zastane iščoč pravo besedo, »... prišlo z nebes na Zemljo? Da je zadeva z neba nosila v sebi razumna bitja?«

»Hm, mogoče se res preveč družim s Teslo, vendar ...«

»Hej, poglej,« ga je prekinil McPher- son in mu kazal nekaj temnega pod vodo, ki se je gibalo od pomola k ladji. Opazovalcem na obali se je zdel kakor nekakšen nilski konj, ki se potaplja pod vodo.

»Hudiča, kaj je to?« se je zmedel Twain.

»Ne vem kaj je. A njegove namere mi ne delujejo nič kaj prijateljsko. Pojdimo, nič kaj preveč prijetno se ne počutim tukaj!«

Twain je pokimal z glavo, da se strinja. Zares, v zraku je bilo čutiti nekakšno zlo, nekaj zaradi česar so race odletele, nekaj kar je utišalo vse zvoke in naj je bilo slišati še tako čudno, tisto je imelo moč, da zaustavi tudi gibanje zraka. Vse je bilo tako mirno kakor, da je mrtvo.

»Pojdimo!« je končno rekel Twain.

Pospešili so nazaj na ladjo in se pri tem ves čas ozirali naokrog kakor, da bi pričakovali, da bo nekaj skočilo iz grmovja in jim pokazalo, da njihov strah ni neupravičen. Šele, ko so pod njihovimi nogami znova zaškripale deske, so se malce opogumili.

Čez nekaj minut je sunkovito zapuhal gost črn dim iz obeh dimnikov parnika, bati zaspanega parnega stroja so se pričeli gibati in lopatice so pognale ladjo. A skladno z gibanjem rečne ladje se je pod vodo premaknilo temno, kovinsko telo vsiljivca.

Twain se je nagnil čez ograjo. V motni rečni vodi je komaj videl temno telo, ki je spremljalo parnik. Ni bilo dvoma, reč je imela lasten razum ali pa so v njej bila razumna bitja. Bolj inteligentna in bolj nevarna od ljudi.

»Hej, Rich, pridi sem!« je poklical svojega prijatelja. Ko je ta prišel iz svoje kabine na palubo, mu je Twain pokazal temno podvodno senco, ki se je počasi oddaljevala od ladje.

»Vidiš? Odhaja!« je rekel Twain. »Prepričaj se je, da mu nismo nevarni in zanimivi.«

»Naj zaplujem nazaj na pomol?« je vprašal Richard.

»Mislim, da ne bi bilo dobro. Odpri paro do konca in zbršimo od tod!« je rekel Twain in si prižgal fajfo.

»Najbolje, da o tem obvestimo ameriško vojsko. Pa naj sem pošlje nekaj oklopnjač iz Illinoisa in preišče obalo.«

»Misliš, da se nam ne bodo smejali, če zahtevamo kaj takega?«

»Čas bo pokazal,« je skrivnostno odvrnil Twain.

Zares, v naslednjih dneh se je pripetilo veliko nenavadnih stvari v predelu reke okrog zapuščenega skladišča. Najprej so našli še eno zoglenelo truplo. Zdaj niso mogli reči, da je to samo posledica obračuna med pijanimi rečnimi pirati. Žrtev je bil eden izmed ribičev. Jim je bil s prijatelji na muharjenju. Nenadoma je vstal, zapičil palico v rečno blato in rekel, da mora odtočiti višek popitega piva. Ker se dolgo ni vrnil, so ga šli iskat. Mogoče je padel v reko, sploh, če ni bil trezen. Ko so ga našli, je nekaterim postalo slabo. Bil je mrtev in ožgan. Ležal je ob vodi, ki je bila muljasta kakor, da je nekaj padlo vanjo.

Naslednji dogodek je bil še bolj neverjeten – potopitev ladje Hannibal Queen. Z njo je na rečno dno odšlo še nekaj deset potnikov. Uradno poročilo je govorilo, da je ladja naletela na veliko podvodno deblo, ki je prebilo trup pod vodo, kar je povzročilo hiter potop ladje. A očividci so trdili drugače, videli so nekaj, kar se je gibalo po svoji volji in ga ni nosilo z rečnim tokom. To je po njihovem potopilo rečni parnik, ki se je na željo radovednih potnikov zelo približal zapuščenemu skladišču podjetja River Trade. Trdili so, da je predmet ves čas spremljal parnik, ko se je bližal obali. Nekega trenutka pa se je usmeril na River Queen in ji z naletom prebil korito. Voda je silovito nadrla in takoj napolnila podpalubje in strojnico. Kotli so zasikali od navala hladne rečne vode.

Potniki so v paniki zapuščali ladjo, ki se je nagnila. Nekateri so kar poskakali v reko, drugi pa so se tlačili v reševalne čolne. Na žalost, vsi se niso rešili.

Sledilo je nekaj dnevno zatišje. Ljudje so se pričeli izogibati zapuščenega skladišča, tudi ladje so plule ob nasprotni obali. Ko se je zadeva malo pomirila, je nekaj avanturistov najelo ladjo in se napotilo k razvpitemu skladišču. Zanimalo jih je, kaj je tam in kaj se zares dogaja.

Doletela jih je podobna usoda. Ko so bili blizu skladišča, so opazili gibanje pod vodo. Nekakšna siva masa se je silovito zaletela vanje. Ladja, ki je slovela po izredno čvrsti gradnji, tega udarca ni prenesla. Oplata je počila, voda je pljusnila v korito in v nekaj trenutkih je bila na dnu.

Avanturisti so v borbi za svoja življenja grabili vsak košček lesa in se tlačili v dva reševalna čolna. Tokrat je skoraj vsem uspelo, da so se izognili sredici reke, ki je bila zaradi zadnjih deževij precej nagla in močna in tudi čudni kovinski pošasti.

Marsikdo med njimi je v tem videl podobno pustolovščino kot v romanu Julesa Verna 20.000 milj pod morjem. Vendar tokrat v podvodnem plovilu ni bil nori kapitan Nemo s svojo podmornico Nautilus, ki napada ladje na odprtem morju. To je bil Mississippi in ne ocean. Spodaj pa tudi ni bila podmornica. A zagotovo je bilo nekaj, kar je imelo razum ...

Ta dogodek je bil kaplja čez rob. Sedaj so mestne oblasti v Hannibalu uradno verjele, da je pod vodo zares nekaj nevarnega in da plovba po Missisippiju ni več varna. Župan je poslal uradno zahtevo rečni floti vojske ZDA, da naj pošlje nekaj oklopnjač in vojake

z batiskafi, ki naj podrobno preiščejo rečno dno ter tam ugotovijo, kaj ogroža plovbo mimo mesta Hannibal.

Oklopnjače so bile ponos rečne flote. Novi, lepi rečni parniki so bili oklepljeni s precej debelo pločevino, ki je ne bi smel prebiti noben sodoben izstrelek. Prvi takšen oklepni parnik po imenu Monitor je sodeloval že v državljanski vojni proti bojni ladji Virginija v lasti konfederacijske vojske. Po tem oklepniku so podobne ladje imenovali kar monitorji. Načrtoval jih je inženir švedskega porekla John Eriksson. Minister mornarice Gideon Welles je po demonstraciji sposobnosti oklepnice odredil, da se izdelajo nova plovila, ki naj bodo v celoti oklepljena.

Novi monitorji so imeli nizek trup, da bi jih sovražni čim težje zadel. Okovali so jih z jeklenimi ploščami debelimi 13 milimetrov. Izdelali so sistem ventilacije, ki je dovajal zrak posadki pod palubo in strojem v strojnici. Na palubi je bila topovska kupola, ki je branila ladjo pred napadi s kopnega. Opremljena je bila z dvema topovoma z gladko cevjo in dometom preko 3000 metrov.

Ameriška vojska se je odzvala na prošnjo županstva in v mesto Hannibal poslala dvoje monitorjev: Ohio in Lincoln. Ladji je na obali pričakala množica navdušenih meščanov, ki so posadko zasuli tudi s cvetjem. Kapitan Ohia, John Warden se je na hitro posvetoval z mestnimi oblastmi in se podučil o incidentih ter se pogovoril z nekaterimi očividci.

Nato sta oba monitorja odplula do zapuščenega skladišča. Za njima se je usula množica radovednežev v najrazličnejših plovilih kljub izrecni prepovedi kapitana Wardena. Hoteli so na svoje oči videti, kako bo zmagovita ameriška

vojska spremenila v prah tisto čudno podvodno reč.

Oklopnjači sta se ustavili v razdalji petdeset metrov pred skladiščem. John Warden je stal na palubi in z daljnogledom pregledoval obalo in površino reke, da bi opazil nenavadnega vsiljivca. Nato je povесil daljnogled in z roko pomignil posadki, da pripravi batiskaf. Nato je odredil, da se naj še bolj približajo skladišču. Parni stroji so zapuhali in Lincoln je zaplul naprej še dvajset metrov. V tistem trenutku pa je z obale od zaluščenega skladišča pod vodo zaplula siva masa, ki je vzvalovala vodo v plitvini.

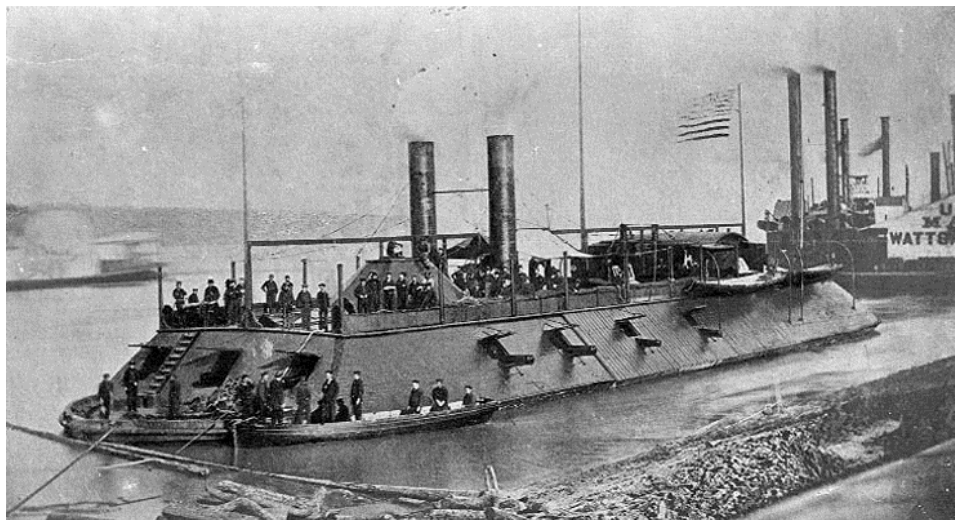
»Spustite batiskaf,« je odredil kapitan, »z desne je nekaj, kar se nam bliža.«

Batiskaf je bila kovinska krogla z okenci iz debelega stekla. Vanj se je stlačil major Goldsworty. Za njim so hitro zavrteli zapiralo pokrova in preverili cevi za dovod zraka. Nekaj sekund kasneje so vitli škripajoče spustili majorja pod gladino Mississippija.

Čeprav je bila reka bolj bistra kot običajno, se skozi vodo polno peska in organskih delcev ni videlo dalje od nekaj metrov. Pa še za to razdaljo je moral major prižgati reflektorje na obodu batiskafa. Skrbno je pogledoval skozi vsa okenca. A videle so se le radovedne ribe, ki so malce pokukale v notranjost in nato nadaljevale z vsakodnevno dejavnostjo, torej, da so ulovile hrano ali pa so same postale plen.

Nenadoma je opazil temno telo, mračnejše od motne vode. Ta tema se je hitro približevala. Nato je tema nenadoma eksplodirala kakor supernova na nebesnem svodu. Motna voda je postala popolnoma prozorna in vse se je videlo do potankosti. To, kar je major Goldsworty na kratko videl, mu je odvzelo sapo in pognalo srce v nori ritem.

Reč pod vodo je tudi bila sferične oblike in skozi okna podvodnega plovila so ga opazovala bitja. Točno tako, kot je on opazoval njih. Notri, na oni strani, niso bili ljudje. Bitja so bila nekako

podobna ljudem. Opazil je, da nimajo nosu in kožo nenavadno modre barve, razen, če ni bila to nekakšna igra svetlobe pod vodo. Nato je sledil udarec. Batiskaf se je zatresel. Udarec se je ponovil in oklep batiskafa je popustil, skozi razpoke je pričela vdirati voda.

Na palubi Lincolna so opazili neena-kopravno borbo pod vodo. Pričeli so hitro vleči batiskaf na površje. Nekaj trenutkov kasneje pa se je v težavah znašel tudi sam monitor. Nekaj ga je zadelo in eksplodiralo pod površino vode. Oklep je zdržal, vendar se je ladja dobro zagugala. Ohio je zapeljal vzvratno, da bi omogočil Lincolnu, da lahko varno strelja na vsiljivca.

V prvem trenutku je bilo videti, da bo taktika uspela. Morda zato, ker je vsiljivec menil, da se Ohio umika. Lincoln je izstrelil granato, ki pa je pljusnila v reko nekaj metrov stran od nenavadnega plovila. V zrak se je dvignil ozek in visok steber vode. Naslednji strel je bil natančnejši in je eksplodiral tik ob oklepu, celo rahlo se je podrgnil ob njega. Eksplozija ga je pretresla, ni ga uničila, le razjela ga je ...

Opazovalci na obeh ladjah so videli, da se dogaja nekaj nenavadnega. Vsiljivec je zasijal pod vodo kakor opoldansko sonce, bilo je videti kakor, da je reka zagorela in nato je od tiste kovinske, podvodne krogle nekaj zaplulo pod vodo k obema ladjama. Za seboj je puščalo peneče sledove.

»Kaj za vraga? ... Z vso silo nazaj!« je kriknil kapitan Ohio, ko se je zavedel, da jim preti nevarnost.

Stroji so zahrumeli, a bilo je prepozno. Udarec v trup ladje in eksplozija, ki je sledila sekundo kasneje, sta prebili jekleno pločevino. Ladja se je pričela polniti z vodo in nagibati. Skoraj istoča-

sno je podobna usoda doletela Lincoln. Njun jekleni oklep, ki je veljal za neprebojnega, je sedaj postal njuna kruta usoda. Hitro ju je povlekel na dno.

»Hitro, gremo!« so klicali častniki posadki, ki se je reševala v rešilne čolne. Drugi so si natikali rešilne jopiče in skakali v Mississippi.

Med tem se je vsiljivec spet skril v zaklon v okolici zapuščenega skladišča. Tile nemočni stvori, ki kobacajo po reki zanj niso več predstavljali nevarnosti.

Ponos ameriške rečne flote pa je medtem počasi potonil v blato Missis-sippija.

Mark Twain je sedel na terasi svoje hiše in zamišljeno zrl v Mississippi. To ni bila več reka, ki jo je tako ljubil. Res je, da je včasih poplavljala in rušila, utapljala ljudi in povlekla ladje na dno. Toda to je bil njen značaj, kakor kakšna lepa in neukročena ženska. A zdaj je bilo v njej nekaj nezemeljskega, neznanega in izredno nevarnega ...

Iz razmišljanja ga je prebudilo zvonjenje telefona. Twain je zagodrnjal nekaj, kar ni ravno primerno za objavo, in se odgugal do telefona. Te dni je bil res slabe volje.

»Halo, kdo je?« se je zadril v slušalko telefona, ki je visel na zidu dnevnice sobe.

»Jaz sem, Nikola,« je rekel glas v slušalki.

»Hej, Nik, ti si! Oprosti, zadnje čase sem malo napet. Kaj se dogaja?«

»Tukaj nič,« je odgovoril Nikola Tesla. »Vendar slišim, da je pri tebi kar nekaj težav. Čeprav se tako vojska kot politiki trudijo na vse pretege, da bi se neprijetne vesti ne širile. Nočejo panike, saj veš!«

»Ljudi je res strah,« je rekel Twain.

»Tole res ni običajno. Ni človeško, ni zemeljsko, razumeš? Nihče ne ve, kako bi to reč ustavili. Če vojska ni zmogla ...«

»Morda bi lahko jaz poskusil. Imam neke ideje ...« ga je prekinil Tesla.

»Ti?« je zinin Twain presenečeno. »Kako pa?«

»O tem ne bi preko telefona. Jutri pridem k tebi in ti vse pojasnim. Velja?«

»Vedno si dobrodošel, stari prijatelj,« je mehko rekel Twain, čeprav je bil sam starejši od Nikole, in dodal: »Posebej sedaj!«

Odložil je slušalko in njegovo razpoloženje se je bistveno popravilo. Debatirati s Teslo je bilo vedno zelo zanimivo in divje. Zdaj pa je to dobilo še dodaten naboj. Ali lahko, ta genialno nori znanstvenik in zapleten značaj, stori to, kar ni zmogla dobro oborožena ameriška vojska?

Twain je sedel na klopci ob železniški postaji in občasno iz žepka potegnil uro. Odprl je njen pokrovček in preveril čez koliko časa bo prispel vlak. Časopis, ki ga je vzel s seboj, je bral le napol, saj je komaj čakal, da prispe Nikola.

Ko je zaslišal pisk lokomotive, ki je najavljala prihod na postajo, je zložil časopis in ga stlačil v žep suknje. Z odmerjenim korakom se je napatil na peron, kjer so se že prerivali ljudje. Nekateri bodo odpotovali z vlakom, drugi jih bodo le pospremili, tretji pa so pričakovali potnike z vlaka.

Najprej je Twain opazil gost dim. Nato je zaslišal klopotanje vlakovne kompozicije, ki je preko kretnic in spojev tirov počasi vozila na postajo. Zaslišal je šuštenje pare in škripanje koles po tirih, ko se je vlak ustavljal.

Iz pare in dima so se pričele pojavljati potniki, ki so prišli v Hannibal. Twain

je s pogledom iskal visokega, suhega moškega z brki. Ko ga je opazil v množici, mu je pomahal.

»Hej, Nik! Tukaj sem,« je zaklical Twain. Nato je stopil do njega, da bi mu pomagal pri prenašanju dveh težkih kovčkov, ki sta nategovala roke. »Kaj imaš notri, svinec ali kaj?«

»Notri imam tisto, kar bo uničilo vsiljivca, ki se skriva v Mississippiju,« je odvrnil Tesla.

»Tole?« se začudi Mark. »Je to kakšen tvoj posebno močan eksploziv?«

»Ne, ne, nekaj povsem drugega. Doma ti povem. Pojdiva!«

Sedla sta v kočijo in se odpeljala do hiše gospoda Clemensa. Med potjo sta se pogovarjala o prejšnjih srečanjih, pa tudi o vsiljivcu, ki se je naselil v reki. Kočijaž je ves čas pogledoval k njima in se spraševal kdo je ta suh gospod, ki je obiskal Twaina. Zdel se mu je znan, a nikakor se ni mogel spomniti kje ga je videl in s čim se ukvarja.

Končno se ustavijo pred Twainovim domom in kočijaž jima pomaga prenesti težke kovčke do vhoda. Ko poravna račun, prijatelja ostaneta sama.

»Daj, Nik, povej mi torej, kaj si si zamislil? Saj bi ti ponudil viski, pa vem, da ne piješ. Ker jaz pijem viski brez sodavice, bom naredil kompromis, pila bova viski s sodavico. Ti sodavico in jaz viski,« se je pošalil Mark Twain.

Sedela sta na terasi in opazovala reko vsak s svojim kozarcem v roki. Tesla vzdihne in začne:

»Pred nekaj leti, takrat sem živel še v Franciji, sem delal v električni centrali ob reki Sieni. Tam sem dobil priliko, da naredim določene eksperimente. Takrat kremen še ni bil v uporabi na področju elektrike. Uspel sem iz njega narediti vlakna za galvanometer, ki je bil

zelo občutljiv. Z njim sem opravljal nekatere meritve in preizkuse. Tako sem ugotovil, da reagira na prehod poštne ladje na razdalji več kakor tri milje.«

»Kako je to povezano s tem, tukaj?« ga je prekinil Twain, ker je želel čim prej dobiti odgovor. Tesla ga pomiri in nadaljuje:

»Ta magnetni način lokacije in indikacije prisotnosti neke kovinske mase lahko uporabimo tudi na predmete, ki so pod vodo. Domnevam, da je vsiljivec iz Mississippija tudi kovinski. Ko usmerimo koncentriran žarek visoke frekvence, takole nekaj tisoč oscilacij v sekundi, na predmet, se žarek odbije nazaj k nam. Ko ujamemo ta odbiti žarek, bomo točno vedeli, kje se predmet nahaja. Ta žarek, ki je zelo podoben X-žarkom, je mogoče reflektirati na fluoroskopskem ekranu in s tem dobimo prostorski položaj iskane objekta. Če predmet najdemo in lociramo, ga lahko enostavno uničimo.

Vidiš, naredil sem majhno ladjo, ki pluje pod vodo. To je podmornica, ki jo lahko brezžično upravljam na daljavo s pomočjo radio signalov. V podmornico je vgrajen ta iskalec, detektor kovinskih predmetov. Ko ga odkrijem, bom podmornico usmeril proti vašemu vsiljivcu reki ...«

»In potem boš aktiviral eksploziv ter ga uničil?«

»Sam, ne prekinjaj me! To je področje, ki ga razumem bolje od tebe. Nikakršnega eksploziva ni. Saj je jasno, da se ta do sedaj ni pokazal v dobri luči v borbi proti tej pošasti!«

»Prav imaš,« je pokimal Twain in srknil požirek viskija.

»Tukaj imam popolnoma drugačno orožje. Imenoval sem ga 'žarki smrti'. Zasnovano je na elektriki in valovanju

visoke in nizke frekvence. Ti žarki ustvarijo resonanco s sestavo kovinskega predmeta. Notranja frekvenca se okrepi in pod njenim delovanjem predmet razpade. Brez kakršnekoli eksplozije!«

»Če je to res, kar praviš, potem je vsaj neko upanje,« reče Twain zamišljeno. »Kdaj bi torej ...«

»Jutri zjutraj. Danes bi se rad malo odpočil. Pa tudi aparate v obeh kovčkih moram sestaviti. Jutri bova sedla v čoln in odplula do tega skladišča ...«

Jutro je bilo megličasto. Reko je prekrivala megla, ki je vsemu dajala mističen prizor. Nevarnosti so bile še bolj strašljive in globina reke še globlja.

Twain in Tesla sta se vkrcala v čoln in ga porinila od brega. Prijela sta za vesla in se z lahкими zaveslji odpravila ob nasprotni obali navzdol do mesta, ki je ležalo nasproti zapuščenega skladišča.

Voda je bila mirna in gladka. Tekla je tiho, kakor bi se sama bala vznemiriti pošast v lastni globini. Obala, kjer so običajno lovili ribiči, je bila prazna in tiha. Slišalo se je samo rahlo pljuskanje vesel in kakšna beseda, ki sta si jo izmenjala moža v čolnu.

»Tam je skladišče,« je šepnil Twain in pokazal na zgradbo na drugi strani reke, ki se je komaj videla v meglenem jutru.

»Spustil bom podmornico,« je rekel Tesla. Svoj izum počasi prenese čez rob čolna in ga previdno spusti na vodo.

Podmornica potone kakšen meter in Tesla prične pritiskati gumbe na daljincu. Majhni elektromotorji se prebudijo in podmornica se premakne. Ob tem začne pošiljati valove visoke frekvence in iskati vsiljivca. Tesla je na majhnem zaslončku spremljal odbleske, ki bi mu morali

pokazati, kje se tuja stvar nahaja in bi lahko usmeril podmornico k njemu.

»Je kaj?« nestrpno vpraša Twain. Tesla le zamahne z roko ne da bi odvrnil pogled od flouroskopskega ekrana. Nenadoma se mu obraz razsvetli in zašepeta:

»Imam ga!«

Twain zagleda svetlo piko, ki se je pojavila na ekrančku. Potem pogleda preko reke. Tesla usmeri podmornico k neznanemu predmetu. Voda ob skladišču je vzvalovala. Nekaj se je premaknilo pod gladino. Vsiljivec se je vznemiril, pa čeprav je bilo to, kar je prihajalo v njegov doseg, premajhno, da bi predstavljalo pravo nevarnost.

Tesla je opazoval približevanje svetlih pik na ekranu. Bal se je, da bi vsiljivec reagiral prvi in mu uničil podmornico. Upal je, da ga bo prehitel.

»Samo še malo, le še nekaj metrov,« si je šepetal Tesla, kakor da podmornico vodi s svojim glasom in ne z radijskimi valovi.

»Zdaj!«

Pritisnil je gumb in čakal. Ni bilo nikakršne eksplozije, nobenega zvoka, niti curka vode v zrak. Samo reka se je zapenila in iz nje so buhnili veliki zrač-

ni mehurji. Nato so na površje priplavalili predmeti nenavadnih oblik in barv narejeni iz materiala, ki se je bleščal zaradi vlage.

»In to je to?« je zašepetal Twain. »Misliš, da si ga?«

»Vem, niti malo ni spektakularno. Ni eksplozije, ni zvoka. Saj zato je to orožje tako nevarno,« je odvrnil Tesla. »Prosil bi, dragi prijatelj, da o tem nikomur ne pripoveduješ. Če to pride v roke katerekoli vojske, tudi ameriške, bi to ogrozilo svet.«

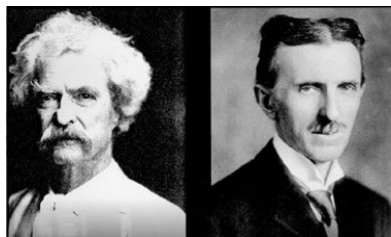
Twain prikima in zavesla proti razbitinam vsiljivca, ki jih je Mississippi počasi vlekel in nosil s svojim tokom.

Dosegla sta nekaj kosov modrikaste materije in jo vrgla na dno čolna. Nič se ni zgodilo. Svobodno sta plula s čolnom po delu reke, ki je bil še pred nekaj trenutki zelo nevaren.

»Zdaj si moram izmisliti zgodbo, kako je bila ta pošast pod vodo uničena,« je rekel Twain.

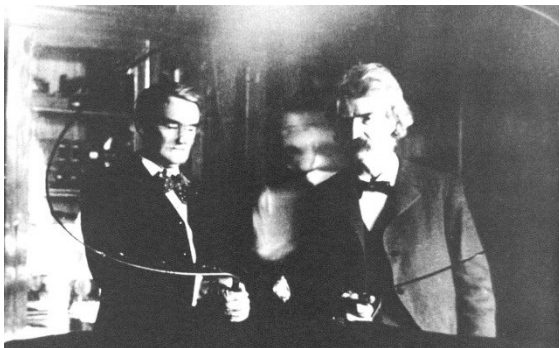
»Ne dvomim v tvojo domišljijo,« je odvrnil Tesla in od veselja objel prijatelja. Twain mu je podal roko in jo čvrsto stisnil:

»Tvoja domišljija je bujnejša od moje in mnogo koristnejša za ta svet ...«

Zgoraj: Mark Twain in Nikola Tesla

Desno: Joseph Jefferson in Mark Twain v Tesla-nem South Fifth Avenue laboratoriju leta 1894. Nikola Tesla je zabrisana oseba med njima.

ZVEZDNI PRAH 3

letni zbir slovenske fikcije

RAZPIS ZA OBJAVO SPEKULATIVNIH ZGODB IN PESMI 3

*Novembra 2012 smo uspešno izdali prvo zbirko spekulativnih zgodb in pesmi **ZVEZDNI PRAH 2012 - letni zbir slovenske fikcije**.
V pripravi je druga zbirka **ZVEZDNI PRAH 2**.*

Društvo ustvarjalcev spekulativnih umetnosti ZVEZDNI PRAH, Stritarjeva 24, Maribor, razpisuje netekmovalni natečaj za objavo spekulativnih zgodb in pesmi za zbirko spekulativnih zgodb

ZVEZDNI PRAH 3 - letni zbir slovenske fikcije.

Namen natečaja je pridobiti kvalitetna dela za objavo.
Zaključek 3. natečaja je: ~~30. september 2015.~~
ROK JE PODALJŠAN DO: **31. december 2015.**

Zbirka bo izšla predvidoma v začetku leta 2016. Na natečaj pošljite vašo zgodbo ali pesmi s področij znanstvena fantastika, fantazija, horor (grozljivka) in/ali kriminalka. Zgodba naj bo dolžine največ 24.000 besed (ali 96 strani ali 6 avtorskih pol ali 172.800 znakov s presledki). Pesmi naj bodo največ tri, poljubne dolžine. Besedilo pošljite v elektronski obliki (DOC, DOCX, ODT, ipd.) in naj bo pripravljeno skladno s standardi, ki so objavljeni na internetni strani **www.zvezdni-prah.si**. Tričlanska komisija sestavljena iz članov društva, bo ocenila vse prispеле zgodbe ali pesmi in se odločila o uvrstitvi besedila v izbor. Na njihovo odločitev pritožba ni možna. Avtorji prejmejo kratko sporočilo o izboru/neizboru v roku 30 dni od dneva zaključka natečaja. Z izbranimi avtorji bomo sklenili ustrezno avtorsko pogodbo o brezplačnem odstopu besedila.

Gradivo pošljite v elektronski obliki na e-naslov:
info@zvezdni-prah.si
ali v drugi digitalni obliki (USB ključek, CD) na naslov:
Društvo ZVEZDNI PRAH
Borštnikova 33, 2000 Maribor.